

**RAPORT Z REALIZACJI
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU MŁAWSKIEGO”**

ZA LATA 2020-2021

Mława 2022

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Wykonawca:

**Paweł Czupryn Zakład Analiz
Środowiskowych Eko-precyzja**
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Spis treści

1.	Wstęp.....	5
1.1.	Podstawa prawna	5
1.2.	Okres sprawozdawczy.....	5
1.3.	Źródła danych.....	5
1.4.	Zakres opracowania	6
2.	Charakterystyka powiatu mławskiego	6
2.1.	Położenie	6
2.2.	Budowa geologiczna	7
2.3.	Warunki Klimatyczne	9
2.4.	Demografia	11
2.5.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	14
2.5.1.	Źródła zanieczyszczeń powietrza	14
2.5.2.	Jakość powietrza	27
2.5.3.	Odnawialne Źródła Energii (OZE)	37
2.6.	Zagrożenia hałasem	43
2.6.1.	Stan wyjściowy	43
2.6.2.	Źródła hałasu	43
2.6.3.	Monitoring poziomu hałasu.....	46
2.7.	Pola elektromagnetyczne	49
2.7.1.	Stan wyjściowy	49
2.7.2.	Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	51
2.7.3.	Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego	57
2.8.	Gospodarowanie wodami	58
2.8.1.	Wody powierzchniowe	58
2.8.2.	Obszary zagrożone powodzią	60
2.8.3.	Obszary zagrożone suszą	62
2.8.4.	Jakość wód powierzchniowych.....	64
2.8.5.	Wody podziemne	69
2.8.6.	Jakość wód podziemnych.....	71
2.9.	Gospodarka wodno-ściekowa	72
2.10.	Gleby	80
2.11.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	86
2.11.1.	Region gospodarowania odpadami komunalnymi.....	86
2.11.2.	Odpady wytwarzane na terenie powiatu mławskiego.....	89
2.11.3.	Zapobieganie powstawaniu odpadów	97
2.12.	Zasoby geologiczne.....	100
2.13.	Zasoby przyrodnicze	108
2.14.	Zagrożenia poważnymi awariami	124
3.	Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego.....	126
3.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	126
3.2.	Zagrożenie hałasem	144
3.3.	Pola elektromagnetyczne	147
3.4.	Gospodarowanie wodami	148
3.5.	Gospodarka wodno-ściekowa	152
3.6.	Zasoby geologiczne.....	155
3.7.	Gleby	156
3.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	159
3.9.	Zasoby przyrodnicze	161
3.10.	Zagrożenia poważnymi awariami	166
4.	Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	169
5.	Ocena systemu monitoringu.....	171
6.	Podsumowanie	174
	Spis tabel	176
	Spis rysunków	178

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Wykaz skrótów

b.d.	brak danych
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
BDO	Baza Danych o Produktach i Opakowaniach oraz o Gospodarce Odpadami
FDS	Fundusz Dróg Samorządowych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWPd	Jednolita Część Wód Podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
KSRG	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy
MIAS	Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGK	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
POKzA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSG	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PWiK	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RFIL	Rządowy Funduszu Inwestycji Lokalnych
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE	Unia Europejska
WM	Województwo Mazowieckie
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka
ZDP	Zarząd Dróg Powiatowych
MZDW	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu. Ostatni Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/160/2017 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie: uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego do 2022 roku. Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na terenie powiatu mławskiego. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla Powiatu Mławskiego. Raport obejmuje okres od **01 stycznia 2020 – 31 grudnia 2021 r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Starostwa Powiatowego w Mławie,
- Urzędów Gmin Powiatu Mławskiego
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego,
- Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Warszawie,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Nadleśnictwo Dwukoły,
- Nadleśnictwo Przasnysz,
- Powiatowy Zarząd Dróg w Mławie,
- Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
- ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Płocku,
- Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o.o.
- Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Mławie,

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

- Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „WOD-KAN” Sp. z o.o. w Mławie,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie,
- Zakład komunalny w Strzegowie,
- Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie

1.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka powiatu mławskiego,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka powiatu mławskiego

2.1. Położenie

Powiat mławski leży na Nizinie Północno-mazowieckiej na styku dwóch krain geograficznych: Nizin Środkowopolskich i Pojezierza Mazursko Warmińskiego. Rzeźba terenu jest nacechowana licznymi fałdowaniami morenowymi. Powiat mławski znajduje się w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego.

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji wg prof. Solona (2018 r.) powiat mławski umiejscowiony jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa,
  - prowincja – Niż środkowoeuropejski,
    - podprowincja – Niziny środkowopolskie,
      - makroregion – Nizina północnomazowiecka,
        - mezoregion – Wzniesienie Mławskie,
        - mezoregion – Równina Raciąska,
        - mezoregion – Wysoczyzna Ciechanowska.

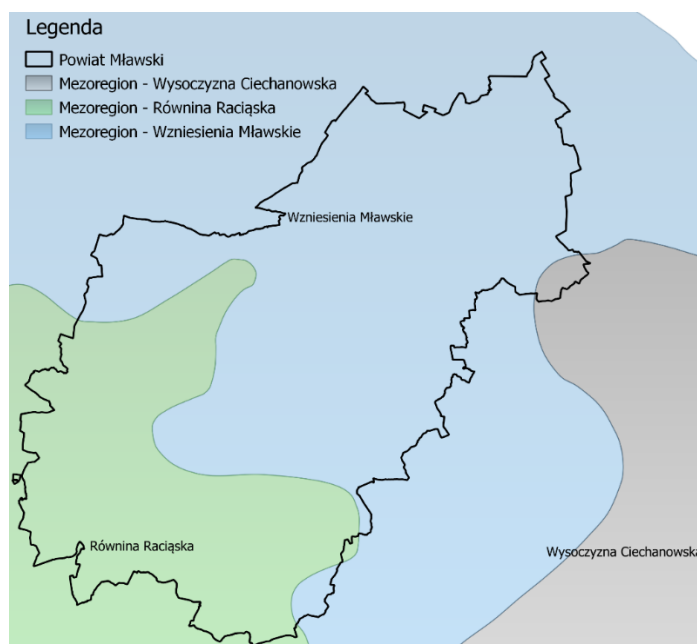

Rysunek 1. Położenie Powiatu Mławskiego na tle województwa mazowieckiego
źródło opracowanie własne

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Rysunek 2. Powiat Mławski na tle Gmin
źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Położenie powiatu mławskiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski
źródło: opracowanie własne

2.2. Budowa geologiczna

Większa część terenu powiatu położona jest w obrębie Wzniesień Mławskich, które stanowią łagodnie pochyloną w kierunku południowym wysoczyznę polodowcową. Została ona ukształtowana w wyniku procesów akumulacji glacialnej podczas zaniku lądolodu stadiu północnomazowieckiego zlodowacenia środkowopolskiego (Warty). Deglacjacja lądolodu przebiegała tu przy utrudnionym odpływie wód roztopowych na południe, stąd materiał skalny zawarty w topniejącym lodowcu był akumulowany w większości na miejscu. Utworzyły się z niego liczne, bardzo różnej wielkości (o wysokości względnej do 20 - 30 m) wypukłe formy, takie jak: moreny czołowe uformowane w równoleżnikowe ciągi oraz kemy i ozy. Wzgórza morenowe osiągają wysokości bezwzględne 130-200 m n.p.m. Pomiędzy wyniesieniami

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

rozciągają się rozległe, płaskie, najczęściej podmokłe zagłębienia wytopiskowe. Rzeźba glacialna Wzniesień Mławskich odznacza się dość znacznym zróżnicowaniem geomorfologicznym i wysokościowym, czym wyraźnie kontrastuje z rzeźbą płaskiej, sandrowej Równiny Raciąskiej rozciągającej się na południowy- zachód od miasta Mława. Równina Raciązka jest przeważnie płaska i monotonna, a różnice wysokości względnej nie przekraczają 3 m. Wysokości bezwzględne kształtują się poniżej 130 m n.p.m. Obszar Wysoczyzny Ciechanowskiej jest równinny, o wysokościach rzędu 135-155 m n.p.m. i deniwelacjach zaledwie kilkumetrowych. Niewielkie nieliczne wzgórza nie przekraczają wysokości 170 m n.p.m. Część obszaru powiatu znajdująca się w dolinach rzek jest nisko położona (ok. 115 m n.p.m.). Pod względem budowy geologicznej obszar powiatu znajduje się w południowo-zachodniej części wyniesienia mazurskiego, obejmującego ciechanowską strefę fałdową. Strop prekambryjskich skał krystalicznych zapadających w kierunku południowo-zachodnim znajduje się na głębokości 3000-3400 m. Zalegające wyżej utwory permu (głównie ewaporaty, dolomity i wapienie) o miąższości około 300 m przykryte są przez osady triasowe. Trias dolny i górny o łącznej miąższości około 600 m reprezentują głównie utwory lądowe - osady piaszczyste oraz piaszczysto-ilaste przedzielone cienką, około 50 m miąższości, serią dolomitowo-wapienną triasu środkowego. Powyżej osadów triasowych zalega około 1000 m seria osadów jurajskich. Utwory jury dolnej i środkowej o miąższości około 400 m wykształcone są w facji piaszczysto-ilasto-mułkowej i węglanowo- ilasto-piaszczystej. Osady jury górnej tworzą około 600 m kompleks wapienno-marglisty przykryty piaskowcami i mułwami kredy dolnej. Nad tymi ostatnimi zalegają utwory węglanowe kredy górnej, których miąższość dochodzi do 800 m. Strop utworów mezozoicznych znajduje się na głębokości około 250 m. Osady trzeciorzędowe rozpoczynają piaskowce margliste i glaukonitowe paleocenu. Podścielają one leżący zwartą pokrywą, mułkowo-ilasto-piaszczysty kompleks oligoceński, nad którym zalega kilkudziesięciometrowa warstwa mioceńskich mułków, ilów i piasków z wkładkami węgla brunatnego. Profil trzeciorzędowy kończą pstrychy iły i mułki pliocenu przewarstwione drobnoziarnistymi piaskami o bardzo zmiennej miąższości. W rejonach znacznych obniżzeń stropu trzeciorzędu oraz w dolinie kopalnej Wkry utwory te nie występują. Deniwelacje stropu utworów trzeciorzędowych powstałe na skutek działalności erozyjnej, neotektonicznej oraz zaburzeń glacictonicznych powodują duże zróżnicowanie miąższości utworów czwartorzędowych. Najstarszymi osadami czwartorzędu są gliny zwałowe i piaszczyste utwory fluwioglacialne i zastoiskowe zlodowaceń południowopolskich. Wypełniają one obniżenia w stropowych warstwach trzeciorzędu. W najniższych partiach glin zwałowych tych zlodowaceń występują liczne przewarstwienia pstrych ilów mioceńskich co wskazuje na zaburzenia, jakie spowodował wśród tych osadów lądolód. Osady zlodowaceń środkowopolskich pokrywają prawie całą powierzchnię powiatu. Miąższość tych osadów wzrasta z południowego wschodu ku północnemu zachodowi. Są to głównie osady dwu stadiów: mazowiecko-podlaskiego i północnomazowieckiego. Utwory stadiau mazowieckopodlaskiego znamy tylko z wierceń, nie odsłaniają się one na powierzchni. Są to występujące powszechnie gliny zwałowe o miąższościach 20-30 m, natomiast piaski i żwiry wodnolodowcowe tego stadiau rzadko tworzą zwartą pokrywę o dużym rozprzestrzenieniu, występują przeważnie w formie mniejszych i większych soczew o miąższości od kilku do 30 m. W okolicach miasta Mława przebiega granica ostatniego zlodowacenia. Moreny mławskie stanowią dział wodny Wisły i Narwi. Na powierzchni występują głównie osady stadiau północnomazowieckiego. Są to dwa poziomy glin zwałowych rozdzielone utworami wodnolodowcowymi i zastoiskowymi. Wschodnią część powiatu pokrywają głównie piaski i żwiry sandrowe z dużymi płatami glin zwałowych. Te ostatnie ciągną się szerokim pasem od Strzegowa do Ciechanowa. Natomiast

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

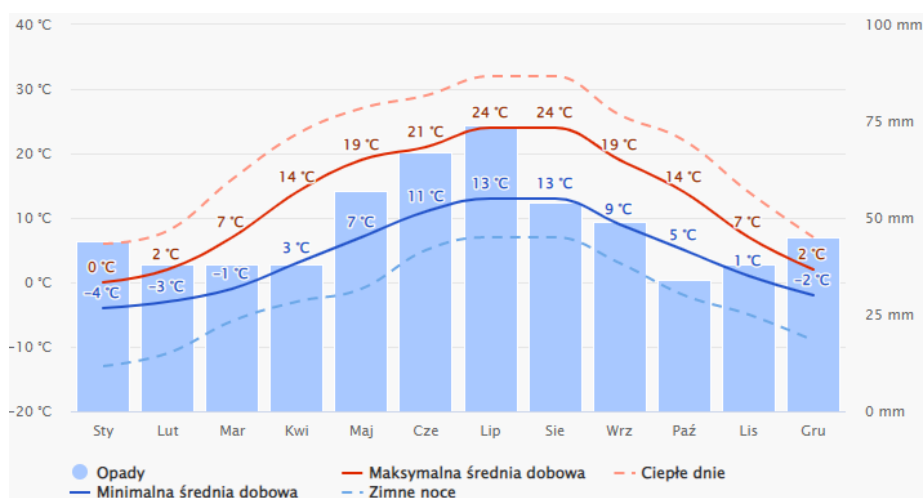
w południowozachodniej części powiatu w przewadze występują gliny zwałowe. Utwory zastoiskowe (iły, mułki i piaski) na większych przestrzeniach odsłaniają się na wschód od Strzegowa. Wyższe wzniesienia morfologiczne to wzgórza moren czołowych zbudowane z: piasków, żwirów i gładów wymieszanych z pyłami i gliną. We wschodniej części powiatu występują zbudowane z piasków, żwirów i mułków wzgórza kemowe. Z okresem deglacjacji związane jest także tworzenie się mułków i piasków jeziornych w zbiornikach pochodzenia wytopiskowego. Najmłodszymi utworami zlodowaceń środkowopolskich są osady interglacjacji emskiego: torfy, gytie i mułki występujące w obniżeniach bezodpływowych i budujące wyższe nadzalewowe tarasy akumulacyjne współczesnych dolin rzecznych. Osady zlodowaceń północnopolskich na obszarze powiatu mają zasięg ograniczony do doliny Wkry i jej dopływów. Budują one niższe tarasy nadzalewowe współczesnych dolin rzecznych. W okresie trwającym od ustąpienia lodowca aż do holocenu na omawianym obszarze powstają osady eoliczne głównie w południowej części powiatu i pokrywy zwietrzelinowe glin zwałowych. Osady holocenu to mułki, piaski i żwiry rzecznych tarasów zalewowych oraz namuły, mułki, piaski i torfy wypełniające misy wytopiskowe oraz obniżenia w dolinach rzecznych. Miąższość osadów holoceńskich nie przekracza kilku metrów.

2.3. Warunki Klimatyczne

Klimat powiatu mławskiego odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody, co jest związane z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Średnia roczna temperatura wynosi około 7°C, średnia temperatura najzimniejszego stycznia około – 4,2°C, najcieplejszego lipca około – 17,8°C. Powiat mławski leży w obszarze charakteryzującym się niskim średnim opadem rocznym. Średnia roczna suma opadu wynosi 530-576 mm. Najniższy opad w ciągu roku notuje się zimą i na początku wiosny, natomiast najwyższy od maja do września z maksimum w lipcu.

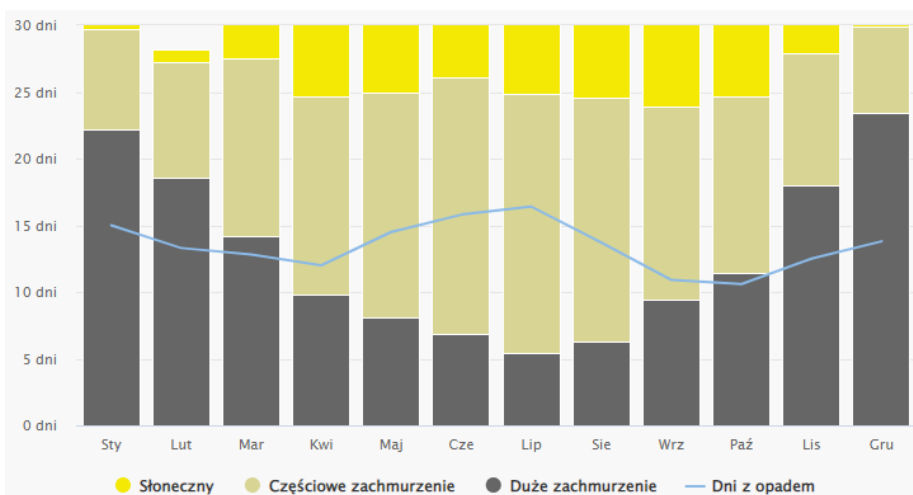
Klimat województwa mazowieckiego jest znacznie zróżnicowany. Wynika to z różnorodności wpływów kształtujących i zróżnicowania czynników geograficznych, takich jak: położenie geograficzne, ukształtowanie powierzchni, wysokość bezwzględna i względna, pokrycie terenu, stopień zurbanizowania itp.

Temperatura powietrza ma związek z położeniem województwa w obszarze wpływów kontynentalnych klimatu i częściowo na północy wpływów Bałtyku oraz zróżnicowaniem wysokościowym podłoża.

Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu mławskiego
źródło: www.meteoblue.com

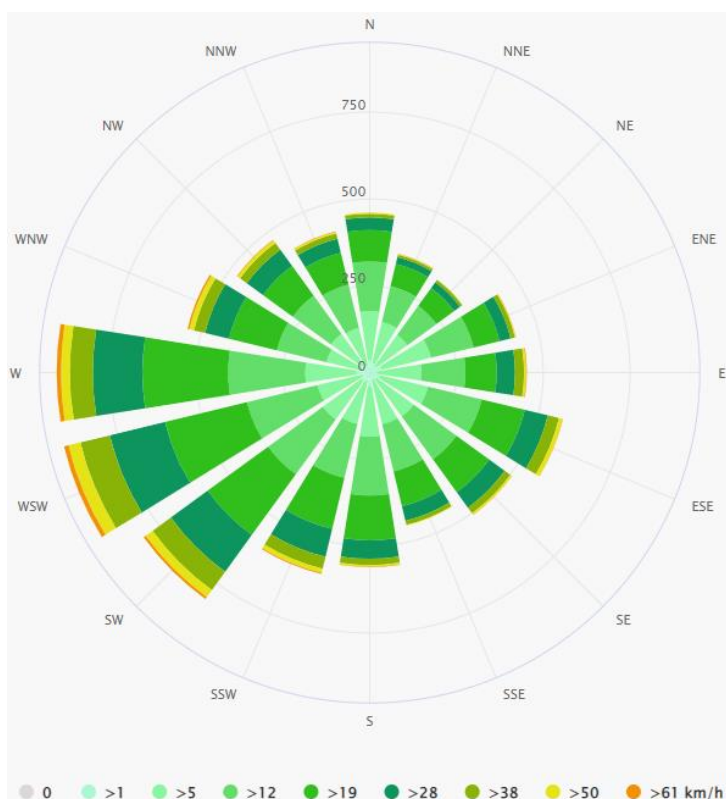
Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 5. Dni o dużym zachmurzeniu, słoneczne i z opadami na terenie powiatu mławskiego
źródło: www.meteoblue.com

Na terenie powiatu mławskiego najczęściej duże zachmurzenie występuje w miesiącach zimowych i wynosi około 18 dni, zaś w miesiącach letnich wynosi około 7-8 dni w miesiącu. Dni słonecznych w całym roku jest stosunkowo mało – 3-9 dni na miesiąc. Dni z częściowym zachmurzeniem jest od 9 do 16 dni na miesiąc

Dni, gdy zachmurzenie wynosi mniej niż 20% uważa się za dni słoneczne, 20-80% zachmurzonego nieba określa się jako zachmurzenie częściowe i ponad 80%, jako zachmurzone duże.

Rysunek 6. Róża wiatrów powiatu mławskiego
źródło: www.meteoblue.com

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Na obszarze powiatu mławskiego dominują wiatry zachodnie oraz południowo–zachodnie. Okres wegetacyjny wynosi około 200 dni. Rozpoczyna się pod koniec marca, a kończy na początku listopada.

Warunki klimatu lokalnego mogą być nieco odmienne od klimatu panującego w regionie. Do parametrów modyfikujących wskaźniki klimatyczne (m.in. bilans cieplny, temperatura, opady oraz siła i kierunek wiatrów) zależą głównie od: rzeźby terenu, budowy geologicznej i pokrycia terenu.

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

2.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 roku liczba ludności na terenie powiatu mławskiego wynosiła łącznie 72 269 osób, z czego 35 411 stanowili mężczyźni, a 36 858 kobiety. Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 1. Dane demograficzne Powiatu Mławskiego

Ludność według miejsca zamieszkania	Rok	Liczba ludności (ogółem) [os]	Liczba mężczyzn [os]	Liczba kobiet [os]	Ludność na 1km ²	Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców [os]	Przyrost naturalny ogółem	Współczynnik feminizacji [os]	W wieku przedprodukcyjnym [%]	W wieku produkcyjnym [%]	W wieku poprodukcyjnym [%]
Powiat Mławski	2019	72 626	35 590	37 036	61	- 6,5	- 161	104	18,5	61,5	20,0
	2020	72 269	35 411	36 858	61	- 4,9	- 284	104	18,6	61,0	20,4
	2021	71 651	35 107	36 544	61	- 8,6	- 403	104	18,5	60,7	20,7
Miasto Mława	2019	31 246	14 874	16 372	898	0,4	-21	110	18,3	60,8	20,8
	2020	31 129	14 796	16 333	895	- 3,7	-28	110	18,5	60,1	21,5
	2021	31 047	14 768	16 279	892	- 2,6	- 130	110	18,5	59,6	21,9
Gmina Dzierzgowo	2019	3 051	1 564	1 487	20	- 15,2	- 14	95	18,6	60,5	20,9
	2020	3 039	1 549	1 490	20	- 3,9	- 15	96	18,8	59,6	21,6
	2021	2 974	1 520	1 454	20	- 21,4	- 38	96	18,6	59,5	20,6
Gmina Lipowiec Kościelny	2019	4 781	2 324	2 457	42	- 10,1	- 1	106	18,2	61,8	19,9
	2020	4 805	2 350	2 455	42	5,0	- 25	104	18,0	61,8	20,2
	2021	4 746	2 328	2 418	41	- 12,3	- 29	104	17,8	61,6	19,5
Gmina Radzanów	2019	3 270	1 655	1 615	33	- 18,6	- 16	98	18,5	62,3	19,2
	2020	3 262	1 649	1 613	33	- 2,5	- 8	98	18,6	62,1	19,3
	2021	3 214	1 621	1 593	33	- 14,7	- 25	98	18,5	62,0	21,6
Gmina Strzegowo	2019	7 478	3 763	3 715	35	- 11,5	- 15	99	17,8	60,8	21,4
	2020	7 415	3 734	3 681	35	- 8,4	- 57	99	17,8	60,5	21,6
	2021	7 308	3 694	3 614	34	- 14,4	- 78	98	17,9	60,5	19,4
Gmina Stupsk	2019	4 836	2 399	2 437	41	- 2,3	- 18	102	18,2	63,1	18,7
	2020	4 820	2 385	2 435	41	- 3,3	- 13	102	18,5	62,4	19,0
	2021	4 780	2 363	2 417	41	- 8,3	- 24	102	18,3	62,3	19,4
Gmina Szreńsk	2019	4 115	2 005	2 110	38	- 19,3	- 20	105	18,1	62,6	19,3
	2020	4 070	1 982	2 088	37	- 10,9	- 19	105	18,3	62,4	19,3
	2021	3 986	1 932	2 054	36	- 20,6	- 25	106	18,4	61,9	19,6
Gmina Szydłowo	2019	4 576	2 303	2 273	37	- 7,4	- 18	99	19,4	62,2	18,5
	2020	4 537	2 288	2 249	37	- 8,5	- 12	98	19,1	62,1	18,7
	2021	4 498	2 249	2 249	37	- 8,6	- 29	100	18,9	62,4	18,7
Gmina Wieczfnia Kościelna	2019	4 048	2 037	2 011	34	- 13,7	- 4	99	20,2	61,4	18,4
	2020	3 996	2 026	1 970	33	- 12,9	- 25	97	20,0	61,4	18,6
	2021	3 933	1 990	1 943	33	- 15,8	- 18	98	19,2	61,9	18,8
Gmina Wiśniewo	2019	5 225	2 666	2 559	53	- 11,5	- 22	96	19,9	62,8	17,3
	2020	5 196	2 652	2 544	52	- 5,6	- 35	96	19,6	63,1	17,4
	2021	5 165	2 642	2 523	52	- 6,0	- 7	95	19,6	62,6	17,8

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

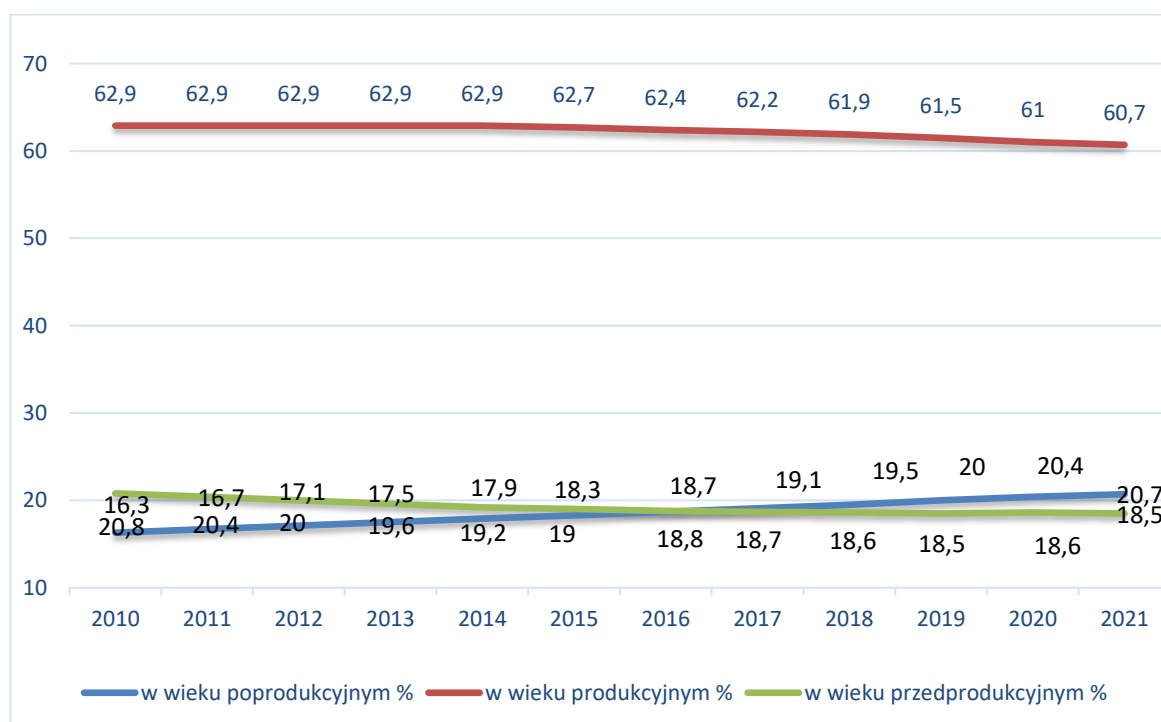
Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 2. Liczba ludności powiatu mławskiego w latach 2010-2021

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2010	38 023	36 922	74 945
2011	37 926	36 777	74 703
2012	37 827	36 593	74 420
2013	37 672	36 370	74 042
2014	37 618	36 269	73 887
2015	37 559	36 199	73 758
2016	37 581	36 119	73 700
2017	37 389	35 987	73 376
2018	37 259	35 843	73 102
2019	37 036	35 590	72 626
2020	36 858	35 411	72 269
2021	36 544	35 107	71 651

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie maleje, na co wpływ ma m.in. utrzymujący się stale na ujemnym poziomie przyrost naturalny. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Rysunek 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: GUS, opracowanie własne

2.5. Ochrona klimatu i jakości powietrza

2.5.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu mławskiego

Poniżej dokonano analizy źródeł zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujących na terenie powiatu mławskiego (energetyczne, przemysłowe, komunikacyjne oraz komunalno-bytowe).

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych (węgiel kamienny, gaz ziemny, olej lekki) i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.

System ciepłowniczy

Na terenie powiatu mławskiego zaopatrzenie w ciepło odbywa się za pomocą:

- lokalnego systemu ciepłowniczego na terenie powiatu mławskiego,
- kotłowni indywidualnych i lokalnych,
- źródeł indywidualnych (piece gazowe, węglowe i ogrzewanie elektryczne).

Źródłami ciepła dla systemu ciepłowniczego na terenie miasta Mława jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o.

Część Miasta Mława jest zaopatrywana w energię cieplną przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o.o. Głównym źródłem ciepła w PEC jest Centrala Ciepłownicza, zlokalizowana w pobliżu centrum Miasta, przy ul. Powstańców Styczniowych 3. Jest to kotłownia wodna wyposażona w cztery kotły WLM o łącznej mocy 13,8 MW opalane miałem węglowym. Osiedla położone z dala od centrum zaopatrywane są w ciepło sieciowe za pomocą systemów ciepłowniczych siedmiu lokalnych kotłowni: trzech gazowo – olejowych (przy ulicy Osiedle Młodych, Narutowicza, Broniewskiego) i czterech gazowych (przy ulicy Grzebskiego, Napoleńskiej, Placu 3 Maja, Warszawskiej). Łączna moc zainstalowanych kotłów 18,56 MW. Pozostałe budynki, które nie są podłączone do PEC korzystają z własnych źródeł ciepła.¹

Tabela 3. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci ciepłowniczej

Parametr	Jednostka	2018	2019	2020	2021
Długość sieci ciepłowniczej.	km	6,32	6,56	6,75	6,85
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	69	69	70	71

źródło: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o.

Tabela 4. Podstawowe dane techniczne dotyczące źródła ciepła

Typ kotła/urządzenia	WLM 2,5/1	WLM 2,5/2	WLM 2,5/3	WLM 2,5/4
Rodzaj paliwa	węgiel kamienny	węgiel kamienny	węgiel kamienny	węgiel kamienny
Wydajność nominalna	3,15	2,9	2,9	2,9
Sprawność nominalna	82%	75%	82%	82%

źródło: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o.

¹ Raport o stanie Miasta Mława za rok 2020

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 5. Podstawowe dane dotyczące instalacji ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza

Parametr/kocioł	WLM 2,5	WLM 2,5	WLM 2,5	WLM 2,5
Rodzaj odpylania	mechaniczne (cyklony)	mechaniczne (cyklony)	mechaniczne (cyklony)	mechaniczne (cyklony)
Sprawność odpylania (projektowana)	97	81	97	97
Odsiarczanie	brak	brak	brak	brak
Wysokość kominów [m]	45			

źródło: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o.

Tabela 6. Emisja zanieczyszczeń i zużycie paliw

Dwutlenek siarki (SO ₂)	Mg/rok	38,23
Dwutlenek azotu (NO ₂)	Mg/rok	16,70
Tlenek węgla (CO)	Mg/rok	52,17
Dwutlenek węgla (CO ₂)	Mg/rok	11112,91
B(a)P	kg/rok	16,70
Pył	Mg/rok	2,85
Ilość zużytego paliwa - węgiel	Mg/rok	5217

źródło: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o.

Na terenie pozostałych gmin nie ma ciepłowni obejmujących swoim zasięgiem duże grupy budynków lub instytucji. Budynki urzędu gminy, szkoły, przychodnie oraz zakłady korzystają z kotłowni w budynkach zasilanych w większości węglem. W zabudowie jednorodzinnej do ogrzewania pomieszczeń stosuje się tradycyjne piece z własnych kotłowni na paliwo stałe, płynne i gazowe.

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej niskiego, średniego, podwyższonego średniego oraz wysokiego ciśnienia na terenie powiatu mławskiego jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział w Warszawie (PSG).

Zgazyfikowana jest tylko część gmin: Lipowiec Kościelny, Stupsk, Szydłowo, Wiśniewo oraz miasta Mława.

Zgodnie z danymi pozyskanymi od PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Warszawie obecnie (stan na 28.02.2022 r.) realizuje inwestycje związane z rozbudową/modernizacją sieci gazowej na terenie miejscowości:

- Łomia i Parcele Łomskie (gmina Lipowiec Kościelny);
- Mława (ulice: Batalionów Chłopskich, Błękitna, Daleka, Gdyńska, Grudkowskiego, Kowalczyka, Majowa, Marszałkowska, Morawskiej, Nowowiejskiego, Olesin, Płocka, Bursztynowa, Sienkiewicza, Srebrna, Św. Wojciecha, Świerkowe Wzgórze, Turkusowa, Turystyczna, Wrzosowa oraz Zabrody);
- Szydłówek (gmina Szydłowo);
- Konopki (gmina Stupsk).

Tabela 7. Długość sieci gazowej na terenie gmin powiatu mławskiego

Gmina	Rok	Długość sieci gazowej n/c [km]	Długość sieci gazowej ś/c [km]	Długość sieci gazowej w/c [km]	Σ Długość sieci gazowej [km]	Liczba przyłączy [szt.]
Lipowiec Kościelny	2018	0	3,9	0	0	67
	2019	0	3,9	0	0	68
	2020	0	3,9	0	0	72
	2021	0	4,7	0	4,7	83
Stupsk	2018	0	34,1	0	0	308

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Gmina	Rok	Długość sieci gazowej n/c [km]	Długość sieci gazowej ś/c [km]	Długość sieci gazowej w/c [km]	Σ Długość sieci gazowej [km]	Liczba przyłączy [szt.]
	2019	0	34,4	0	0	329
	2020	0	34,9	0	0	352
	2021	0	34,9	0	34,9	360
Szydłowo	2018	0	18,6	0	0	194
	2019	0	19,3	0	0	209
	2020	0	19,6	0	0	215
	2021	0	22,7	0	22,7	245
Wiśniewo	2018	0	0,04	0	0,04	2
	2019	0	0,04	0	0,04	2
	2020	0	0,04	0	0,04	2
	2021	0	1,1	0	1,1	12
Mława	2018	29,9	75,2	0	105,1	3965
	2019	29,9	78,7	0	108,6	4099
	2020	30,0	80,0	0	110,1	4171
	2021	30,0	81,5	0	111,5	4217
Wieczfnia Kościelna	2018	0	0	15,7	15,7	0
	2019	0	0	15,7	15,7	0
	2020	0	0	15,7	15,7	0
	2021	0	0	15,7	15,7	0
SUMA						4 917

źródło: Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. – Oddział w Warszawie

Na terenie powiatu mławskiego 4 387 gospodarstw domowych ogrzewa mieszkania gazem (stan na 31.12.2020 r.).

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Na terenie powiatu mławskiego istnieją podmioty, które posiadają pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Podmioty posiadające pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydane przez Starostę Powiatu Mławskiego

Lp.	Podmiot	Opis pozwolenia
1.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o. ul. Powstańców Styczniowych 3, 06-500 Mława	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z Instalacji PEC w Mławie przy ul. Powstańców Styczniowych 3.
2.	Zakłady Mięsne POLONUS Sp. z o. o. Sp. K. A. Uniszki Cegielnia 16A 06-500 Mława	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z procesów wędzenia wyrobów w 12 komorach wędzarniczo-parzelniczych zlokalizowanych na terenie Zakładu na działkach nr 19/1, 19/4, 101/3 w miejscowości Uniszki Cegielnia Gmina Wieczfnia Kościelna.
3.	Usługi i Produkcja Export – Import Eugeniusz Pasymowski Wieczfnia Kościelna 100, 06-513 Wieczfnia Kościelna	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z Instalacji - lakierni wyposażonej w 2 ściany lakiernicze eksploatowanej na działkach nr ewid. 59/1 i 57 w miejscowości Wieczfnia Kościelna.
4.	TRANS-BETON” PIETRZAK Sp. J., ul. Płocka 77, 06-500 Mława	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji stacjonarnej wytwórni betonu, usytuowanej na działce o nr ewid. 823 przy ul. Płockiej 77 w Mławie
5.	Yangji Electronics Polska Sp. z o. o. ul. Napoleońska 82 06-500 Mława	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji – wytwórni kształtek styropianowych metodą wtryskową, zlokalizowanej na działkach o nr. ewid. 1728/31 i 1731 w Mławie przy ul. Napoleońskiej 82

**Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021**

Lp.	Podmiot	Opis pozwolenia
6.	STRABAG Sp. z o. o. ul. Parzniewskiej 10, 05-800 Pruszków	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów dla tymczasowej instalacji – Wytwórni Mas Bitumicznych zlokalizowanej na terenie działki nr 512 obręb Unierzyż, gmina Strzegowo
7.	YETICO Sp. A. ul. Towarowa 17A 10-416 Olsztyn	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji – wytwórni kształtek styropianowych metodą wtryskową, zlokalizowanej na działkach o nr. ewid. 1728/31 i 1731 w Mławie przy ul. Napoleńskiej 82.
8.	LG Electronics Mława Sp. z o. o. ul. LG Electronics 7 06-500 Mława	Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji energetycznych i technologicznych: - 10 kotłów opalanych gazem ziemnych; - 8 linii do montażu powierzchniowych płytek drukowanych do telewizorów i 3 linii do produkcji płytek drukowanych do radiów samochodowych zlokalizowanych na terenie Zakładu LG Electronics Mława przy ul. LG Electronics 7, 06-500 Mława.
9.	Dong Yang Electronics Sp. z o. o. ul. LG Electronics 7 06-500 Mława	instalacja lakierni wyposażonej w 3 linie produkcyjne w skład których wchodzi 4 kabiny lakiernicze i 2 linie montażowe zlokalizowanej na terenie zakładu w Mławie przy ul. LG Electronics 7 pozwolenia na wprowadzanie substancji do powietrza z procesów powlekania, malowania obudów do telewizorów
10.	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo –Inżynierskich PRDI Sp. A. ul. Stefana Roweckiego „Grota” 8, 06-500 Mława	wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji Wytwórni Mas Bitumicznych w Żulinku zlokalizowanych na działkach nr 5/1, 5/2, 5/3, 3/8, 3/9 położonych w obrębie 16 Uniszki Cegielnia gmina Wieczfnia Kościelna
11.	Odlewnia Żeliwa Jan Dąbrowski Lipowiec Kościelny 43B 06-545 Lipowiec Kościelny	wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji żeliwiaka – pieca do wytopu żeliwa zlokalizowanej na działce nr 245/4 w miejscowości Lipowiec Kościelny gm. Lipowiec Kościelny
12.	„KAMBUD INWESTYCJE” Sp. z o. o. – Sp. K., ul. Z. Morawskiej 6 06-500 Mława	Zakładu Produkcji Betonu Oddział Giednia zlokalizowanego na działkach nr ewid 2/1, 2/2, 4/2 w msc. Giednia gm. Szydłowo.

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

Na terenie powiatu mławskiego znajdują się również podmioty prowadzące działalność posiadające pozwolenie zintegrowane. Zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Podmioty posiadające pozwolenie zintegrowane prowadzące działalność na terenie powiatu mławskiego

Lp.	Prowadzący instalację	Instalacja
1.	AIKAT sp. z o. o. z siedzibą w Radzanowie	do chowu drobiu – brojlerów o łącznej liczbie stanowisk 266 508 szt./cykl – Ferma Drobiu zlokalizowana w m. Rydzyn Szlachecki gm. Strzegowo
2.	Arkadiusz Ząbkiewicz Gospodarstwo Rolne Arkadiusz Ząbkiewicz	do chowu drobiu – kur nieśnych o łącznej liczbie 81 300 stanowisk, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Zgliczyn Glinki, gm. Radzanów
3.	Przemysław Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej obsadzie 292 320 szt. i maksymalnej zdolności produkcyjnej 2 046 240 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Rochnia, gm. Szreńsk
4.	Dawid Błażkiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 478 500 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Mdzewo 74, gm. Strzegowo
5.	Maciej Śliwiński „Chów i Hodowla Drobiu Maciej Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 764 600 szt. i zdolności produkcyjnej 4 587 600 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy „Chów i Hodowla Drobiu” w m. Mdzewo, gm. Strzegowo
6.	„Adam Śliwiński”	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera o łącznej liczbie stanowisk 222 000 szt. i zdolności produkcyjnej 1 332 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Bońkowo Podleśne 1A, gm. Radzanów
7.	Gospodarstwo Specjalistyczne Urszula Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 126 000 szt. i zdolności produkcyjnej 756 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Wojnówka 35 A, gm. Wiśniewo
8.	AIKAT sp. z o.o. z siedzibą w Radzanowie	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 316 000 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Bojanowo, gm. Radzanów

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Prowadzący instalację	Instalacja
9.	Gospodarstwo Rolne Marcin Andrzej Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 119 000 szt. i zdolności produkcyjnej 714 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu RATOWO II w m. Ratowo 38 B, gm. Radzanów
10.	Adam Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 126 000 szt. i zdolności produkcyjnej 756 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu RATOWO III w m. Ratowo 38 C, gm. Radzanów
11.	Gospodarstwo Rolne Marcin Andrzej Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 126 000 szt. i zdolności produkcyjnej 756 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu RATOWO I w m. Ratowo 38 A, gm. Radzanów
12.	Ferma Drobiu Koźlakiewicz Sp. J.	do klatkowego chowu drobiu – kur niosek jaj konsumpcyjnych, zlokalizowana w m. Wiśniewo 99
13.	Ernest Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej obsadzie 389 760 stanowisk/cykl, zlokalizowana w m. Głużek pod adresem Głużek 148
14.	Mirosław Koźlakiewicz”	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 335 000 szt., zlokalizowana w Wojnowce k/Mławy
15.	SAPERE Sp. z o.o.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów o łącznej docelowej liczbie stanowisk 727 700 szt./cykl znajdującej się w obrębie fermy drobiu „Wróblewo 1 i 2”, zlokalizowana pod adresem Wróblewo 72 i Wróblewo 72A w m. Wróblewo kolonia Tartak, gm. Radzanów
16.	Aleksander Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt. i zdolności produkcyjnej 2 046 240 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na działce o nr ewidencyjnym 247/4 w m. Liberadz, gm. Szeńsk
17.	Gospodarstwo Rolne Rochnia Koźlakiewicz S.J.	do ściółkowego chowu drobiu - brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 240 000 szt., zlokalizowana w m. Rochnia 46, gm. Szeńsk
18.	Chów i Hodowla Drobiu Maciej Śliwiński	do ściółkowego chowu kur rodzicielskich o łącznej liczbie stanowisk 100 000 szt. i 100 000 szt./rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Konotopa, gm. Strzegowo, na działkach o nr ew. 1/5, 1/6, 1/7, 1/8 i 1/9 obr. Konotopa
19.	Monika Rajnik-Błażkiewicz oraz Marcin Błażkiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 150 712 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Luszewo
20.	Ferma Drobiu Monika Rajnik-Błażkiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 118 477 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Luszewo 53, gm. Radzanów, na działkach o nr ew.: 214/1, 216/1, 217/1
21.	Antoni Rajnik	do ściółkowego chowu drobiu – kurczątki brojlerów o łącznej liczbie stanowisk 123 529 stanowisk, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Luszewo, na działkach o nr ewid. 211/2 i 212
22.	Michał Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu - brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 176 880 szt., zlokalizowana w obrębie Fermy Drobiu Wróblewo 3, w m. Wróblewo 72B, gm. Radzanów
23.	AIKAT Goździkowski S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 177 672 szt., zlokalizowana w m. Rydzyn Szlachecki, gm. Strzegowo
24.	Gospodarstwo Specjalistyczne – Ferma Drobiu Koźlakiewicz Zbigniew	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 160 000 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu w m. Podkrajewo, gm. Wiśniewo
25.	Mirosław Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 324 000 szt. i zdolności produkcyjnej 1 944 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu Kosiny Stare I w m. Kosiny Stare 57A, gm. Wiśniewo
26.	EIM Koźlakiewicz S. J., z siedzibą w msc. Wiśniewo 99A	do klatkowego chowu drobiu – kur niosek jaj konsumpcyjnych o łącznej liczbie stanowisk 230 000 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu EIM Koźlakiewicz S. J. w m. Wiśniewo, gm. Wiśniewo
27.	Gospodarstwo Rolne Syberia Koźlakiewicz S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt. i zdolności produkcyjnej 2 046 240 szt. drobiu/rok, zlokalizowana w m. Bońkowo Kościelne 63, gm. Radzanów
28.	Gospodarstwo Rolne Miączyn Koźlakiewicz S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt./cykl i zdolności produkcyjnej 2 046 240 szt. drobiu/rok, zlokalizowana w m. Bońkowo Kościelne, gm. Radzanów

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Prowadzący instalację	Instalacja
29.	Anna Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 324 000 szt. i zdolności produkcyjnej 1 944 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu Kosiny Stare II w m. Kosiny Stare
30.	Śliwińscy S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 668000 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu Wróblewo 4 w m. Wróblewo 72C, kolonia Tartak, gm. Radzanów
31.	Anna i Mirosław Koźlakiewicz S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 324 000 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu Kosiny Stare III w m. Kosiny Stare, na działce o nr ewid. 604/4
32.	“Fermy Drobiu Bartkowska” S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 623 500 i zdolności produkcyjnej 4 364 500 szt./rok, zlokalizowana w m. Wola Szydłowska 44, gm. Stupsk
33.	Anna i Urszula Koźlakiewicz S.J.	do ściółkowego chowu drobiu - brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 464 000 szt., zlokalizowana w m. Wojnówka, gm. Wiśniewo
34.	Krzysztof Ząbkiewicz	do chowu drobiu – kur nieśnych o łącznej liczbie 224 095 stanowisk, zlokalizowana w m. Zgliczyn Glinki, gm. Radzanów
35.	Zakład Przetwórczy Rolno-Spożywczy, Ubojnia Drobiu Andrzej Merchel, Marek Kujawski S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów o łącznej docelowej liczbie stanowisk 218 000 szt./cykl, zlokalizowana w m. Kuklin 106, gm. Wieczfnia Kościelna
36.	Witold Ludwiński	do ściółkowego chowu drobiu - brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 240 000 szt., zlokalizowana w msc. Kuklin 105, gm. Wieczfnia Kościelna
37.	Karol Ludwiński	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 288 000 szt., zlokalizowana w m. Uniszki Zawadzkie 110, gm. Wieczfnia Kościelna,
38.	PIE Koźlakiewicz - Bońkowo 1 S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt., zlokalizowana w m. Bońkowo Kościelne 63A, gm. Radzanów
39.	EIP Koźlakiewicz – Bońkowo 2 S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt., zlokalizowana w msc. Bońkowo Kościelne 63 B, gm. Radzanów
40.	UiP Koźlakiewicz Sp. J.	do chowu drobiu – kur niosek o łącznej liczbie stanowisk 230 000 szt., zlokalizowana w m. Wiśniewo, gm. Wiśniewo
41.	Ferma drobiu Monika Różańska i Halina Jędrzejewska S.C.	do chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej docelowej liczbie stanowisk 244 000 szt., zlokalizowana w m. Bębnowo, gm. Radzanów
42.	Mirosław Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – odchów kur reprodukcyjnych o łącznej liczbie stanowisk 122 000 szt., zlokalizowana w m. Kosiny Stare, gm. Wiśniewo
43.	NOVAGO Sp. z o. o.	do składowania odpadów, z wyłączeniem odpadów obojętnych i niebezpiecznych, o zdolności przyjmowania ponad 10 Mg odpadów na dobę oraz o całkowitej pojemności ponad 25 000 Mg, zlokalizowana w Mławie przy ul. Krajewo
44.	NOVAGO Sp. z o.o.	do składowania odpadów, z wyłączeniem odpadów obojętnych i niebezpiecznych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25 000 ton, zlokalizowana w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo
45.	Regina Jadwiga Grzeńkiewicz	do chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 280 200 szt., zlokalizowana w m. Ignacewo, gm. Strzegowo
46.	Ferma Drobiu Wiesława i Maria Koźlakiewicz Sp. J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 240 000 szt., zlokalizowana w m. Kowalewo 37B, gm. Wiśniewo
47.	Liberadz 1 Koźlakiewicz A i E Sp. J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt., zlokalizowana w m. Liberadz, gm. Szreńsk
48.	Ferma Drobiu Monika Rajnik-Błażkiewicz, Marcin Błażkiewicz Sp. J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 146 300 szt./cykl i zdolności produkcyjnej 877 800 szt./rok, zlokalizowana w m. Luszewo, gm. Radzanów
49.	Liberadz 2 Koźlakiewicz A i P Sp. J.	do ściółkowego chowu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 292 320 szt./cykl, zlokalizowana w m. Liberadz, gm. Szreńsk
50.	Ferma Drobiu Robert Różański	do chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 510 000 szt., zlokalizowana na terenie fermy drobiu w m. Bębnowo 30, gm. Radzanów,
51.	Andrzej i Marcin Śliwińscy S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 784 000 szt., zlokalizowana w m. Bońkowo Kościelne 64, gm. Radzanów,

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Prowadzący instalację	Instalacja
52.	Gospodarstwo Rolne Zofia Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 324 000 szt., zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu Kosiny Stare IV w m. Kosiny Stare (obecnie Kosiny Stare 57C), na działce o nr ewid. 604/2, gm. Wiśniewo
53.	Zaręby 1 Koźlakiewicz EIP Sp. J. Zaręby 2 Koźlakiewicz PIE Sp. J.	do ściółkowego chowu brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 665 500 szt., zlokalizowana w m. Liberadz, numer porządkowy 33 i 34, gm. Sześć
54.	Ferma Drobiu Karolina Goździkowska	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 412 000 szt./cykl, zlokalizowana w m. Marysinek 22, gm. Strzegowo
55.	AIKAT sp. z o. o. z siedzibą w Radzanowie	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 351 700 szt., zlokalizowana w m. Gradzanowo Zbęskie 59, gm. Radzanów
56.	Mirosław Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 132 000 szt., zlokalizowana w m. Kunki 18, gm. Sześć
57.	Urszula Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 403 730 szt. zlokalizowana w m. Kowalewo 37D, gm. Wiśniewo
58.	Zofia Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 1464000 szt./cykl i zdolności produkcyjnej 10 248 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana w m. Kosiny Kapiczne 42, gm. Wiśniewo,
59.	Marcin i Michał Śliwiński S.J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 409 000 szt., zlokalizowana w m. Wróblewo kolonia Tartak, gm. Radzanów
60.	Mirosław Koźlakiewicz	do chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 1 464 000 szt./cykl i zdolności produkcyjnej 10 248 000 szt./rok, zlokalizowana w m. Kuklin 107, gm. Wieczfnia Kościelna
61.	Sapere Sp. z o.o.	do ściółkowego chowu kur rodzicielskich o łącznej liczbie stanowisk 105 000 szt., zlokalizowana w m. Ratowo 17A, w obrębie Fermy Drobiu „Luszewo”, gm. Radzanów
62.	Sapere Sp. z o.o.	do ściółkowego odchowu kur rodzicielskich o łącznej obsadzie początkowej 166 000 szt./cykl i łącznej wydajności 498 000 szt./rok, zlokalizowana w m. Bońkowo Kościelne 53A, gm. Radzanów,
63.	Piotr Siemianowski	chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie 72 650 stanowisk, zlokalizowana przy ul. Siemiątkowskiego 16 w Radzanowie
64.	Gospodarstwo Rolne Marcin Andrzej Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 309 600 szt. i zdolności produkcyjnej 1 857 600 szt. na rok, zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu Luszewo II w m. Luszewo, gm. Radzanów
65.	AIKAT Sp. z o. o. z siedzibą w Radzanowie	instalacji do ściółkowego chowu drobiu – kur hodowlanych o łącznej liczbie stanowisk 81 600 szt. zlokalizowana w m. Budy Matusy 14 gm. Radzanów
66.	Ferma Drobiu Monika Rajnik-Błażkiewicz, Marcin Błażkiewicz, Sp. J.	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 675 300 szt., zlokalizowana w m. Luszewo 55, gm. Radzanów
67.	Ferma Drobiu Andrzej Śliwiński	do ściółkowego chowu kur rodzicielskich o łącznej obsadzie początkowej 120 000 szt./cykl i łącznej wydajności 120 000 szt./rok znajdującej się w obrębie fermy drobiu w m. Cegielnia Ratowska, zlokalizowana pod adresem Cegielnia Ratowska 15, gm. Radzanów
68.	Ferma Drobiu Andrzej Śliwiński	do ściółkowego chowu drobiu – kur rodzicielskich o łącznej liczbie stanowisk 80 000 szt. i zdolności produkcyjnej 240 000 szt. drobiu/rok, zlokalizowana na działce o nr ew. 399, w m. Bońkowo Kościelne 53B, gm. Radzanów
69.	AIKAT Sp. z o.o. z siedzibą w Radzanowie	do chowu drobiu – kur hodowlanych w celu produkcji jaj wylęgowych o łącznej liczbie 161 100 stanowisk, zlokalizowana na działce o nr ew. 252, w m. Chądzyny Krusze 30A, gm. Strzegowo
70.	Aleksander Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 793 800 szt. i rocznej zdolności produkcyjnej 5 556 600 szt., zlokalizowana w obrębie Fermy Drobiu w m. Bońkowo Kościelne 63C, gm. Radzanów, w granicach działki o nr ew. 35/9
71.	NOVAGO Sp. z o. o.	w gospodarce odpadami dla odpadów innych niż niebezpieczne do odzysku o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, zlokalizowana na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 128/2 i 129/1 w m. Miączyn Duży, gm. Sześć
72.	NOVAGO Sp. z o. o.	mechanicznego przetwarzania odpadów, zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewid. 71/11 w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo

**Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021**

Lp.	Prowadzący instalację	Instalacja
73.	NOVAGO Sp. z o. o.	w gospodarce odpadami dla odpadów innych niż niebezpieczne do odzysku o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, zlokalizowana na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 71/9 w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo
74.	NOVAGO Sp. z o. o.	okresowego Bioreaktora Beztlenowego wraz z instalacją energetycznego wykorzystania biogazu, zlokalizowana na działkach oznaczonych nr ewid. 72 i 73 w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo
75.	Aleksander Koźlakiewicz prowadzący Fermę kur reprodukcyjnych	do chowu i hodowli kur reprodukcyjnych zlokalizowanej na działkach o nr ew. 569/1, 569/2, 569/3, 569/4, 569/6 i 569/7 obręb 0002 Bogurzynek, gm. Wiśniewo
76.	Gospodarstwo Rolne - Ferma Drobiu Goździkowski Andrzej	do odchovu drobiu stada rodzicielskiego w systemie ściółkowym o łącznej liczbie stanowisk 100 000 szt. zlokalizowana w m. Gradzanowo Włociańskie 48, gm. Radzanów
77.	AIKAT Sp. z o. o. z siedzibą w Radzanowie	do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 1 254 800 szt., zlokalizowana w m. Stare Łączyno 15, 06-520 Dzierzgowo
78.	M. Koźlakiewicz, U. Koźlakiewicz, A. M. Koźlakiewicz, Z. J. Koźlakiewicz, P. S. Koźlakiewicz	do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 74 950 szt. zlokalizowana na terenie Fermy Drobiu na działkach o nr ew. 385/1, 385/2, 385/3, 385/4, 385/5 i 386/1 w m. Wyszyny Kościelne 133, gm. Stupsk,
79.	Radosław Kosiorek	do chowu trzody chlewnej o wadze ponad 30 kg w obsadzie 7350 szt., zlokalizowana w m. Zgliczyn Glinki 13A, na działkach o nr ew. 195, 196, 197, 198 obręb Zgliczyn Glinki, gm. Radzanów
80.	Michał Kania ul. Feliksa Szreńskiego 2, 06-550 Szreńsk	do chowu drobiu kurcząt brojlerów o łącznej liczbie 48.000 stanowisk, zlokalizowanej na terenie Fermy Drobiu Michał Kania, na działce nr 1090/1 w miejscowości Szreńsk, gm. Szreńsk.
81.	Zakład Przetwórczego Rolno – Spożywczego, Ubojnia Drobiu Andrzej Merchel, Marek Kujawski Sp. J., Uniszki Cegielnia 29 06-500 Mława	Pozwolenie zintegrowane dla instalacji do uboju drobiu, o zdolności przetwarzania do 85 ton masy ubojowej na dobę, zlokalizowanej na działkach nr 29 i 31/3 w miejscowości Uniszki Cegielnia gm. Wieczfnia Kościelna.
82.	WIPASZ S.A. Wadąg 9, 10-373 Olsztyn, Zakład w Mławie ul. Instalatorów 2, 06-500 Mława	do uboju zwierząt o zdolności produkcyjnej powyżej 50 ton/dobę tj. ok. 586,50 Mg uboju drobiu na dobę, zlokalizowanej na działkach nr 1660, 1659, 1658, 1657, 1656, 1655, 1654, 1653, 4439/5, 1717, 1716 w Mławie przy ul. Instalatorów 2 na terenie Zakładu Drobiarskiego w Mławie
83.	Działy Specjalne Gospodarstwo Rolne Bartkowska Agnieszka Działy Specjalne Gospodarstwo Rolne Bartkowski Włodzimierz Władysław” ul. Szpitalna 52, 06-500 Mława	do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 49 300 szt. zlokalizowanej na terenie Fermy Drobiu na działkach o nr ewi. 160/2 i nr 161/2 w m. Trzcianka Kolonia, gmina Szydłowo
84.	Działy Specjalne Gospodarstwo Rolne Bartkowska Agnieszka Działy Specjalne Gospodarstwo Rolne Bartkowski Włodzimierz Władysław” ul. Szpitalna 52, 06-500 Mława	do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 40 800 szt. zlokalizowanej na terenie Fermy Drobiu na działkach o nr ewi. 385/1, 385/3, 385/4 i 385/7 w m. Turza Mała, gm. Lipowiec Kościelny
85.	Maria Joanna Koźlakiewicz, ul. Szreńska 21, 06-500 Mława	do ściółkowego chowu kur rodzicielskich o łącznej obsadzie początkowej 42 400 szt./rok i łącznej wydajności 42 400 szt./rok zlokalizowanej na terenie Fermy Drobiu na działkach o nr Ew. 143/3, 143/5, 143/6, 143/8 i 142 w m. Modła, gmina Wiśniewo

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Starostwo Powiatowe w Mławie

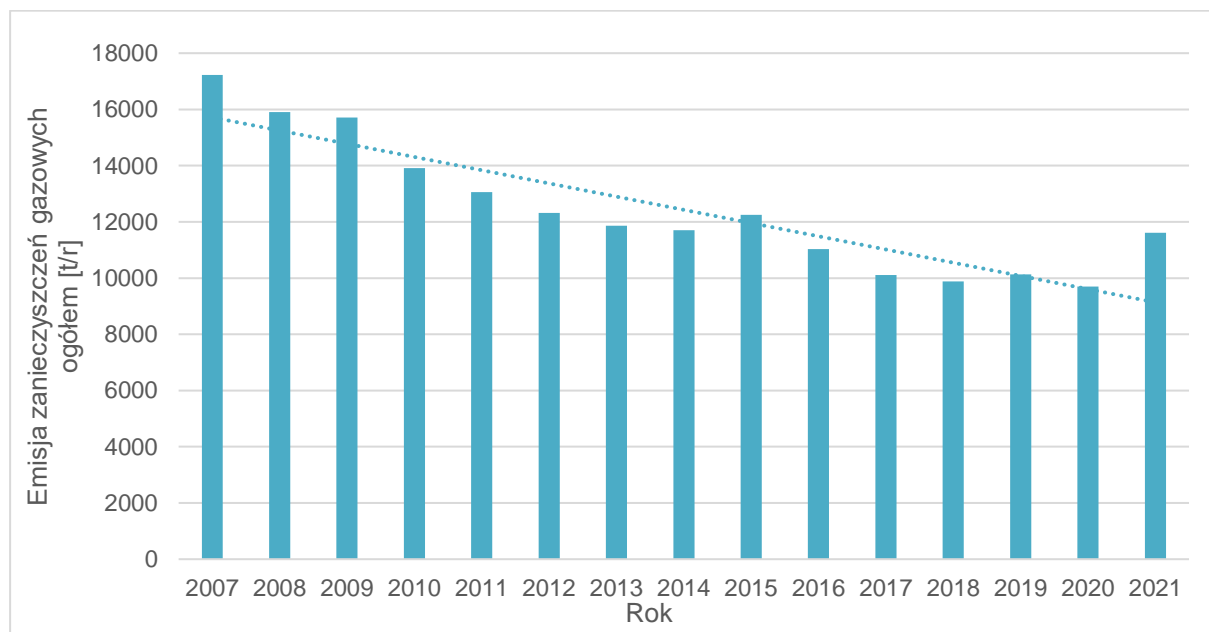
Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 10. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2019-2021 z terenu powiatu mławskiego

		2019	2020	2021
Emisja zanieczyszczeń gazowych				
ogółem	t/r	10 133	9 699	11 615
ogółem: Województwo Mazowieckie	t/r	32 540 978	30 623 212	33 445 444
% udziału wojewódzkiego	%	0,03	0,03	0,03
emisja ogółem na km ²	t	8,57	8,21	9,83
ogółem (bez dwutlenku węgla)	t/r	121	133	168
dwutlenek siarki	t/r	27	29	38
tlenki azotu	t/r	14	14	17
tlenek węgla	t/r	45	43	52
dwutlenek węgla	t/r	10 012	9 566	11 447
Emisja zanieczyszczeń pyłowych				
ogółem	t/r	2	2	3
ogółem: Województwo Mazowieckie	t/r	2 425	2 190	1 992
% udziału wojewódzkiego	%	0,08	0,09	0,01
ze spalania paliw	t/r	2	2	3
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t/r	80	69	92
Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	%	97,6	97,2	96,8

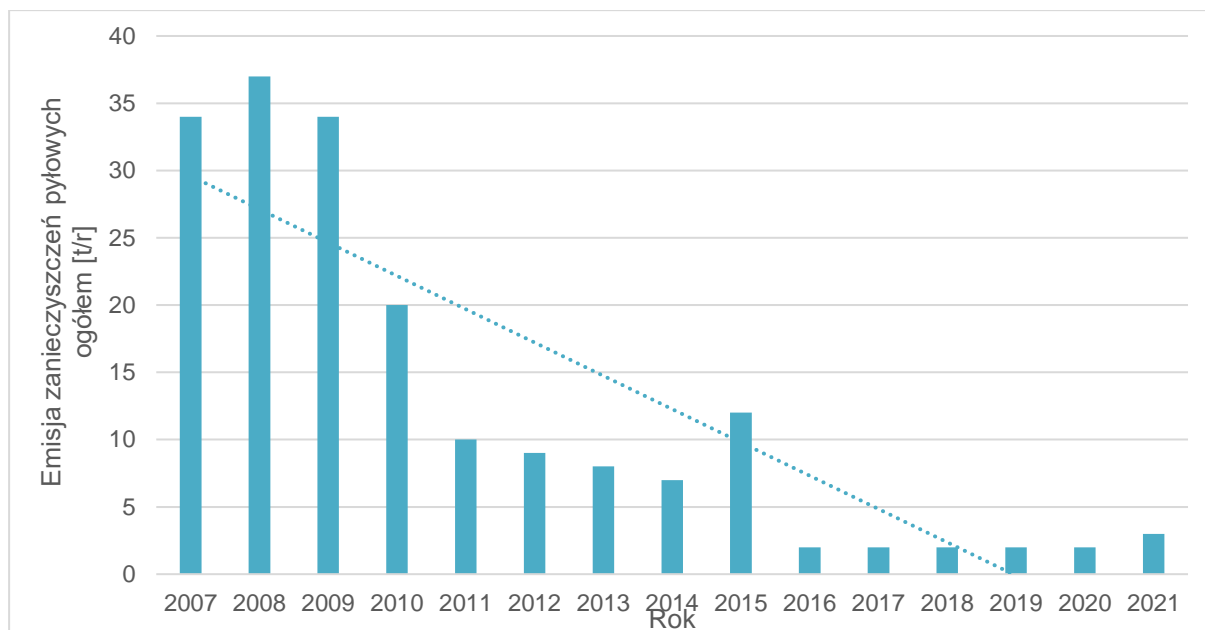
źródło: GUS, stan na 31.12.2020 r.

W ostatnich latach obserwuje się spadek ilości zanieczyszczeń pyłowych i gazowych emitowanych przez zakłady szczególnie uciążliwe z terenu powiatu mławskiego, co zobrazowano poniżej.

Rysunek 8. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem na terenie powiatu mławskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 9. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem na terenie powiatu mławskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie powiatu mławskiego obejmuje:

- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- komunikację miejską.

Transport samochodowy

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie gminy nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w transporcie zarówno po stronie systemowej komunikacji publicznej jak i infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport jest uciążliwy dla środowiska

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinventaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w tabeli.

Tabela 11. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

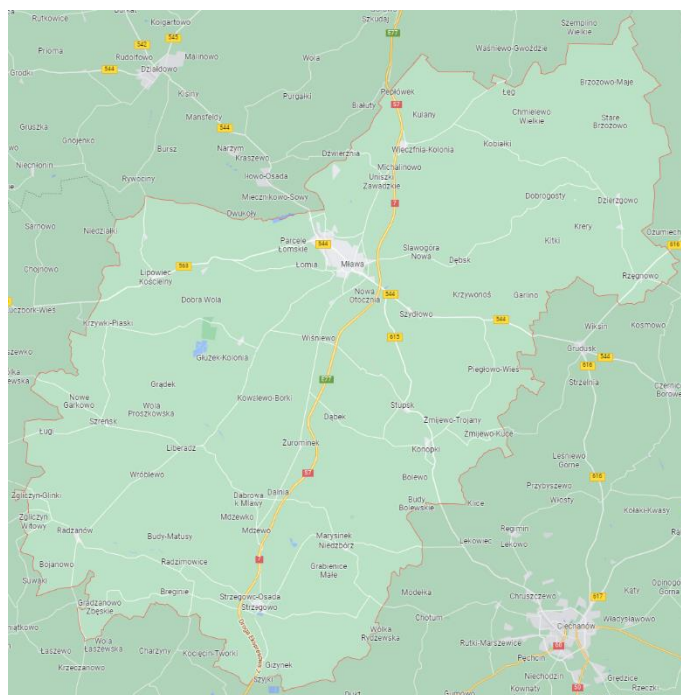
źródło: Motoryzacja a środowisko, J. Jakubowski

Sieć komunikacyjna powiatu mławskiego współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona m.in. z:

- drogi krajowej nr 7 o długości 40,154 km w obrębie powiatu mławskiego;
- drogi krajowej S7 o długości 46-354 km w obrębie powiatu mławskiego, droga ta obecnie jest w budowie – planowany termin zakończenia prac: czerwiec 2022 r. Ekrany akustyczne ustawione są na odcinku Napierki-Mława o długości 1970 mb oraz na odc. Mława-Strzegowo o długości 583 mb;
- dróg wojewódzkich:
  - nr 544 o długości 19,985 km;
  - nr 563 o długości 16,698 km;
  - nr 615 o długości 2,746 km;
  - nr 616 o długości 5,181 km;
- 68 dróg powiatowych o łącznej długości 492,028 km poza granicami administracyjnymi miasta oraz 14 ulic w ciągu dróg powiatowych o łącznej długości 16,857 km w granicach administracyjnych miasta (stan bardzo dobry – 53,920 km, stan dobry – 160,082 km, stan wymagający naprawy – 294,883 km);
- dróg gminnych,
- dróg wewnętrznych.

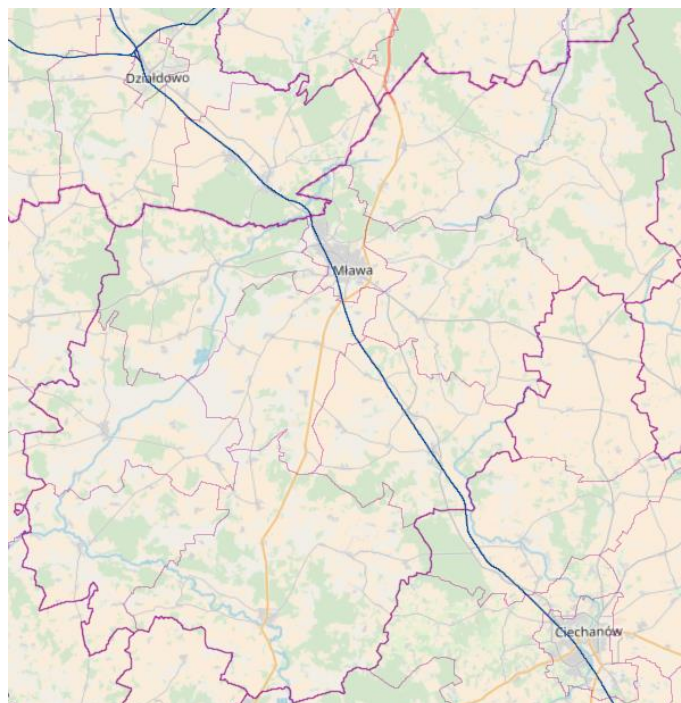
Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Rysunek 10. Układ głównych dróg na terenie powiatu mławskiego
źródło: google.pl/maps

Transport kolejowy

Przez teren powiatu mławskiego przebiega linia kolejowa nr 9 – Warszawa Wschodnia Osobowa–Gdańsk Główny. Od 1985 roku linia w całości jest zelektryfikowana. Prędkość maksymalna wynosi 200 km/h.

Rysunek 11. Układ linii kolejowej przebiegającej przez teren powiatu mławskiego
źródło: www.mapa.plk-sa.pl/

Komunikacja miejska

Operatorem świadczącym usługi Mławskiej Komunikacji Miejskiej (MKM) jest Mławskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe MPDM Sp. z o. o. MKM obsługiwana jest 6 autobusami marki Scania (zakupione w 2018 r.), w tym:

- 3 autobusy 10,00 m: 26 miejsc siedzących, 56 miejsc stojących, 1 miejsce dla inwalidy;
- 3 autobusy 12,00 m: 32 miejsc siedzących, 69 miejsc stojących, 1 miejsce dla inwalidy.

Działalność Spółki koncentruje się na obszarze województwa mazowieckiego, głównie powiatu mławskiego i powiatów sąsiednich.

Mławskie Przedsiębiorstwo Drogowo–Mostowe Sp. z o.o. powstało z przekształcenia Miejskiej Służby Drogowej, będącej jednostką organizacyjną Miasta Mławy, na podstawie Uchwały Nr XVIII/183/2007 Rady Miejskiej w Mławie z dnia 28 grudnia 2007 r. W nowej spółce Miasto objęło 100 % udziałów.

Ponadto, na obszarze powiatu funkcjonują prywatni przewoźnicy.

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- spalanie paliw stałych tj. węgla złej jakości oraz drewna – tradycyjnie budynki jednorodzinne ogrzewane są m.in. paliwami stałymi – węglem kamiennym, drewnem.
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. odgazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”,
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów z nad magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstożniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

2.5.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego wyznaczono 4 strefy:

- Aglomerację Warszawską (kod strefy: PL1401),
- Miasto Płock (kod strefy: PL1402),
- Miasto Radom (kod strefy: PL1403),
- strefę mazowiecką (kod strefy: PL1404), do której należy powiat mławski.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

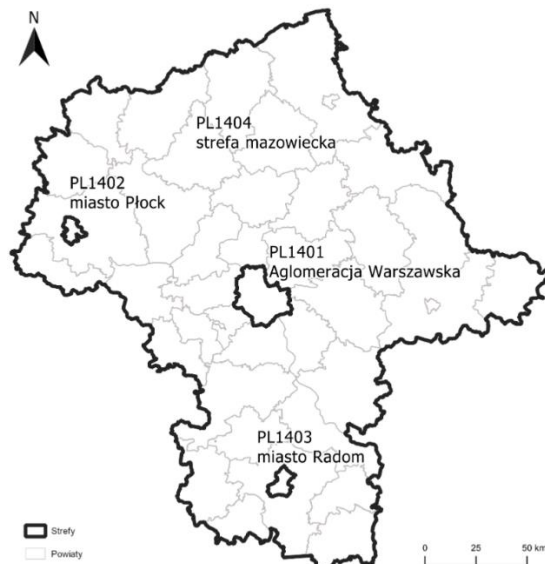
Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM10,
- pył PM2.5,
- ołów Pb w PM10,
- arsen As w PM10,
- kadm Cd w PM10,
- nikiel Ni w PM10,
- benzo(a)piren B(a)P w PM10.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Rysunek 12. Podział województwa mazowieckiego na strefy ochrony powietrza
źródło: GIOŚ

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Program pomiarów jakości powietrza realizowany jest zgodnie „Wieloletnim Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska oraz Wykonawczym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na dany rok. W skład systemu pomiarowego wchodziły 2 sieci pomiarowe: sieć pomiarów automatycznych oraz sieć pomiarów manualnych. W skład całej sieci monitoringu wchodzi 25 stacji pomiarowych. Stacje dzielą się na trzy typy: miejski (17), podmiejski (4) i pozamiejski (3). Na terenie powiatu mławskiego nie funkcjonują stacje pomiarowe.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Zestawienie wszystkich wynikowych klas dla strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli. Dla porównania zestawiono również wyniki z poprzednich lat.

Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 i 2020 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa mazowiecka	Rok 2019											
	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²
	Rok 2020											
	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ³
Rok 2021												
	C	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ³

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny II faza, Aglomeracja Warszawska, miasto Radom i strefa mazowiecka uzyskały klasę C1

3) Dla pyłu zawieszony PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2019, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2020, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

Zarówno w 2019 jak i 2020 r. w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi strefę mazowiecką przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 (norma dobową) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Również w tych latach nie uległ poprawie poziom celu długoterminowego ozonu. W 2020 r. zanotowano przekroczenia poziomu PM2,5. W 2021 r. nie nastąpiła poprawa jakości powietrza, a dodatkowo zanotowano klasę C dla zanieczyszczenia SO₂.

Rok 2020 był rokiem nietypowym w odniesieniu do emisji tlenków azotu z transportu drogowego. Ze względu na pandemię Covid-19 obserwowano zdecydowanie mniejsze natężenie ruchu samochodowego niż w latach poprzednich.

W 2021 r. w strefie mazowieckiej doszło do przekroczenia:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne:
  - dwutlenek siarki SO₂ (24-h);
  - pył zawieszony PM10 (24-h);
  - pył zawieszony PM2,5 (rok) faza II;
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe:
  - benzo(a)piren w pył zawieszonym PM10 (rok).

W poniższej tabeli przedstawiono klasy strefy mazowieckiej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

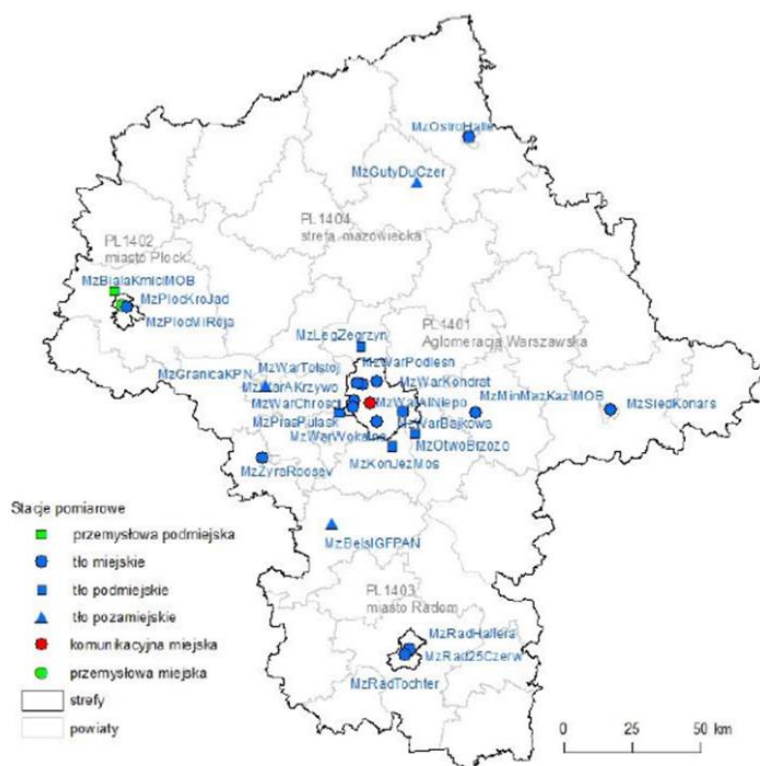
Tabela 13. Klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019, 2020 oraz 2021 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
strefa mazowiecka	Rok 2019		
	A	A	A
	Rok 2020		
	A	A	A
	Rok 2021		
	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2019, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2020, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

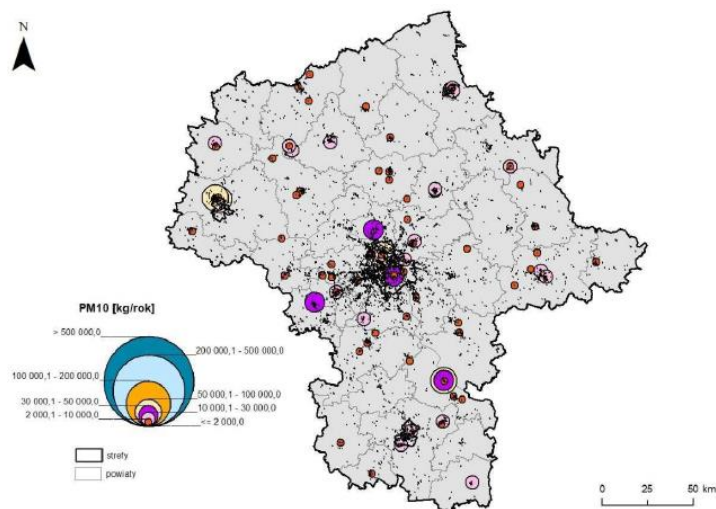
Wyniki klasyfikacji w latach 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin dla strefy mazowieckiej zaliczono do klasy A pod kątem SO₂, NO_x oraz O₃. Poziom celu długoterminowego dla ozonu w strefie mazowieckiej uzyskał klasę D2.

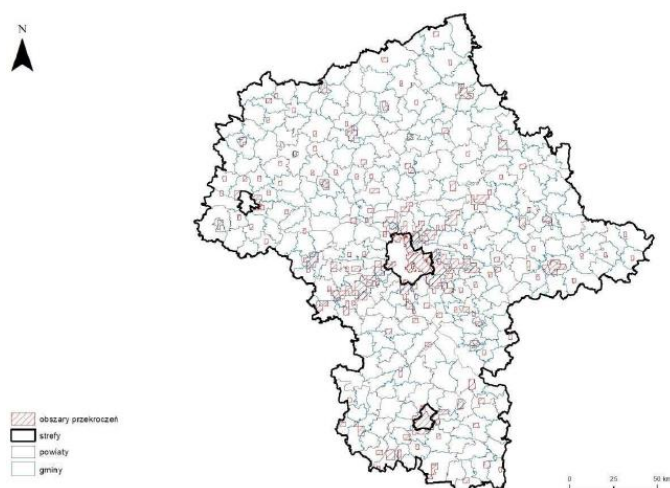
Rysunek 13. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa mazowieckiego
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

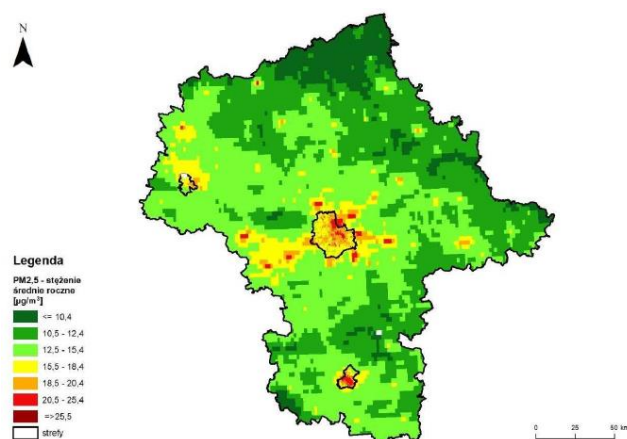
Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 14. Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze województwa mazowieckiego (źródło danych: KOBIZE) w 2021 roku
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

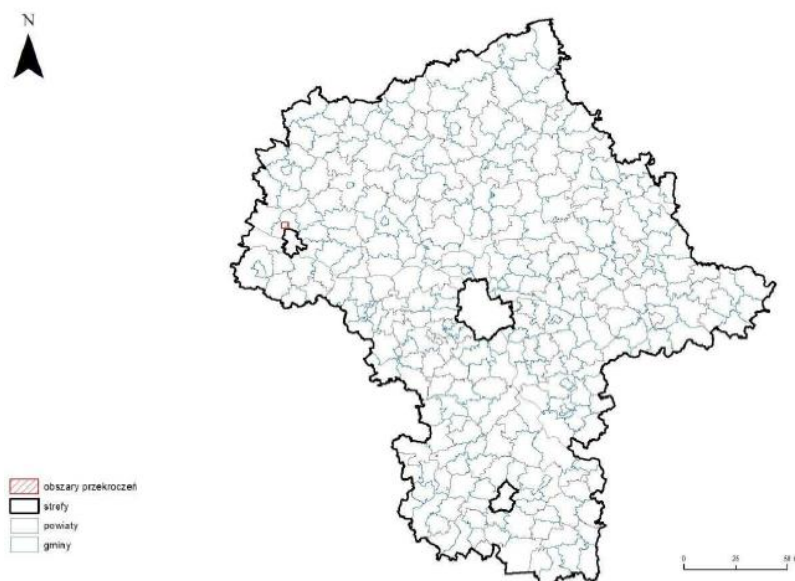
Rysunek 15. Obszar przekroczeń B(a)P w województwie mazowieckim w roku 2021
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM2,5 w województwie mazowieckim w 2021 roku, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2021 wykonanego przez IOŚ-PIB

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 17. Zasięg obszaru przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie mazowieckim w 2021 roku
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2021

Wyniki analiz i oszacowań wskazują, że w województwie mazowieckim podstawową przyczyną przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Istotny jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa. Znaczący udział, szczególnie w aglomeracji warszawskiej, ma także emisja liniowa, związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw. Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni, stanowi zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń.

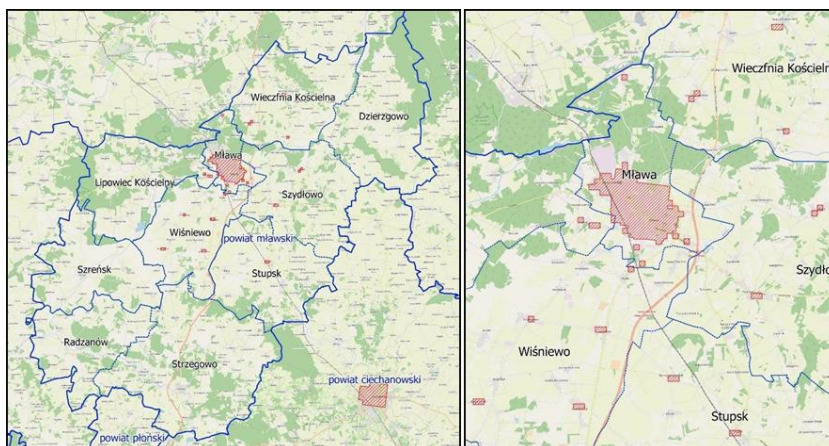
Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach nowego programu ochrony powietrza (POP) dla województwa mazowieckiego, uchwalonego przez Sejmik Województwa Mazowieckiego we wrześniu 2020 r. Główne cele programu, poza szeroko pojętą edukacją ekologiczną, to inwentaryzacja i sukcesywna wymiana lub likwidacja źródeł niskiej emisji, tzw. kopciuchów, czyszczenie ulic metodami powodującymi mniejszą emisję wtórną, oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych urządzeń do oczyszczania terenu, takich jak dmuchawy do liści. W dni, gdy stwierdza się ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu informowania lub alarmowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, ogłaszany jest zakaz korzystania z kominków, piecyków kominkowych i piecyków ozdobnych, z wyłączeniem sytuacji, gdy są one jedynym źródłem ciepła.

Dla potrzeb dokonania rocznej oceny jakości powietrza za rok 2018, 2019 i 2020 wykorzystano wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania.

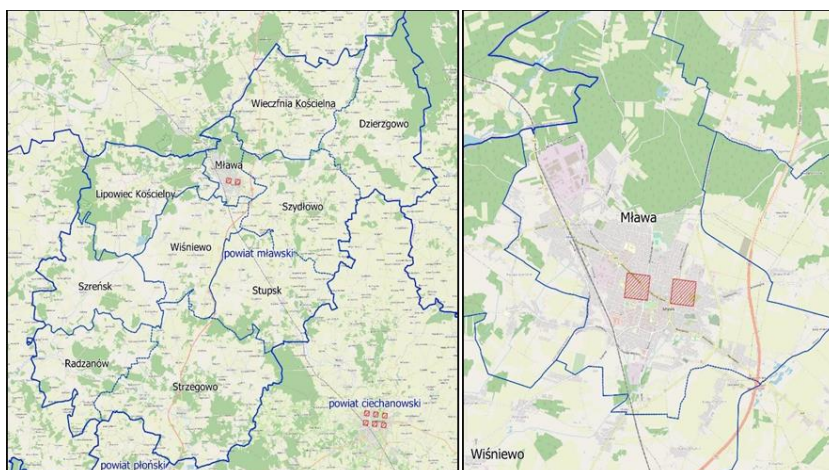
Monitoring jakości powietrza prowadzony w 2018 roku

W ocenie jakości powietrza za rok 2018 na terenie powiatu mławskiego, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych stwierdzono przekroczenie dla pyłu zawieszonego PM10 (śr. 24-godz.) oraz pyłu zawieszonego PM2,5: faza I ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i faza II ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Dla pozostałych zanieczyszczeń, dla których określono poziomy dopuszczalne ze względu na ochronę zdrowia ludzi nie stwierdzono przekroczeń.

Rysunek 18. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (śr. 24-godz.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2018 roku

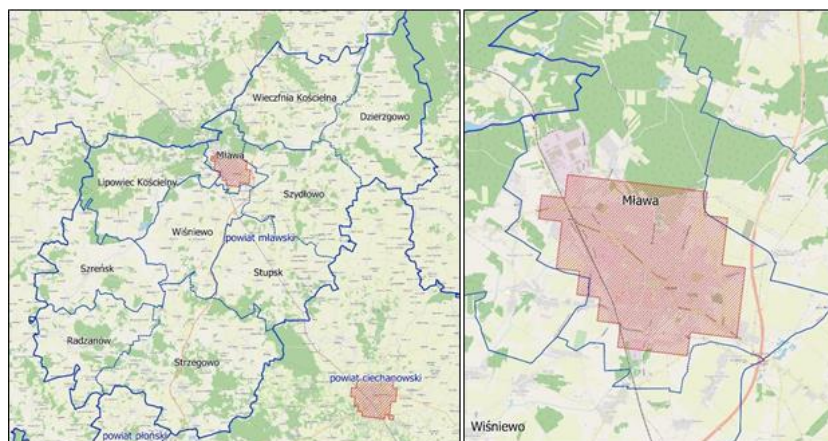
źródło: GIOŚ w Warszawie

Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza I obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2018 roku

źródło: GIOŚ w Warszawie

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 20. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2018 roku
źródło: GIOŚ w Warszawie

Monitoring jakości powietrza prowadzony w 2019 roku

W ocenie jakości powietrza za rok 2019 na terenie powiatu mławskiego, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych stwierdzono przekroczenie dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II – 20 µg/m³). Dla pozostałych zanieczyszczeń, dla których określono poziomy dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi nie stwierdzono przekroczeń.

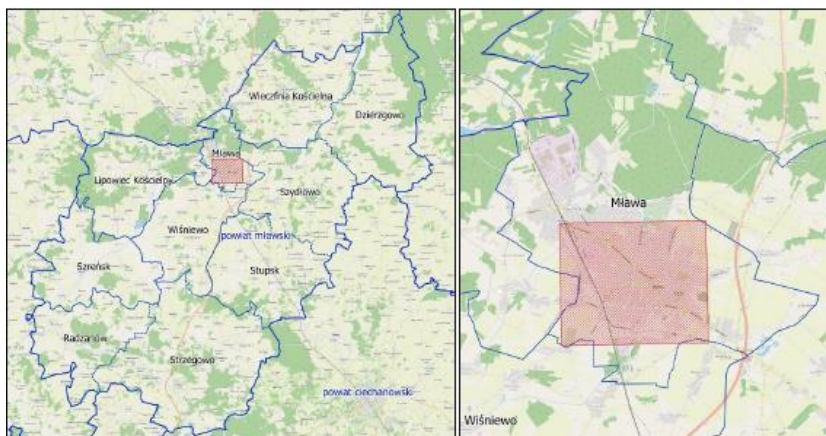

Rysunek 21. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2019 roku
źródło: GIOŚ w Warszawie

Monitoring jakości powietrza prowadzony w 2020 roku

W ocenie jakości powietrza za rok 2020 na terenie powiatu mławskiego, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych stwierdzono przekroczenie dla pyłu zawieszonego PM10 (śr. 24-godz.) oraz dla stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II – 20 µg/m³). Dla pozostałych zanieczyszczeń, dla których określono poziomy dopuszczalne ze względu na ochronę zdrowia ludzi nie stwierdzono przekroczeń.

Rysunek 22. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (śr. 24-godz.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2020 roku

źródło: GIOŚ w Warszawie

Rysunek 23. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2020 roku

źródło: GIOŚ w Warszawie

W ocenach jakości powietrza za lata 2018-2020 na terenie powiatu mławskiego, nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych ze względu na ochronę roślin.

W roku kalendarzowym 2018, 2019 i 2020 na terenie powiatu mławskiego, wystąpiły następujące wartości stężeń średniorocznych.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 14. Wartości stężeń średniorocznych na obszarze powiatu mławskiego w latach 2018-2020

Lp.	Substancja	Rok		
		2018	2019	2020
1.	NO₂ (nr CAS 10102-44-0)	7 - 12	5 - 10	6 - 11
2.	SO₂ (nr CAS 7446-09-5)*	1 - 4	2 - 4	2 - 4
3.	Pył zawieszony PM₁₀	16 - 35	17 - 26	13 - 33
4.	Pył zawieszony PM_{2,5}	13 - 26	12 - 22	8 - 21
5.	Benzen (nr CAS 71-43-2)	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
6.	Ołów (nr CAS 7439-92-1)**	0,005 – 0,01	0,003 – 0,01	0,005 – 0,01

* Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami powyżej 100 tys. mieszkańców.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀.

źródło: GIOŚ w Warszawie

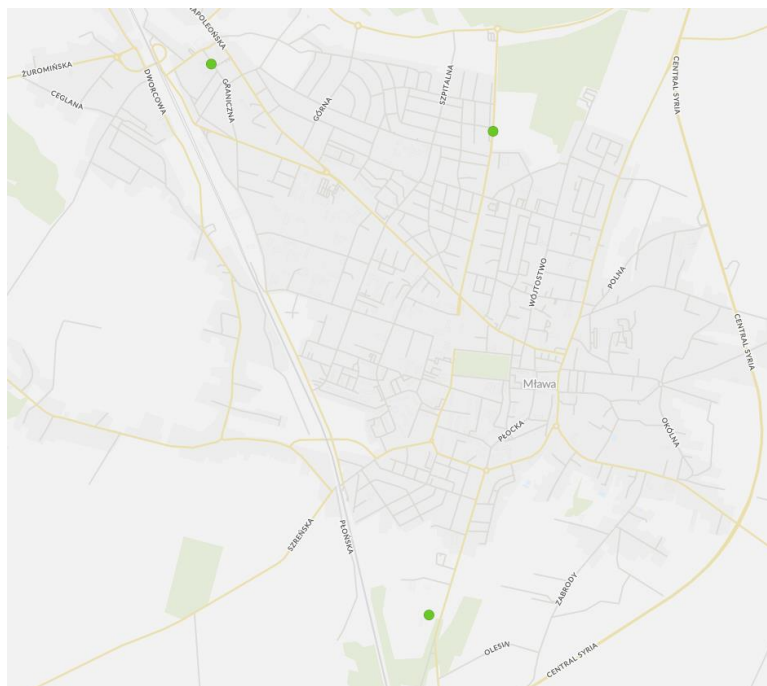
W przypadku określania tła substancji dla obszaru powiatu podaje się zakres średniorocznych wartości stężeń (minimalna i maksymalna) dla każdej wnioskowanej substancji, jeżeli stężenia te różnią się w obrębie powiatu.

Monitorowanie Jakości Powietrza

Monitorowanie stanu jakości powietrza na terenie powiatu mławskiego, prowadzone jest również w celu weryfikacji efektów poczynionych wcześniej działań z zakresu ograniczenia niskiej emisji. Na terenie powiatu mławskiego wykonano System Monitorowania Airly. Na obiektach użyteczności publicznej są wykonywane stałe pomiary jakości powietrza w zakresie stężeń pyłów PM₁₀ i PM_{2,5} oraz temperatury powietrza, wilgotności powietrza, ciśnienia atmosferycznego, kierunku i prędkości wiatru. Urządzenia pracują w zintegrowanej sieci pomiarowej z możliwością interpolacji wyników dla obszaru całego powiatu jak również są skalibrowane ze stacją pomiarową Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zlokalizowaną w Warszawie. Dane pozyskiwane z urządzeń zamontowanych na terenie powiatu są publikowane na stronie internetowej. W skład całego systemu wchodzi sieć czujników jakości powietrza, platforma, aplikacje na system Android i iOS, dane oraz prognoza zanieczyszczeń powietrza. Platforma jakości powietrza jest miejscem, gdzie każdy mieszkaniec może sprawdzić aktualną jakość powietrza w konkretnej lokalizacji. Dzięki zaawansowanym algorytmom można sprawdzić na platformie szczegółową prognozę jakości powietrza na najbliższe 24 godziny.

Na terenie powiatu znajdują się 3 czujniki:

- ul. Graniczna – Szkoła Podstawowa nr 4 w Mławie;
- ul. M. Kopernika 38 - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie;
- ul. Płocka - Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków Wod-Kan Sp. z o.o. w Mławie;

Rysunek 24. Mapa lokalizacji punktów pomiarowych na terenie powiatu mławskiego firmy Airly
źródło: www.airly.org/map/pl/

2.5.3. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Do Energa Operator SA Oddział w Płocku na terenie powiatu mławskiego przyłączone są dwa źródła biogazowe o łącznej mocy zainstalowanej 2,090 MW. Przeciętna roczna produkcja dla tych źródeł wynosi 7600 MWh.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślázowiec pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areálu upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślany i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych.

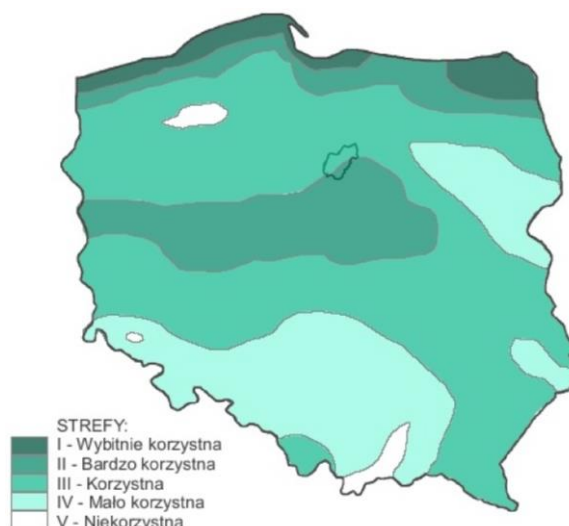
Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o niskiemisyjnym sposobie jej produkcji.

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren powiatu mławskiego leży w strefie II (bardzo korzystnej) oraz III (korzystnej). Poniższy rysunek przedstawia podział terytorium Polski wraz z zaznaczonym powiatem mławskim na strefy energetyczne wiatru.

Rysunek 25. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

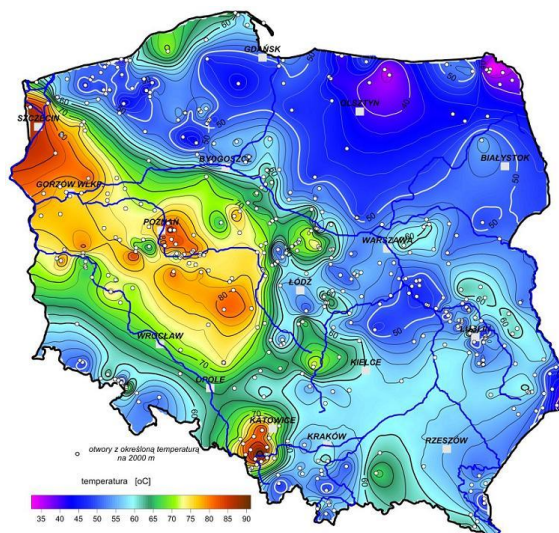
źródło: imgw.pl

Na terenie powiatu mławskiego działa dziesięć farm wiatrowych o łącznej mocy zainstalowanej 101,800 MW. Przeciętna roczna produkcja dla tych źródeł wynosi 305 000 MWh. Dla jednej z farm wiatrowych obecna moc zainstalowana wynosi 35,200 MW - docelowo do 30 czerwca 2022 - moc zainstalowana wyniesie 121,000 MW.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdolne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa. Wykorzystanie energii geotermalnej jest nieefektywne ekonomicznie na terenie powiatu. Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

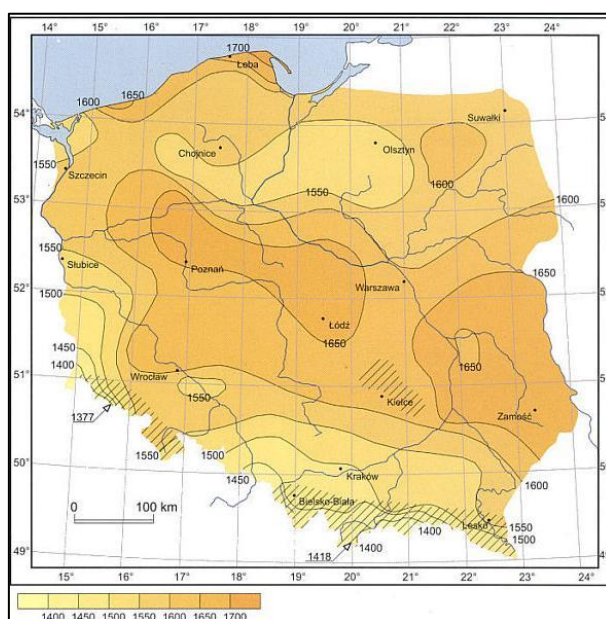

Rysunek 26. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

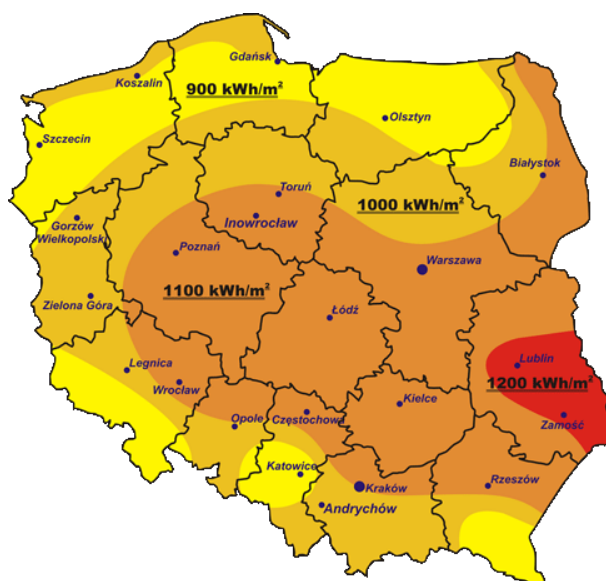
Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 27. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski
źródło: imgw.pl

Rysunek 28. Mapa nasłonecznienia Polski
źródło: cire.pl

Powiat mławski zlokalizowany jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1000 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie powiatu szacowane jest na 1600 h/rok. Opisane powyżej warunki określone są jako korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Według danych Energa Operator SA Oddział w Płocku przyłączonych do sieci jest 1840 mikroinstalacji fotowoltaicznych.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad określany jest jako różnica wysokości poziomu wody na dwóch stanowiskach. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka). Na terenie powiatu mławskiego nie znajdują się elektrownie wodne.

Instalacje OZE na terenie powiatu mławskiego

W granicach powiatu mławskiego występują źródła energii odnawialnej głównie w postaci mikroinstalacji OZE, wykorzystujących energię słoneczną (kolektory słoneczne oraz panele fotowoltaiczne), energię aerotermalną i geotermalną (pompy ciepła) oraz biogaz. Instalacje te montowane są na budynkach użyteczności publicznej (szkoły, urzędy gmin, gminne ośrodki kultury, oczyszczalnie ścieków) oraz domach jednorodzinnych.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Na terenie powiatu mławskiego znajduje się dziesięć farm wiatrowych o łącznej mocy zainstalowanej 101,800 MW. Przeciętna roczna produkcja dla tych źródeł wynosi 305 000 MWh. Dla jednej z farm wiatrowych obecna moc zainstalowana wynosi 35,200 MW - docelowo do 30 czerwca 2022 - moc zainstalowana wyniesie 121,000 MW.

Według danych Energa Operator SA Oddział w Płocku przyłączonych do sieci jest 1840 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy zainstalowanej 16,329 MWh w tym 1821 prosumentów o łącznej mocy zainstalowanej 15,688 MWh.

Spółka NOVAGO wytwarza energię elektryczną z biogazu składowiskowego. Firma posiada pozwolenie zintegrowane w/w zakresie na prowadzenie instalacji Okresowego Bioreaktora Beztlenowego wraz z instalacją energetycznego wykorzystania biogazu, zlokalizowanej w miejscowości Kosiny Bartosowe (gmina Wiśniewo). Ponadto działa instalacja odgazowywująca zrekultywowane kwatery składowiska odpadów w m. Uniszki Cegielnia (gm. Wieczfnia Kościelna), gdzie biogaz składowiskowy ujęty został do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Instalacja fotowoltaiczna należąca do Gminy Dzierzgowo o mocy 30 kWp zlokalizowana jest na budynku Szkoły Podstawowej w Dzierzgowie przy ul. Jagiellońskiej 21A.

Zgodnie z danymi WFOŚiGW w Warszawie na terenie powiatu mławskiego realizowano Program „Czyste Powietrze” oraz Program „Moja Woda”. Poniżej przedstawiono dane dot. dofinansowań na terenie powiatu mławskiego.

Tabela 15. Ilość wypłaconych dofinansowań do przedsięwzięć polegających na zakupie i montażu urządzeń i instalacji grzewczych w ramach Programu „Czyste Powietrze” w latach 2019-2021

Rok	2019	2020	2021
gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	3	2	4 w tym 1 częściowo wypłacone
kocioł gazowy kondensacyjny	25	81 w tym 4 częściowo wypłacone	98 w tym 18 częściowo wypłaconych
kocioł na biomasę	13	30 w tym 6 częściowo wypłaconych	14 w tym 4 częściowo wypłacone
kocioł na pellet drzewny	0	1	27 w tym 14 częściowo wypłaconych
kocioł na węgiel	12	36 w tym 8 częściowe	48 w tym 9 częściowo wypłaconych
pompa ciepła grunt/woda	0	1	9
pompa ciepła powietrzna	0	6	5
system ogrzewania elektrycznego	0	1	2

źródło: WFOŚiGW w Warszawie

Tabela 16. Zestawienie przedsięwzięć dofinansowanych w latach 2019-2021 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda”, dotyczących nieruchomości położonych na terenie powiatu mławskiego

Gmina	Miejscowość	Liczba wniosków	Łączna pojemność zbiorników m3 MW	Łączna ilość zaoszczędzonej wody (m ³ /rok)
Lipowiec Kościelny	Lewiczyn	1	12,00	72,00
Mława	Mława	1	8,00	79,20
Strzegowo	Niedzbórz	1	3,50	21,60
	Strzegowo	1	2,00	68,40
	Unierzyż	1	3,50	59,89
Szreńsk	Szreńsk	1	8,00	57,60
Szydłowo	Pawłowo	1	4,00	52,92
Suma		7	41,00	411,61

źródło: WFOŚiGW w Warszawie

2.6. Zagrożenia hałasem

2.6.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

2.6.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6.00 – 18.00, pory wieczoru od godz. 18.00 – 22.00 oraz pory nocy od godz. 22.00 – 6.00;
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22.00-6.00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
  - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 – 22.00,
  - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 – 6.00.

Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 17. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

gdzie:

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112)

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu mławskiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadujące zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia. Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie powiatu, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich (z wyjątkiem pojazdów komunikacji miejskiej). Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Tabela 18. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie mławskim w latach 2017-2021

Kategoria pojazdów	Lata			
	2017	2018	2019	2020
pojazdy samochodowe i ciągniki	64 594	67 072	69 691	72 298
motocykle ogółem	3 150	3 266	3 424	3 595
motocykle o pojemności silnika do 125 cm ³	1 371	1 423	1 475	1 537
samochody osobowe	45 692	47 564	49 600	51 561
autobusy ogółem	177	226	169	143
samochody ciężarowe	6 550	6 736	7 000	7 221
samochody ciężarowo - osobowe	410	405	407	407
samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi)	435	464	498	547
ciągniki samochodowe	1 449	1 533	1 621	1 710
ciągniki rolnicze	7 141	7 283	7 379	7 521
motorowery	3 206	3 224	3 242	3 290

źródło: GUS

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie powiatu mławskiego nie wydano żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy jest generowany wzdłuż odcinków szlakowych i ma charakter lokalny.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania. Na terenie powiatu mławskiego znajduje się tylko lądowisko szpitalne dla helikopterów w Mławie.

2.6.3. Monitoring poziomu hałasu

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa mazowieckiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021, poz. 1973 t.j.), oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

W 2020 r. Wydział Monitoringu Środowiska prowadził pomiary hałasu w województwie mazowieckim. Na terenie powiatu mławskiego wyznaczono punkt pomiarowy zlokalizowany w Mławie przy ul. Warszawskiej 118. W poniższej tabeli zestawiono wyniki.

Tabela 19. Wyniki pomiarów i ocena hałasu w roku 2020

Numer drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Pora doby	Przekroczenie L_{AeT} [dB]
DW544	Mława, ul. Warszawska 118	7-8.10.2020	Dzień (16h)	6,3
			Noc (8h)	5,6

źródło: GIOŚ

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Monitoring GDDKiA

W 2018 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opracowała dokument pn.: *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa mazowieckiego.*

Tabela 20. Wykaz odcinków dróg krajowych, objętych przedmiotowym opracowaniem, na których klimat akustyczny oddziałują analizowane odcinki dróg na terenie powiatu mławskiego

ID_ODC		01_10507	01_10508	01_10511	
Numer drogi	krajowy	7	7	7	
	E	E77	E77	E77	
Nazwa odcinka		Nidzica-Mława	Mława/ Obwodnica	Mława- Głinojeck	
Gminy w zasięgu obszaru analizy		Wieczfnia Kościelna, Szydłowo, Mława	Szydłowo, Mława, Wiśniewo	Mława, Wiśniewo, Stupsk, Strzegowo	
Kilometraż (w odniesieniu do całego odcinka)	początek [km]	223+818	235+031	240+167	
	koniec [km]	235+031	240+167	272+695	
Nazwa odcinka		Nidzica-Mława	Mława/ Obwodnica	Mława- Głinojeck	
Wartość SDR wg GPR 2015	SRD	06:00-18:00	9702	7467	8396
	SRW	18:00-22:00	2725	2058	2350
	SRN	22:00-06:00	2266	1823	1990
	SDR	Poj./dobę	14693	11348	12736

źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa mazowieckiego

Tabela 21. Procentowy udział poszczególnych rodzajów terenów dla obszarów, na których klimat akustyczny oddziałują analizowane odcinki dróg na terenie powiatu mławskiego

ID Odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Drogi [%]	Lasy [%]	Wody [%]	Tereny zwartej zabudowy z infrastrukturą [%]	Tereny zabudowy rozproszonej z infrastrukturą, ter. rolne [%]
Mława - gmina miejska			2,36	21,98	0,35	13,16	62,14
01_10507	7	Nidzica-Mława	1,24	88,01	0,00	0,21	10,54
01_10508	7	Mława/ Obwodnica	2,64	6,64	0,41	16,37	73,94
01_10511	7	Głinojeck- Płońsk	1,91	15,77.	1,35	5,84	75,12
Strzegowo - gmina wiejska			1,55	27,70	0,72	5,71	64,33
01_10511	7	Głinojeck- Płońsk	1,55	27,70	0,72	5,71	64,33
Stupsk - gmina wiejska			0,00	6,61	0,12	1,62	91,65
01_10511	7	Głinojeck- Płońsk	0,00	6,61	0,12	1,62	91,65
Szydłowo - gmina wiejska			1,56	56,29	0,00	0,71	41,44
01_10507	7	Nidzica-Mława	1,88	67,56	0,00	0,86	29,71
01_10508	7	Mława/ Obwodnica	0,00	0,88	0,00	0,00	99,12
Wieczfnia Kościelna - gmina wiejska			1,38	9,20	0,27	6,13	83,02
01_10507	7	Nidzica-Mława	1,38	9,20	0,27	6,13	83,02
Wiśniewo - gmina wiejska			1,33	5,06	0,15	5,46	88,00
01_10508	7	Mława/	0,37	8,13	0,05	0,77	90,68

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

ID Odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Drogi [%]	Lasy [%]	Wody [%]	Tereny zwartej zabudowy z infrastrukturą [%]	Tereny zabudowy rozproszonej z infrastrukturą, ter. rolne [%]
		Obwodnica					
01_10511	7	Gliniojeck-Płońsk	1,38	4,89	0,16	5,72	87,86

źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa mazowieckiego

Tabela 22. Zestawienie liczby mieszkańców i lokali mieszkalnych ekspozowanych na hałas oceniany wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N na terenie powiatu mławskiego

Wskaźnik L_{DWN}					
Powiat	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	powyżej 75 dB
Liczba lokali mieszkalnych ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_{DWN}					
mławski	667	389	163	193	158
Liczba osób ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_{DWN}					
mławski	2130	1265	521	615	485
Wskaźnik L_N					
Powiat	50 ÷ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	powyżej 70 dB
Liczba lokali mieszkalnych ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_N					
mławski	615	323	154	200	101
Liczba osób ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_N					
mławski	1977	1057	486	631	311

źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa mazowieckiego

Tabela 23. Zestawienie liczby lokali oraz osób ekspozowanych na hałas oceniany wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N emitowany przez poszczególne odcinki dróg krajowych na terenie powiatu mławskiego

ID Odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Poziom hałas w dB				
			55 ÷ 60	60 ÷ 65	65 ÷ 70	70 ÷ 75	powyżej 75
Liczba lokali mieszkalnych ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_{DWN}							
01_10507	7	Nidzica-Mława	137	103	31	34	10
01_10508	7	Mława/Obwodnica	218	65	21	19	1
01_10511	7	Mława-Gliniojeck	312	221	111	141	147
Liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_{DWN}							
01_10507	7	Nidzica-Mława	544	411	124	136	40
01_10508	7	Mława/Obwodnica	644	188	62	55	3
01_10511	7	Mława-Gliniojeck	942	666	335	425	442
ID Odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Poziom hałas w dB				
			50 ÷ 55	55 ÷ 60	60 ÷ 65	65 ÷ 70	powyżej 70
Liczba lokali mieszkalnych ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_N							
01_10507	7	Nidzica-Mława	141	89	24	30	6
01_10508	7	Mława/Obwodnica	170	44	19	11	1

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

ID Odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Poziom hałas w dB				
			55 ÷ 60	60 ÷ 65	65 ÷ 70	70 ÷ 75	powyżej 75
01_10511	7	Mława-Glinojeck	304	191	111	158	94
Liczba osób ekspozowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L _N							
01_10507	7	Nidzica-Mława	558	356	96	120	24
01_10508	7	Mława/Obwodnica	502	127	54	34	3
01_10511	7	Mława-Glinojeck	917	574	336	477	284

źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa mazowieckiego

Z powyższych tabel wynika, że w powiecie mławskim na podstawie wskaźnika długookresowego średniego poziomu dźwięku wyznaczonego w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00) 1 570 lokali (tj. 5 016 mieszkańców) zagrożona jest występowaniem nadmiernego hałasu powyżej 55 dB.

Na podstawie wskaźnika długookresowego średniego poziomu dźwięku wyznaczonego w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00) 1 393 lokali (tj. 4 462 mieszkańców) zagrożona jest występowaniem nadmiernego hałasu powyżej 55 dB.

2.7. Pola elektromagnetyczne

2.7.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze”, są Ziemia (wytworząca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami piorunowymi), Słońce (wytworzące promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temperaturze przekraczającej temperaturę zera bezwzględnego.

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy bateryjnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 258).²

Tabela 24. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego				
lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 x f ^{0,5}	0,0037 x f ^{0,5}	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko

² Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

(kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

- 1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
- 2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

- w zakresie częstotliwości do 100 kHz: $n = 1,4$. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako $f = 1/(2t_p)$.
- w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: $n = 10a$, gdzie $a = 0,176 + 0,665 \times \log(f/100)$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.
- w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: $n = 32$.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)

2.7.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu mławskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych, ośrodkach medycznych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Elektroenergetyka

Na obszarze powiatu mławskiego właścicielem system elektroenergetycznego jest Energa-Operator SA Oddział w Płocku.

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego odbywa się na średnim napięciu liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN znajdujących się na terenie powiatu mławskiego, które stanowią własność Energa-Operator SA Oddział w Płocku. Odbiorcy na terenie powiatu zasilani są z 834 szt. stacji transformatorowych oraz z 191 stacji abonenckich.

Odbiorcami energii w powiecie mławskim są głównie gospodarstwa domowe oraz obiekty przemysłowe, w następnej kolejności obiekty w grupie handel, usługi, przedsiębiorstwa oraz obiekty użyteczności publicznej i oświetlenie uliczne.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Głównymi źródłami zasilania sieci Powiatu Mławskiego są:

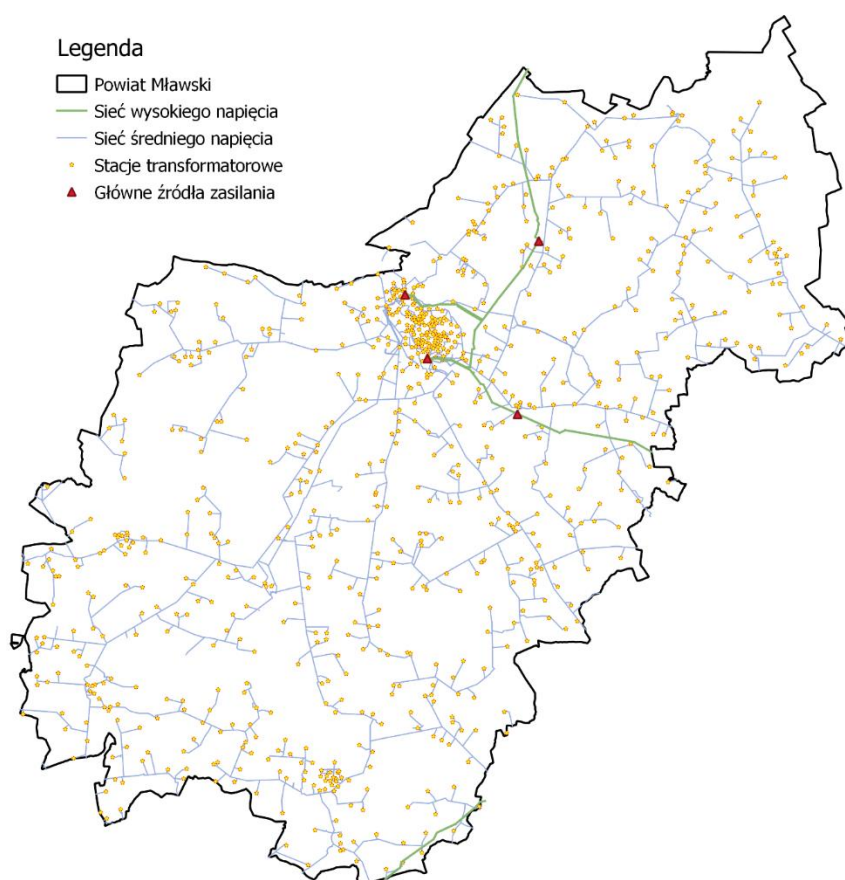
- GPZ RS Szydłowo;
- GPZ Mława;
- GPZ Olechinek;
- GPZ RS Windyki.

Tabela 25. Zestawienie linii zasilających teren powiatu mławskiego

Lp.	Rodzaj sieci	Moc [kV]	Długość na terenie powiatu mławskiego [km]
1.	Wysokiego napięcia	110	51,8
2.	Średniego napięcia	15	986,3
3.	Niskiego napięcia	0,4	1 379,8

źródło: Energa-Operator SA Oddział w Płocku

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację sieci wysokiego i średnie.

Rysunek 29. Napowietrzne linie energetyczne na tle powiatu mławskiego

źródło: opracowanie własne

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Instalacja wytwarzające pola elektromagnetyczne

Wykaz zgłoszeń instalacji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 26. Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu

Lp.	Data zgłoszenia	Nazwa podmiotu gospodarczego	Rodzaj instalacji
1.	31.01.2011 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4410_A w m. Kosiny Stare dz. 328, gm. Wiśniewo PLAY
2.	31.01.2011 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4420_A w m. Wieczfnia Kolonia 12, gm. Wieczfnia Kościelna PLAY
3.	31.01.2011 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4401_A w m. Strzegowo ul. Słowackiego 32 gm. Strzegowo PLAY
4.	31.01.2011 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3302_B w m. Mława ul. Graniczna 8, gm. Mława PLAY
5.	23.03.2011 r.	Firma Usługowo Handlowa Helena Sawala	Stacja bazowa telefonii komórkowej w m. Mława (Mława Centrum) przy ul. Z. Morawskiej 29 – 4349/1290(F1-1545-WWC11), Stacja bazowa-1545 (93977N!) Mława Centrum Orange Polska S.A.
6.	23.03.2011 r.	Firma Usługowo Handlowa Helena Sawala	Stacja bazowa telefonii komórkowej w m. Mława (Mława Północ) przy ul. Kopernika 38 – 11749/9298(7445) Stacja bazowa- 7445 (93949N!) Mława Północ ORANGE Polska S.A.
7.	12.05.2011 r.	ATEM-POLSKA Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT_14172_SZYDŁÓWEK_A2 dz. nr 301 gm. Szydłowo, Orange Polska S.A.
8.	24.05.2011 r.	Nokia Siemens Networks Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13589 „Szydłówek” Polkomtel S.A.
9.	24.05.2011 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej Mława ul. Graniczna 8 PTC nr 22211 (NetWorks! 93004) MŁAWA, T-Mobile
10.	24.05.2011 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej Mława nr 22214 ul. Zachodnia, dz. nr 146/16, 146/17, (nr NetWorks!) 93006, Mława Zachodnia, T-Mobile Polska
11.	24.05.2011 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej Głużek nr 22217 dz. nr 688/2, (nr stacji NetWorks! 93008) GŁUŻEK T-Mobile Polska S.A.
12.	24.05.2011 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej Mława ul. Instalatorów 1 PTC, nr 22218 (nr stacji NetWorks!93009) Mława T-MOBILE Polska S.A.
13.	24.05.2011 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej Nr stacji NetWorks!93005, Wieczfnia Kolonia dz. nr 69, gm. Wieczfnia Kościelna, T-Mobile Polska SA.
14.	06.06.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Szydłówek gm. Szydłowo (220/770 (F1-911/1539-WWC11 oraz 2371 NMT) Mława Stacja bazowa – 911 (93997N!) MŁAWA dz. nr 301 w m. Szydłówek, Orange Polska S.A.
15.	06.06.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Wiśniewo gm. Wiśniewo 10531/9075 Wiśniewo, Stacja bazowa - 1674 (93951N!) Wiśniewo, Orange Polska SA
16.	29.06.2011 r.	Nokia Siemens Networks Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 111633 „RZEGNOWO” dz. nr 14/1 w m. Rzegnowo, gm. Dzierzgowo, Polkomtel S.A.
17.	29.06.2011 r.	Firma Usługowo Handlowa Helena Sawala	Stacja bazowa telefonii komórkowej w m. Mława przy ul Powstańców Styczniowych – 644/1575(F1-0915-WWC11) Mława 2, Stacja bazowa-915 (93989N!) Mława 2, Orange Polska S.A.
18.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Dzierzgowo w m. Kiernozy 8 5679/1298(F1-1553-WWC11) Stacja bazowa – 1553 (93963N!) Dzierzgowo, Orange Polska S.A.
19.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Żmijewo Ponki dz. nr 19/3 gm. Stupsk 4594/1280 F1-1532-WWC11 KONOPKI, Stacja bazowa – 1532 (93971N!) KONOPKI 2, Orange Polska S.A.
20.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Kuklin gm. Wieczfnia Kościelna 218/722 (F1-0913-WWC11) KUKLIN, Dz. nr 312, Stacja bazowa – 913 (93998N!) KUKLIN, Orange Polska S.A.
21.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Lipowiec Kościelny gm. Lipowiec Kościelny dz. nr 244/3 3639/1319 F1-1574-WWC11 Lipowiec Kościelny, Stacja bazowa – 1574 (93981N!) Lipowiec Kościelny Orange Polska S.A.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Data zgłoszenia	Nazwa podmiotu gospodarczego	Rodzaj instalacji
22.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Radzanów dz. nr 657 gm. Radzanów, 3640/1318 F1-1573-WWCI Radzanów, Stacja bazowa – 1573 (93980N!) Radzanów, Orange Polska S.A.
23.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Strzegowo gm. Strzegowo 224/767 F1-0908-WWCI1 Stacja bazowa - 908(93994N!) Strzegowo ul. Słowackiego 18, Orange Polska S.A.
24.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Przychód gm. Szreńsk Stacja bazowa -1688 (93962N!) Szreńsk, Orange Polska S.A.
25.	08.07.2011 r.	PTK Centertel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Kosiny Stare dz. nr 672/2 gm. Wiśniewo F1-WWCI ŻUROMINEK Stacja bazowa – 910 (93993N!) Żurominek, Orange Polska S.A.
26.	08.07.2011 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Mława przy ul. LG Electronics 7 - Mława_OM02-01_ERI_P
27.	08.07.2011 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Mława przy ul. Płockiej 96 – Mława_OM03-01_NEC_P
28.	08.07.2011 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej w miejscowości Mława przy ul. Granicznej 8 – Mława_OM02-01_NEC_E T-MOBILE Polska S.A.
29.	15.09.2011 r.	Wavenet Sp. z o. o. Polkomtel S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13383 Strzegowo dz. nr 557
30.	03.11.2011 r.	Nokia Siemens Networks Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13321 Szreńsk 207/4 ul. Żuromińska 2 Szreńsk
31.	03.08.2012 r.	Wavenet Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11049 Kosiny Stare Dąbek dz. nr 417, Polkomtel S.A.
32.	08.10.2012 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne – SLR Mława/ Szydłówek, gm. Szydłowo
33.	11.01.2013 r.	Telekomunikacja Polska S. A.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne Dzierzgowo 5.1.14.25.13.02.2 dz. nr 77/3 w Dzierzgowie przy ul. Broniewskiego
34.	27.03.2013 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne Mława_OM02-02_ERI_P zlokalizowana przy ul. LG Electronics 7 w Mławie, prowadzona przez EmiTel Sp. z o. o.
35.	15.05.2013 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BTS 22527 ((3028) DZIERZGOWO – położona na dz. nr 105 w m. Stegna T-Mobile Polska S.A.
36.	15.05.2013 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BST 22220 (93010) BOLEWO – położona na dz. nr 153 w m. Konopki T-Mobile Polska S.A.
37.	23.05.2013 r.	ELFEKO S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BST 22216 (93007) KONOTOPA – położona na dz. nr 97/4 w m. Konotopa T-Mobile Polska S.A.
38.	28.05.2013 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne – SLR Mława/ Szydłówek2 gm. Szydłowo
39.	11.06.2013 r.	Polkomtel S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11938 WYSZYNY – położona na dz. nr 84 w m. Wyszyny Kościelne
40.	23.07.2013 r.	Polkomtel + PL2014 Sp. z o. o. Polkomtel Sp. z o.o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11651 Mława – City zlokalizowana w Mławie przy ul Zachodniej na terenie działki nr 164/16
41.	07.10.2013 r.	Polkomtel Sp. z o.o. PLUS	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13322 RADZANÓW z systemami U900 i G900 zlokalizowana w m. Radzanów ul. Poświętne 1
42.	07.10.2013 r.	Polkomtel Sp. z o.o. ELTEL Networks Telecom Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11694 Konopki zlokalizowana na działce nr 153 w m. Bolewo
43.	16.10.2013 r.	Polkomtel Sp. z o.o. ELTEL Networks Telecom Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11633 Rzęgnowo zlokalizowana na działce nr 14/1 w m. Kostusin
44.	30.10.2013 r.	Polkomtel Sp. z o.o. ELTEL Networks Telecom Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11070 Mdzewo zlokalizowana na działce nr 1391/8 w m. Mdzewo

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

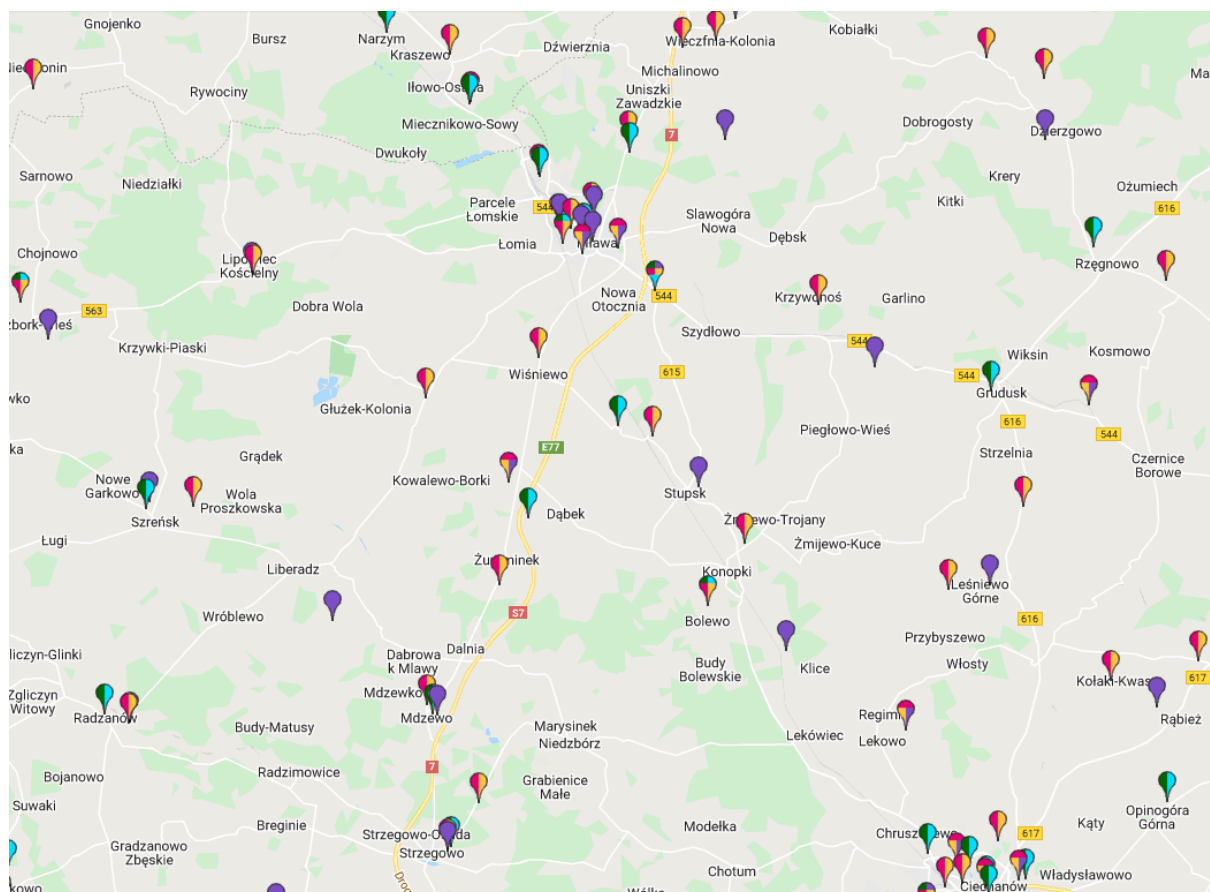
Lp.	Data zgłoszenia	Nazwa podmiotu gospodarczego	Rodzaj instalacji
45.	13.11.2013 r.	Towerlink Poland Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13383 Strzegowo zlokalizowana na działce nr 557 w m. Strzegowo ul. Słowackiego
46.	27.11.2013 r. 27.05.2016 r.	Polkomtel Sp. z o.o. ELTEL Networks Telecom Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13473 Mława ul. Lelewela 12/14 931226N! Orange Polska S.A.
47.	08.07.2014 r.	Polkomtel Sp. z o.o. ELTEL Networks Telecom Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 11938 Wyszyń – wieża kościelna w m Wyszyń Kościelne
48.	04.08.2014 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne –Mława ul. Nowa 36
49.	04.08.2014 r.	EmiTel Sp. z o. o. Polkomtel Sp. z o.o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne –SLR Szydłówek/Mława gm. Szydłowo BT 14172 A2 dz. 301
50.	20.10.2014 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne –OM Mława ul. Padlewskiego 29/33 06-500 Mława
51.	26.01.2015 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitująca pola elektromagnetyczne –SLR Szydłówek/Mława Szydłówek 2 06-516 Szydłowo
52.	26.01.2015 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitującej pola elektromagnetyczne –OM Mława ul. M. Kopernika 06-500 Mława
53.	22.06.2015 r.	ELTEL Networks Telecom Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT11068 MŁAWA w miejscowości Uniszki Cegielnia, dz. Nr 29, gm. Wieczfnia Kościelna, eksploatowana przez Polkomtel Sp. z o. o.
54.	14.07.2015 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitującej pola elektromagnetyczne –OM Mława ul. Lelewela 06-500 Mława
55.	23.07.2015 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4430A zlokalizowana na działce nr 419 w m. Mdzewo gm. Strzegowo PLAY
56.	27.11.2015 r.	Orange Polska S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej 93106N! UNISZKI – Uniszki Cegielnia (Żulinek 1 dz. nr 5/5 gm. Wieczfnia Kościelna
57.	02.02.2016 r.	EmiTel Sp. z o. o.	Instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna emitującej pola elektromagnetyczne –OM Szydłowo/Farma wiatrowa dz. nr 365/3 obręb Szydłowo
58.	15.02.2016 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3306A zlokalizowana w Mławie przy ul. Instalatorów 1 P4 Sp. z o. o. PLAY
59.	14.09.2016 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3305 zlokalizowana w Mławie przy ul. Nowoleśna 6A, dz. nr 3086/1 P4 Sp. z o. o. PLAY
60.	21.11.2016 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3304_C w m. Mława ul. Chrobrego 7 gm. Mława PLAY
61.	30.11.2016 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4441_A w m. Radzanów (dz. nr 272) PLAY
62.	30.11.2016 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4411_C w m. Lipowiec Kościelny (dz. nr 243/2) PLAY
63.	13.02.2017 r.	P4 Sp. z o. o. PLAY	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3301_B w Mławie przy ul. Granicznej 8
64.	06.04.2017 r. 04.06.2021 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3307_A w m. Szydłówek (dz. nr 301) PLAY
65.	12.06.2017 r.	ENERGA- OPERATOR S.A.	Stacja Bazowa TETRA_EML45_SLRMława Szydłówek 2
66.	25.10.2017 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3308_A w Mławie (dz. nr 920/11) ul. M.M. Kolbe PLAY
67.	22.11.2017 r.	Orange Polska S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej (93162N!) MŁAWA GN_SITE25878) (dz. nr 920/11) ul. M.M. Kolbe
68.	22.11.2017 r.	T-Mobile Polska S.A.	Stacja bazowa telefonii komórkowej 26459 (N!93222) zlokalizowana na działce nr 328 w m. Stare Kosiny gm. Wiśniewo
69.	05.07.2018 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4440_A w Szreńsku (dz. nr 209/1) ul. Żuromińska 9 PLAY
70.	15.10.2018 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4450_A w m Ruda (dz. nr 88/2) Gmina Dzierzgowo PLAY

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Data zgłoszenia	Nazwa podmiotu gospodarczego	Rodzaj instalacji
71.	15.10.2018 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA4460_A w Krośnice (dz. nr 168) gm. Stupsk PLAY
72.	26.10.2018 r.	Atomik Laboratorium Badawcze Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej „26772 (93223N!)” w Krzywonoś (dz. nr 227/21) gm. Szydłowo
73.	26.10.2018 r.	Atomik Laboratorium Badawcze Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej „225512 (93184N!)” w Woli Kolonia (dz. nr 227/21) gm. Stupsk
74.	08.05.2019 r.	Orange Polska S.A.	Stacja bazowa 93272N! LEMANS Dzierzgowo – gm. Dzierzgowo
75.	18.07.2019 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej (Dąbrowskiej 19) w m. Stupsk (dz. nr 150) gm. Stupsk PLAY
76.	31.01.2011 r. 04.09.2019 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA3303_A w m. Mława ul. Lelewela 5 gm. Mława PLAY
77.	23.09.2020 r.	Polkomtel Infrastruktura Sp. z o. o.	Stacja bazowa Tel kom. BT14229 Mława Temp ul. Instalatorów 1 Mława 06-500 T-Mobile
78.	10.02.2021 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA 4480_B w m. Kluszewo (dz. nr 260) gm. Szydłowo PLAY
79.	19.03.2021 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA 4425_A w m. Windyki (dz. nr 162/2) gm. Wieczfnia Kościelna PLAY
80.	19.03.2021 r.	P4 Sp. z o. o.	Stacja bazowa telefonii komórkowej MLA 4435_B w m. Bońkowo Kościelne (dz. nr 23/2) gm. Radzanów PLAY

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

Zgłoszone instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne zlokalizowane na terenie powiatu mławskiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 30. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych na terenie powiatu mławskiego

źródło: www.beta.btsearch.pl

2.7.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973). W czasie trwania monitoringu obowiązywał zakres i sposób prowadzenia badań pomiarowych PEM określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2007, Nr 221, poz. 1645). Monitoring prowadzony jest od 2008 r. na terenie każdego z województw w 135 punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk) w ciągu 3 lat pomiarowych, tj. w 45 ppk w każdym roku. Powyższe Rozporządzenie zostało uchylone obecnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311).

Na terenie powiatu mławskiego regularnie prowadzi się pomiary okresowe (monitoringowe) promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Tabela 27. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych przeprowadzanie w latach 2008-2020 na terenie powiatu mławskiego

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik w poszczególnych latach [V/m]				
	2008	2011	2014	2017	2020
Mława, ul. Stary Rynek 16	<0,8*	<0,2*	<0,2*	0,31	0,57

* - pomiar poniżej progu oznaczalności.

źródło: GIOŚ w Warszawie

W 2021 r. badania prowadzono w dwóch punktach w Mławie tj. Park Miejski oraz ul. Mariacka/Sadowskiego. Wartość pomiaru 0,5 godz. pomiaru wyniosła <0,8 [V/m].

Wyniki pomiarów nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości.

Poziom pól elektromagnetycznych w środowisku (tło elektromagnetyczne) na terenie województwa mazowieckiego utrzymuje się na niskim poziomie, jednak systematycznie wzrasta, co spowodowane jest np. rozwojem sieci telekomunikacyjnych i stawianiem nowych stacji bazowych telefonii komórkowej.

W ostatnich latach bardzo szybki rozwój branży telekomunikacyjnej przełożył się na wzrost liczby sztucznych źródeł pól elektromagnetycznych. Według Urzędu Komunikacji Elektronicznej na terenie województwa mazowieckiego istnieje 201 107 stacji z wydanym pozwoleniem radiowym (stan na 28.12.2020 r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie prowadzi działalność inspekcyjną na terenie województwa w zakresie PEM. W 2020 roku WIOŚ w Warszawie przeprowadził 1 kontrole terenowe w zakresie kwestii dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi – nie wykryto przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM.

2.8. Gospodarowanie wodami

2.8.1. Wody powierzchniowe

Teren powiatu mławskiego położony jest na obszarze dorzecza Wisły, w regionie wodnym Wisły Środkowej. Większość obszaru powiatu przynależy do zlewni Wkry, pozostały obszar (gmina Wieczfnia Kościelna i Dzierzgowo) znajduje się w zlewni rzeki Orzyc.

Tabela 28. Wykaz cieków znajdujących się na terenie powiatu mławskiego

Nazwa rzeki	Długość całkowita	Długość w powiecie mławskim	Nazwa rzeki	Długość całkowita	Długość w powiecie mławskim
Dąbrówka	11929.16	2862.985	Dopływ z Syberii	4867.16	4870.153
Dopływ spod Baraków	5433.07	5436.369	Dopływ z Szumska	8474.46	5316.415
Dopływ spod Bońkowa Kościelnego	9258.00	9272.892	Dopływ z Wielunia - Zalesia	6363.49	3271.106
Dopływ spod Dąbrowy	4535.08	4537.855	Dopływ z Wiśniewa	9237.76	9243.379
Dopływ spod Gradzanowa Kościelnego	10013.19	8055.664	Dopływ z Wróblewa	5896.85	5903.079
Dopływ spod Jarlut	13572.29	2059.951	Dopływ z Zakrzewa Wielkiego	5101.33	5107.862
Dopływ spod Kocięcina	4276.68	3202.554	Dopływ z Załęża	9293.8	9265.3
Dopływ spod Krzeczanowa	14868.15	4501.461	Dopływ z Żarnówki	5896.36	5899.87
Dopływ spod Łaziska	4869.02	3155.559	Dunajczyk	12963.37	12970.988
Dopływ spod Niedzborza	4768.59	4771.428	Dwukolanka	12052.33	1506.573
Dopływ spod Piotrkowa	6595.32	1.289	Giedniówka	18845.33	18856.305
Dopływ spod Rudowa	5987.14	6000.334	Kozak	9435.17	9445.228
Dopływ spod Stupska	2978.12	2979.856	Krupionka	7224.87	7233.224
Dopływ spod Sulerzyża	6131.13	10.184	Łydynia	76402.69	21450.079
Dopływ spod Sułkowa	4669.5	4255.411	Miłotczanka	4877.11	400.086
Dopływ spod Uniszek	3498.2	3500.276	Miłotka	17306.25	3015.705
Dopływ spod Woli Kanigowskiej	4358.63	4361.222	Mławka	45303.19	37140.638
Dopływ spod Woli Łaszewskiej	11742.89	4721.173	Nowa Rzeka	3502.88	3514.645
Dopływ spod Wróblewa-Zawadek	5168.99	5172.22	Orzyc	148539.94	17251.185
Dopływ spod Wyszyn	8865.25	8870.495	Pieńkowski Rów	6776.31	6780.454
Dopływ z Brzozowa-Łęgu	4632.56	4635.111	Plutocha	11137.13	8385.515
Dopływ z Garlina-Zalesia	3564.24	3566.272	Przylepnica	21858.3	5277.78
Dopływ z Grzybowa	5213.18	5216.177	Rosica	20175.98	6086.61

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa rzeki	Długość całkowita	Długość w powiecie mławskim	Nazwa rzeki	Długość całkowita	Długość w powiecie mławskim
Dopływ z Kamienia	4126.75	4128.995	Seracz	18675.43	18690.309
Dopływ z Kolonii Zawady	4471.05	4473.557	Sewerynka	18090.52	18106.301
Dopływ z Kowalewsczyny	5583.55	5586.634	Stary Rów	9675.54	9681.383
Dopływ z Łysakowa	6678.16	7.012	Struga	17815.64	15011.522
Dopływ z Mostowa	6620.04	6191.144	Tamka	14291.21	11368.416
Dopływ z Nosarzewa	9372.73	9378.102	Topielica	13128.23	13148.558
Dopływ z Rąbierza	10430.12	0.003	Węgierka	49058.94	3518.409
Dopływ z Sobolewa	5961.83	5975.224	Wieczfnianka	14593.88	14602.349
Dopływ z Sosnówki	5213.05	5216.012	Wkra	264587.99	32710.329

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Warszawie

Tabela 29. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu których leży powiat mławski

Lp.	Kod Jednolitej Części Wód Powierzchniowych	Nazwa Jednolitej Części Wód Powierzchniowych
1.	RW2000172658169	Dąbrówka
2.	RW2000172658152	Dąbrówka (Plutocha)
3.	RW200023268516	Dopływ spod Bońkowa Kościelnego
4.	RW200017268514	Dopływ spod Gradzanowa Kościelnego
5.	RW2000172685529	Dopływ spod Krzeczanowa
6.	RW200017268492	Dopływ spod Łaziska
7.	RW200017268312	Dopływ spod Petrykoz
8.	RW200017268518	Dopływ spod Woli Łaszewskiej
9.	RW20001726866	Łydynia od źródeł do Pławnicy
10.	RW20002426847	Mławka od Krupionki do Przylepnicy bez Przylepnicy
11.	RW200019268499	Mławka od Przylepnicy do ujścia
12.	RW200017268432	Mławka od źródeł do Krupionki z Krupionką
13.	RW200017268512	Nowa Rzeka
14.	RW2000192658599	Orzyc od Tamki do Ulatówki
15.	RW2000172658149	Orzyc od źródeł do Tamki z Tamką
16.	RW200017268489	Przylepnica
17.	RW200017268569	Rosica
18.	RW200023268449	Seracz
19.	RW20001726846	Sewerynka
20.	RW200017268549	Struga
21.	RW200017268529	Topielica
22.	RW200017265884	Węgierka od źródeł do dopływu z Dzielin z dopływem z Dzielin
23.	RW200019268599	Wkra od Mławki do Łydyni bez Łydyni
24.	RW20001926839	Wkra od połączenia ze Szkotówką do Mławki bez Mławki

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Rysunek 31. JCWP na terenie powiatu mławskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.8.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2021. poz. 624 ze zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powodzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powodzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powodzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powodzie od wód podziemnych,
- powodzie od strony morza,
- powodzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

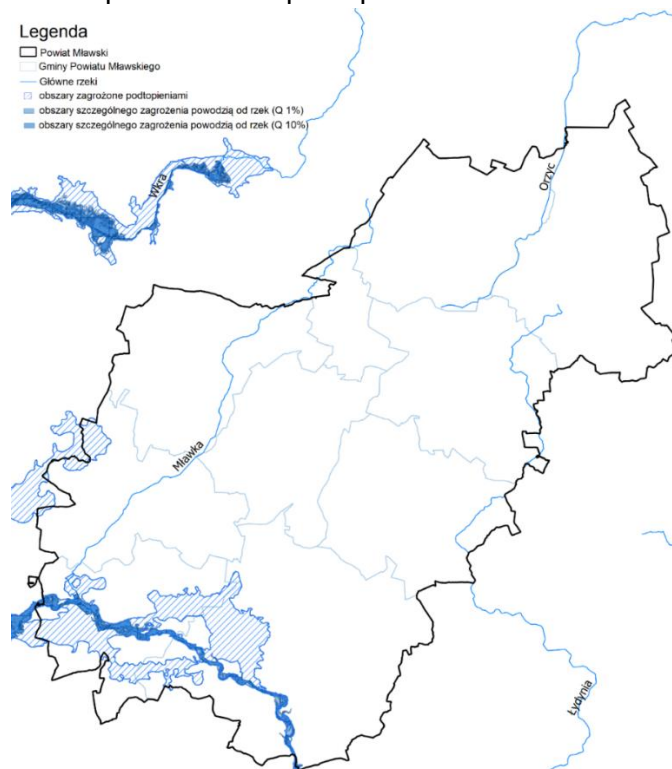
Mapy zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP).

Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
  - a. wału przeciwpowodziowego,
  - b. wału przeciwsztormowego,
  - c. budowli piętrzącej.

Poniżej przedstawiono fragmenty MZP oraz MRP dla powiatu mławskiego. MZP oraz MRP wskazują, iż tereny gmin: Szreńsk, Radzanów oraz Strzegowo powiatu mławskiego są narażone na występowanie powodzi oraz podtopień.

Rysunek 32. Obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami na terenie powiatu mławskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW

2.8.3. Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

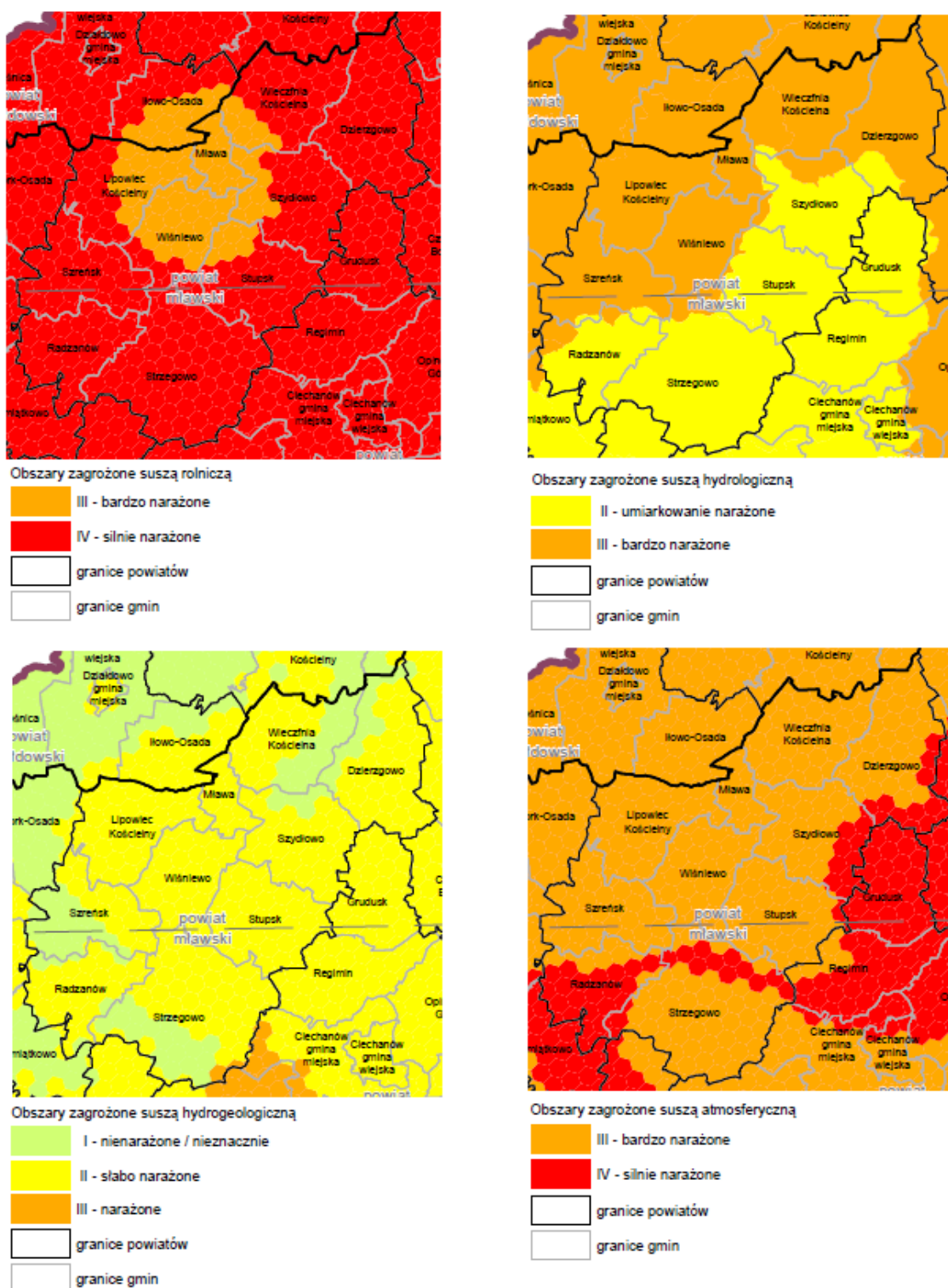
- susza atmosferyczna,
- susza rolnicza,
- susza hydrologiczna,
- susza hydrogeologiczna.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r., poz. 1615). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę.

Na poniższym rysunku przedstawiono klasy suszy według rodzaju na terenie powiatu mławskiego.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 33. Mapy klas zagrożenia suszą

źródło: „Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Środkowej Wisły” w ramach zadania „Opracowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych RZGW w Warszawie wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych i strategicznej oceny”

Jak wynika z powyższego rysunku powiat mławski narażony jest na wszystkie z wymienionych typów suszy a szczególnie na suszę atmosferyczną i rolniczą.

2.8.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

W latach 2018-2021 na obszarze powiatu mławskiego, w ramach PMŚ, jednolite części wód powierzchniowych przebadane zostały w 17 reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych zgodnie z programem monitoringu diagnostycznego (MD) lub/i monitoringu operacyjnego (MO), lub/i monitoringu operacyjnego w zakresie substancji, które wystąpiły w latach poprzednich w ilości przekraczającej dopuszczalne stężenia (MO_CHEM).

W latach 2016-2019 prowadzono badania monitoringowe realizowano zgodnie z *Programem Państwowego Monitoringu Środowiska dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2020* oraz zapisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019, poz. 2147). Badania posłużyły do oceny JCWP. Ocenę przeprowadzono na podstawie Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2149). Dodatkowo uwzględniono zasady określone szczegółowo w opracowanych przez GIOŚ wytycznych do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz oceny spełnienia dodatkowych wymagań dla wód stanowiących obszary chronione.

Powyższe Rozporządzenia utraciły moc zgodnie z Ustawą z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 30. Klasyfikacja i ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego badanych w latach 2018-2021

Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Status JCWP*	Typ abiotyczny jcw	Program monitoringu	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych specyficzne zanieczyszczenia	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Rok 2018												
Topieliца	Topieliца - Prusocin, most	PL01S070_1_3712	NAT	17	MO	2	2	>2	-	3 - umiarkowany stan ekologiczny	-	zły stan wód
Struga	Struga - Kuskowo Kmiece	PL01S070_1_0627	NAT	17	MO	2	2	2	-	2 - dobry potencjał ekologiczny	-	brak możliwości oceny
Rosica	Rosica - Źeleźnia, most	PL01S070_1_3708	NAT	17	MO	2	2	>2	-	3 - umiarkowany stan ekologiczny	-	zły stan wód
Dąbrówka (Plutocha)	Plutocha - Nowe Brzozowo, most na Grzebsk	PL01S070_1_3709	NAT	17	MO	1	2	>2	-	3 - umiarkowany stan ekologiczny	-	zły stan wód
Dopływ spod Krzeczanowa	Dopływ spod Krzeczanowa - Unierzyż	PL01S070_1_0628	NAT	17	MO	3	2	>2	-	3 - umiarkowany stan ekologiczny	-	zły stan wód
Rok 2019												
Wkra od połączenia ze Szkotówką do Mławki bez Mławki	Wkra - Drzazga, most	PL01S070_1_1269	NAT	19	MD, MO, MO_CHEM	3	3	>2	2	3 - umiarkowany stan ekologiczny	dobry	zły stan wód
Mławka od źródeł do Krupionki z Krupionką	Mławka - Lewiczyn, most	PL01S070_1_3209	NAT	17	MO, MO_CHEM	3	3	>2	-	3 - umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
Mławka od Przylepnicy do ujścia	Mławka - Ratowo, most	PL01S070_1_1278	NAT	19	MD, MO, MO_CHEM	3	1	>2	2	3 - umiarkowany stan ekologiczny	dobry	zły stan wód
Mławka od Krupionki do Przylepnicy bez Przylepnicy	Mławka - Proszkowo, most	PL01S070_1_1277	SZCW	24	MD, MO, MO_CHEM	3	5	>2	2	3 - umiarkowany stan ekologiczny	dobry	zły stan wód
Łydynia od źródeł do Pławnicy	Łydynia - uj. Pławnicy, brzeg	PL01S070_1_3703	NAT	17	MO	1	4	2	-	2 - dobry potencjał ekologiczny		brak możliwości wykonania oceny
Seracz	Seracz - Głuźek, most	PL01S070_1_1280	NAT	23	MD, MO, MO_CHEM	4	5	>2	2	4 - słaby stan ekologiczny	dobry	zły stan wód
Sewerynka	Sewerynka - Proszkowo, most	PL01S070_1_1281	NAT	17	MD, MO, MO_CHEM	5	1	>2	2	5 - zły stan ekologiczny	dobry	zły stan wód

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Status JCWP*	Typ abiotyczny jcwp	Program monitoringu	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych specyficzne zanieczyszczenia	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Przylepnica	Przylepnica - Szeńsk-Przychów, most	PL01S0701_1282	NAT	17	MD, MO, MO_CHEM	4	2	2	2	4 - słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
Rok 2020												
Orzyc od źródeł do Tamki z Tamką	Orzyc - Długokąty	PL01S0701_0547	NAT	17	MO	2	3	2	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Mławka od Przylepnicy do ujścia	Mławka - Ratowo, most	PL01S0701_1278	NAT	19	MO_CHEM	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Rok 2021												
Dopływ spod Gradzanowa Kościelnego	Dopływ spod Gradzanowa Kościelnego - Radzanów	PL01S0701_0515	NAT	17	MO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Dopływ spod Woli Łaszewskiej	Dopływ spod Woli Łaszewskiej - Giełczyn	PL01S0701_0516	NAT	17	MO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Topielica	Topielica - Prusocin, most	PL01S0701_3712	NAT	17	MO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Struga	Struga - Kuskowo Kmiecie	PL01S0701_0627	NAT	17	MO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Dopływ spod Krzeczanowa	Dopływ spod Krzeczanowa - Unierzyż	PL01S0701_0628	NAT	17	MO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Rosica	Rosica - Żeleźnia, most	PL01S0701_3708	NAT	17	MO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Mławka od Przylepnicy do ujścia	Mławka - Ratowo, most	PL01S0701_1278	NAT	19	MO_CHEM	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Mławka od źródeł do Krupionki z Krupionką	Mławka - Lewiczyn, most	PL01S0701_3209	NAT	17	MO_CHEM	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Sewerynka	Sewerynka - Proszkowo, most	PL01S0701_1281	NAT	17	MO_CHEM	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

*- MD - monitoring diagnostyczny
MO – monitoring operacyjny
MO_Chem - monitoring operacyjny chemiczny

źródło: GIOS

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 31. Współrzędne punktów pomiarowo-kontrolnych jcwp badanych na obszarze powiatu mławskiego

Kod ppk	Nazwa ppk	Długość geograficzna ppk	Szerokość geograficzna ppk	Kod jcwp	Nazwa jcwp
PL01S0701_0547	Orzyc - Długokąty	20,558651	53,181282	PLRW2000172658149	Orzyc od źródeł do Tamki z Tamką
PL01S0701_3709	Plutocha - Nowe Brzozowo, most na Grzebsk	20,633611	53,202222	PLRW2000172658152	Dąbrówka (Plutocha)
PL01S0701_3209	Mławka - Lewiczyn, most	20,281111	53,132500	PLRW200017268432	Mławka od źródeł do Krupionki z Krupionką
PL01S0701_1281	Sewerynka - Proszkowo, most	20,239575	53,007764	PLRW20001726846	Sewerynka
PL01S0701_1282	Przylepnica - Szezeńsk-Przychów, most	20,136111	53,022500	PLRW200017268489	Przylepnica
PL01S0701_0515	Dopływ spod Gradzanowa Kościelnego - Radzanów	20,120194	52,930444	PLRW200017268514	Dopływ spod Gradzanowa Kościelnego
PL01S0701_0516	Dopływ spod Woli Łaszewskiej - Gielczyn	20,208487	52,911371	PLRW200017268518	Dopływ spod Woli Łaszewskiej
PL01S0701_3712	Topielica - Prusocin, most	20,251672	52,907732	PLRW200017268529	Topielica
PL01S0701_0627	Struga - Kuskowo Kmiece	20,303993	52,879898	PLRW200017268549	Struga
PL01S0701_0628	Dopływ spod Krzeczanowa - Unierzyż	20,293617	52,863696	PLRW2000172685529	Dopływ spod Krzeczanowa
PL01S0701_3708	Rosica - Żeleźnia, most	20,312777	52,843333	PLRW200017268569	Rosica
PL01S0701_3703	Łydynia - uj. Pławnicy, brzeg	20,603472	52,912027	PLRW20001726866	Łydynia od źródeł do Pławnicy
PL01S0701_1278	Mławka - Ratowo, most	20,078722	52,953972	PLRW200019268499	Mławka od Przylepnicy do ujścia
PL01S0701_1280	Seracz - Głużek, most	20,252777	53,067444	PLRW200023268449	Seracz
PL01S0701_1277	Mławka - Proszkowo, most	20,179722	53,031111	PLRW20002426847	Mławka od Krupionki do Przylepnicy bez Przylepnicy
PL01S0701_1269	Wkra - Drzazga, most	20,065406	52,951392	PLRW20001926839	Wkra od połączenia ze Szkotówką do Mławki bez Mławki

źródło: GIOŚ w Warszawie

Monitoring wód powierzchniowych prowadzony w 2018 r.

Badaniami objętych było 5 naturalnych jednolitych części wód powierzchniowych o typie abiotycznym 17. Przebadane zostały w programie monitoringu operacyjnego (MO).

Na obszarze powiatu mławskiego wszystkie jednolite części wód powierzchniowych badane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) w 2018 r. zostały ocenione jako będące w stanie złym, poza jcwp Struga, w której brak możliwości oceny stanu wód, ze względu na ocenę stanu ekologicznego jako dobry i brak oceny stanu chemicznego.

Monitoring wód powierzchniowych prowadzony w 2019 r.

Badaniami objętych było 7 naturalnych (NA) jednolitych części wód powierzchniowych i 1 silnie zmieniona część wód (SZCW), o typach abiotycznych 17, 19, 23, 24. Przebadane zostały odpowiednio w programie monitoringu diagnostycznego (MD), lub/i monitoringu operacyjnego (MO), lub/i monitoringu operacyjnego w zakresie powtórek wskaźników chemicznych, których wartości w poprzednich latach badań przekroczyły środowiskowe normy jakości (MO_CHEM).

Na obszarze powiatu mławskiego wszystkie jednolite części wód powierzchniowych badane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) w 2019 r. zostały ocenione jako będące w stanie złym, poza jcwp Łydynia od źródeł do Pławnicy, w której brak możliwości oceny stanu wód ze względu na ocenę stanu ekologicznego jako dobry i brak oceny stanu chemicznego.

Monitoring wód powierzchniowych prowadzony w 2020 r.

Badaniami objęte były 2 naturalne jednolite części wód powierzchniowych o typie abiotycznym 17 i 19. Przebadane zostały odpowiednio w programie monitoringu operacyjnego (MO) i monitoringu operacyjnego w zakresie substancji, które wystąpiły w latach poprzednich w ilości przekraczającej dopuszczalne stężenia (MO_CHEM).

Klasyfikację elementów i wskaźników jakości jcwp przebadanych w 2020 r. wykonano w 2021 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U.2021, poz.1475). Zgodnie z §15 ww. rozporządzenia została wykonana klasyfikacja badanych wskaźników bez klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jcwp.

Na podstawie uzyskanych wyników wykonano klasyfikację wskaźników jakości jednolitych części wód powierzchniowych oraz elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych gr. 3.1-3.6, bez klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jcwp.

Na badanych jcwp nie odnotowano przekroczeń środowiskowych norm jakości dla sklasyfikowanych wskaźników fizykochemicznych i chemicznych. Jedynie poniżej stanu dobrego oceniono obserwacje hydromorfologiczne na jcwp Orzyc od źródeł do Tamki z Tamką.

Monitoring wód powierzchniowych prowadzony w 2021 r.

Badaniami objętych było 9 naturalnych jednolitych części wód powierzchniowych o typach abiotycznych 17 i 19. Przebadane zostały w programie monitoringu operacyjnego (MO) lub/i monitoringu operacyjnego w zakresie powtórek wskaźników chemicznych, których wartości w poprzednich latach badań przekroczyły środowiskowe normy jakości (MO_CHEM).

Klasyfikacja i ocena stanu jcwp w oparciu o badania realizowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego w 2021 r., zostanie wykonana w terminie określonym w § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U.2021, poz.1475).

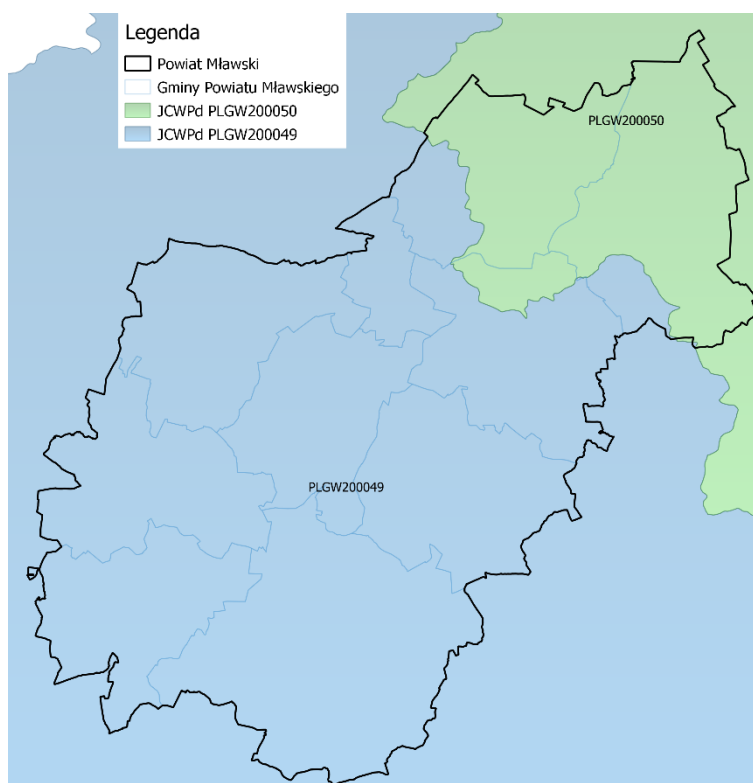
2.8.5. Wody podziemne

Powiat Mławski zlokalizowany jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr 50 oraz nr 49, na której leży większość regionu. Znajdują się w granicach występowania dwóch poziomów wodonośnych czwartorzędowego i neogeńskiego (JCWPd nr 49) oraz czwartorzędowego i paleogeńskoneogeńskiego (JCWPd nr 50). Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych.

Tabela 32. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu mławskiego

Numer JCWPd	49	50
Powierzchnia [km ²]	5357,3	6246.7
Gminy powiatu mławskiego	Dzierzgowo, Wieczfnia Kościelna, Mława, Lipowiec Kościelny, Szydłowo, Wiśniewo, Szreńsk, Stupsk, Strzegowo, Radzanów	Dzierzgowo, Wieczfnia Kościelna, Szydłowo
Dorzecze	Wisły	Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły
Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Wkra (III)	Narew (II), Orzyc, Omulew, Rozoga, Szkwa (III)
Obszar bilansowy	Z-16 Wkra	Z-12 Narew od Biebrzy do Pułtusza z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy
Liczba pięter wodonośnych	2: – Piętro czwartorzędowe – Piętro neogeńskie	2: – Piętro czwartorzędowe – Piętro paleogeńskoneogeńskie

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 34. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat mławski

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Obszar powiatu mławskiego w większości leży na obszarze dwóch udokumentowanych GZWP tj. Zbiornik Działdowo (214) oraz GZWP Górna Łydynia (219).

W latach 2009-2016 dokumentowano i ustanawiano obszary ochronne GZWP. Niestety ze względu na realizację prac dokumentacyjnych zaplanowanych w latach 2009–2016 bez wykonywania wierceń i pompowań badawczych, z listy zbiorników przewidzianych do udokumentowania w tym okresie wyłączono paleogeńsko-neogeński GZWP nr 215 Subniecka Warszawska oraz jego część centralną GZWP nr 2151 (pierwotnie określany numerem 215A), traktowaną jako oddzielny zbiornik.

Tabela 33. Charakterystyka GZWP

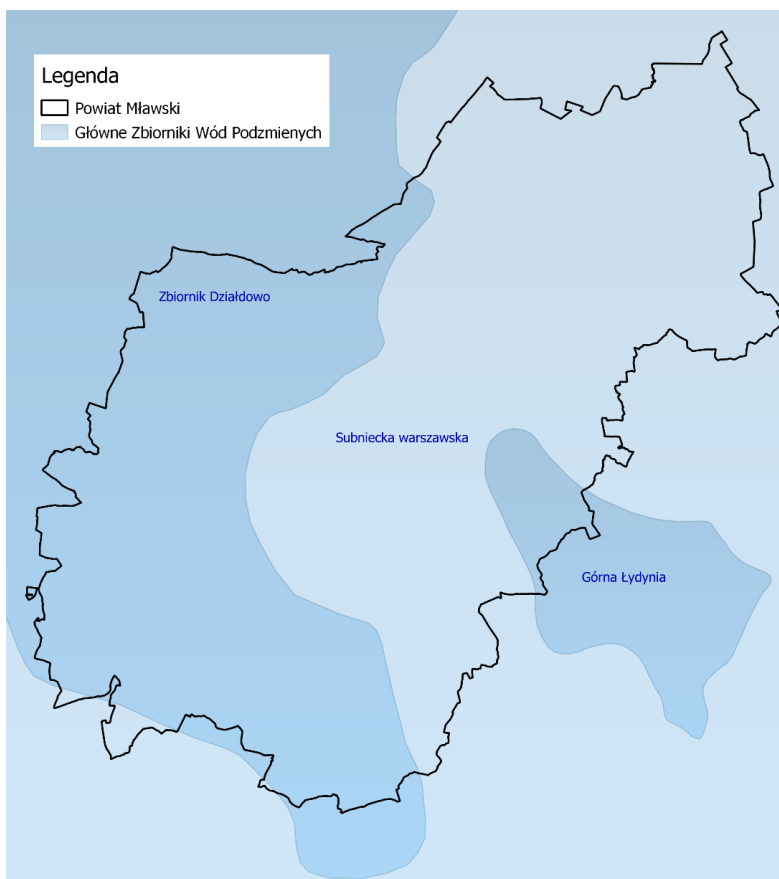
Nazwa GZWP	Zbiornik Działdowo	Górna Łydynia
Województwo	warmińsko-mazurskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie	mazowieckie
Powiat	działdowski, nidzicki, olsztyński, ciechanowski, mławski, płoński, żuromiński	ciechanowski, mławski
RZGW	Warszawa, Gdańsk	Warszawa
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	20, 39, 49, 50	49
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny; SP – region dolnej Wisły – subregion pojezierny; RNP – region Narwi, Pregoty i Niemna	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników Pojezierzy Pomorskiego i Mazurskiego (GZWP w paśmie pojezierzy)	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Narwi, Drwęcy, Pregoty	Narwi
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie (315.1), Nizina Północnomazowiecka (318.6); Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84): Pojezierze Mazurskie (842.8)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Północnomazowiecka (318.6)
Typ zbiornika	porowy	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd	czwartorzęd
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II, lokalnie I, III	na przeważającym obszarze II, lokalnie III
Wodoprzewodność [m ² /d]	240–500	200–500
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	14,7	51,4
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	28 272	7 766
Podatność zbiornika na antropopresję	bardzo mało podatny	bardzo mało podatny

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 35. Lokalizacja GZWP, w zasięgu których leży Powiat Mławski

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.8.6. Jakość wód podziemnych

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2021. poz. 624 ze zm.), celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Na terenie powiatu mławskiego nie są zlokalizowane żadne punkty krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych.

Poniżej przedstawiono wyniki badań ocen stanu JCWPd na terenie powiatu mławskiego.

Tabela 34. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu mławskiego

Rok		2012	2016	2019	
Nr JCWPd	49	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		ilościowy	dobry	dobry	dobry
	50	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		ilościowy	dobry	dobry	dobry
		ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: GIOS

2.9. Gospodarka wodno-ściekowa

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu zajmują się:

- Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „WOD-KAN” Sp. z o. o. w Mławie w m. Mława;
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie w Gminie Radzanów;
- Zakład Komunalny w Strzegowie w Gminie Strzegowo;
- Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie w Gminie Wieczfnia Kościelna, Gminie Stupsk, Gminie Dzierzgowo, Gminie Lipowiec Kościelny, Gminie Szreńsk, Gminie Wiśniewo oraz w Gminie Szydłowo.

W 2020 roku całkowita długość sieci wodociągowej na terenie powiatu mławskiego wynosiła 1 166,4 a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 15 374 sztuk. Z sieci wodociągowej w 2020 roku korzystało 66 566 osób tj. 92,1 % (źródło: GUS). Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z prywatnych studni.

W 2020 roku łączna długość sieci kanalizacji na terenie powiatu mławskiego wynosiła 246,1 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 5 788 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Poziom skanalizowania wynosił 48 % (źródło: GUS).

Na terenie znajdują się oczyszczalnie ścieków:

- 7 biologicznych;
- 1 z podwyższonym usuwaniem biogenów.

W poniższych tabelach scharakteryzowano sieć wodociągową oraz kanalizacyjną w poszczególnych zakładach zajmujących się zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków.

Tabela 35. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „Wod-Kan” Sp. z o.o. w Mławie

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
		2019	2020	2021
Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	114,6	117	120,9
Połączenia rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 876	4 949	5 072
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	29 685	29 472	30 028
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	99,5	99,5	99,5
Woda dostarczona gospodarstwu domowemu	dam ³	1 439,1	1 335,3	1 196
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	48,48	45,31	39,83
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	84,3	86,1	86,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 848	3 920	4 036
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1 852,9	1 878,3	1 839,3
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (oczyszczalni)	os	25 070	25 070	27 156
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	84,03	84,64	89,98
Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	463,5	436,6	652,3
Pobór wód podziemnych na potrzeby przemysłu	dam ³	463,5	436,6	652,3
Ścieki przemysłowe odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	dam ³	625,8	634,6	822,5

źródło: Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „Wod-Kan” Sp. z o.o. w Mławie

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 36. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
		2019	2020	2021
Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	98,61	98,86	98,99
Połączenia rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	938	953	964
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	3 375	3 337	3 309
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	99,9	99,9	99,99
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	270	239,1	233,8
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	0,08	0,08	0,07
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	5,90	6,69	10,01
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	132	154	175
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	17	22	29
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (oczyszczalni)	os	520	590	653
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	15,41	17,68	19,74
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu				
BZT ₅	kg/rok	181	282	245
ChZT	kg/rok	818	1 013	1 308
Zawiesina ogólna	kg/rok	181	128	260
Azot ogólny	kg/rok	-	-	-
Fosfor ogólny	kg/rok	-	-	-
Osady z komunalnych oczyszczalni ścieków	t	22	23,5	24,3
Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	120	197,4	88,1

źródło: Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie

Tabela 37. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie

Wskaźnik	Jednostka miary	Gmina	Wartość		
			2019	2020	2021
Długość sieci wodociągowej	km	Wiśniewo	106,2	109,1	109,1
		Szeńsk	77,2	77,4	77,4
		Wieczfnia Kościelna	112,7	112,9	115,5
		Dzierzgowo	118,7	118,7	118,7
		Stupsk	136,3	136,5	136,5
		Lipowiec Kościelny	71,7	71,9	73,4
		Szydłowo	130,7	131,5	131,5
Przyłącza wodociągowe do budynków i innych obiektów	szt.	Wiśniewo	1 553	1 590	109,1
		Szeńsk	1 056	1 057	77,4
		Wieczfnia Kościelna	1 040	1 053	115,5
		Dzierzgowo	918	922	118,7
		Stupsk	1 321	1 334	16,5
		Lipowiec Kościelny	1 233	1 257	73,4
		Szydłowo	1 196	1 203	131,5
Woda pobrana	dam ³	Wiśniewo	393,7	366,2	357,3
		Szeńsk	280,0	280,1	273,8
		Wieczfnia Kościelna	365,6	381,0	405,9
		Dzierzgowo	271,6	296,9	331,1
		Stupsk	328,0	344,1	315,9
		Lipowiec Kościelny	176,5	155,9	164,5
		Szydłowo	262,2	261,9	269,7
	km	Wiśniewo	0,4	0,4	0,4

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Wskaźnik	Jednostka miary	Gmina	Wartość			
			2019	2020	2021	
Długość sieci kanalizacyjnej		Wieczfnia Kościelna	29,6	29,6	29,6	
		Mława	0,7	0,7	0,7	
		Szydłowo	2,2	2,2	2,2	
Przyłącza kanalizacyjne do budynków i innych obiektów	szt.	Wiśniewo	14	14	15	
		Wieczfnia Kościelna	286	286	298	
Ścieki dopływające do oczyszczalni	dam ³	oś Stare Kosiny	5	6	5	
		oś Grzebsk	7	6	6	
		oś Wieczfnia Kolonia	20	20	19	
Osady z oczyszczalni ścieków	Mg s.m.	oś Stare Kosiny	0	1	1	
		oś Grzebsk	2	1	2	
		oś Wieczfnia Kolonia	2	1	1	
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu						
oś Stare Kosiny	BZT ₅	kg/rok	Wiśniewo	51	59	71
	ChZT	kg/rok		209	278	307
	Zawiesina ogólna	kg/rok		62	89	49
oś Grzebsk	BZT ₅	kg/rok	Wieczfnia Kościelna	17	29	51
	ChZT	kg/rok		83	241	193
	Zawiesina ogólna	kg/rok		10	45	49
oś Wieczfnia Kolonia	BZT ₅	kg/rok	Wieczfnia Kościelna	237	130	266
	ChZT	kg/rok		971	630	1 458
	Zawiesina ogólna	kg/rok		146	123	320

źródło: Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie

Tabela 38. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Komunalny w Strzegowie

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość	
		2019	2020
Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej.	km	187,1	187,3
Połączenia rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	b.d.	b.d.
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej.	os.	7580	7580
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	99	99
Woda dostarczona gospodarstwom domowym.	dam ³	220	224
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca.	m ³	29	29,5
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej.	km	117,2	117,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	2375	2387
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną.	dam ³	137,1	142
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (oczyszczalni)	os	4936	4995
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	65	65
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu			
BZT ₅	kg/rok	6,42	4,11
ChZT	kg/rok	67,71	50,2
Zawiesina ogólna	kg/rok	8,4	7,6
Osady z komunalnych oczyszczalni ścieków	t	55,9	50,45
Zużycie wody na potrzeby przemysłu.	dam ³	5	4
Pobór wód podziemnych na potrzeby przemysłu.	dam ³	-	-
Pobór wód powierzchniowych na potrzeby przemysłu.	dam ³	-	-
Ścieki przemysłowe odprowadzone do sieci kanalizacyjnej.	dam ³	5	4

źródło: Zakład Komunalny w Strzegowie

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

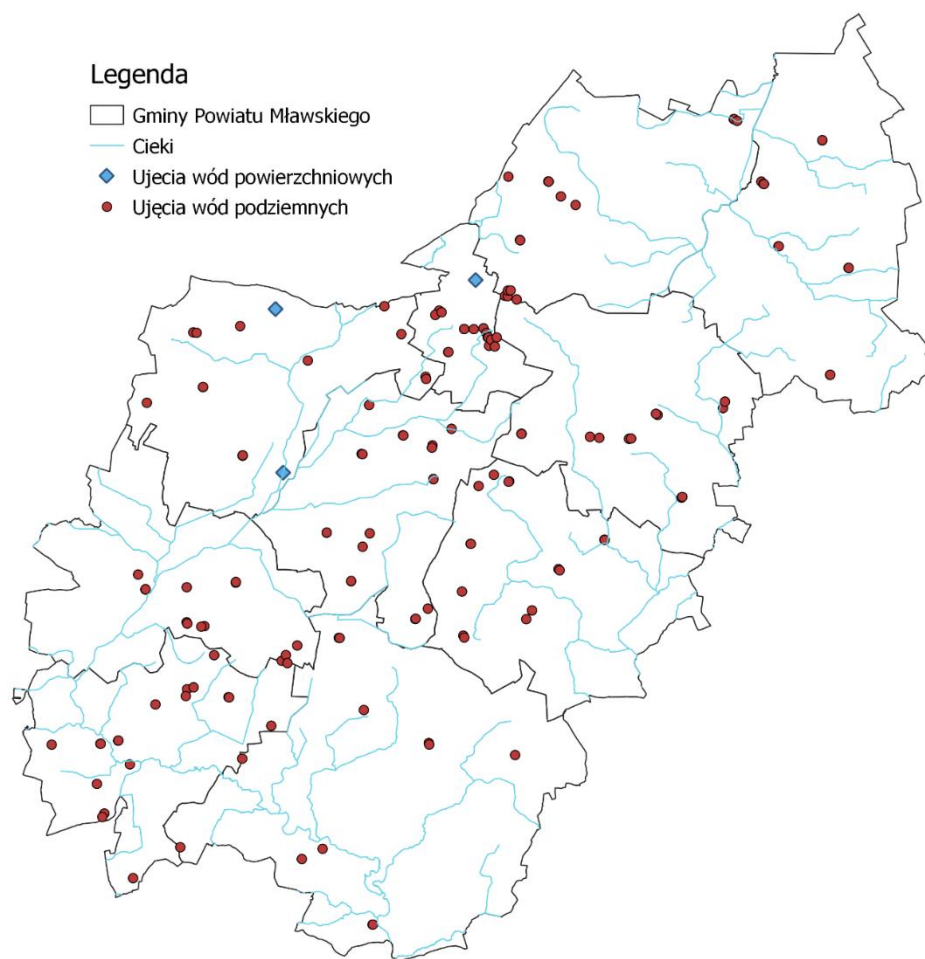
Tabela 39. Ujęcia podziemne wód na terenie powiatu służące do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę

Zarządzający	Rodzaj ujęcia	Lokalizacja (adres)	Ilość studni	Wydajność
Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „Wod-Kan” Sp. z o.o. w Mławie	podziemne	Mława, ul. Łąkowa dz. Nr 11-731	1	45 m ³ /h
		Mława, ul. Łąkowa dz. Nr 11-1393/1	1	45 m ³ /h
		Mława, ul. Padlewskiego 11-715	1	42 m ³ /h
		Mława, ul. Padlewskiego 11-988/1	1	37 m ³ /h
		Mława, ul. Padlewskiego 11-689	1	60 m ³ /h
		Mława, ul. Padlewskiego 11-688/3	1	90 m ³ /h
		Mława, ul. Padlewskiego 11-657/1	1	69 m ³ /h
		Mława, ul. Kopernika 10-2172/6	1	34 m ³ /h
		Mława, Al. Marszałkowska 10-2163/8	2	30 m ³ /h, 60 m ³ /h
		Mława, ul. Instalatorów 10-1733/7	1	60 m ³ /h
Mława, ul. Instalatorów 10-1735/2	1	60 m ³ /h		
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie	podziemne	Radzanów, ul. Mławska 35	2	75 m ³ /h, 75 m ³ /h
		Bońkowo Podleśne	2	43 m ³ /h, 34 m ³ /h
		Radzanów, pl. Piłsudskiego	2	48 m ³ /h, 72 m ³ /h
Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie	podziemne	Wiśniewo	2	25 m ³ /h, 27 m ³ /h
		Podkrajewo	2	58 m ³ /h, 58 m ³ /h
		Kowalewo	2	47 m ³ /h, 47 m ³ /h
		Bogurzynek	2	37 m ³ /h, 37 m ³ /h
		Proszkowo	2	86 m ³ /h, 56 m ³ /h
		Szreńsk	2	120 m ³ /h, 120 m ³ /h
		Grzebsk	2	14 m ³ /h, 72 m ³ /h
		Uniszki Zawadzkie	2	150 m ³ /h, 130 m ³ /h
		Brzozowo Nowe	2	53 m ³ /h, 48 m ³ /h
		Dzierzgowo	2	42 m ³ /h, 72 m ³ /h
		Zawady	2	50 m ³ /h, 50 m ³ /h
		Dzierzgówek	2	80 m ³ /h, 80 m ³ /h
		Zdroje	2	100 m ³ /h, 64 m ³ /h
		Stupsk	2	35 m ³ /h, 35 m ³ /h
		Strzałkowo	3	31 m ³ /h, 12 m ³ /h, 52 m ³ /h
		Jeże	2	42 m ³ /h, 42 m ³ /h
		Kęczewo	2	42 m ³ /h, 42 m ³ /h
		Lipowiec Kościelny	2	58 m ³ /h, 56 m ³ /h
		Rymoka	2	78 m ³ /h, 78 m ³ /h
Trzcianka	2	32 m ³ /h, 29 m ³ /h		
Krzywonoś	2	42 m ³ /h, 38 m ³ /h		
Garlino	2	16 m ³ /h, 30 m ³ /h		
Pięgłowo	2	20 m ³ /h, 40 m ³ /h		
Zakład Komunalny w Strzegowie	podziemne	Unierzyż	2	100 m ³ /h
		Pokrytki	2	147 m ³ /h
		Kowalewko	2	90 m ³ /h

źródło: Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „Wod-Kan” Sp. z o.o. w Mławie, Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie, Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie, Zakład Komunalny w Strzegowie

Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych na terenie powiatu mławskiego zostały przedstawione na poniższym rysunku.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 36. Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych na terenie powiatu mławskiego
źródło: RZGW w Warszawie

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W *Programie* opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezbranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezabrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków.

Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji.

Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

Tabela 40. Charakterystyka aglomeracji – stan na koniec roku 2020

I_d aglomeracji	PLMZ015	PLMZ112
nazwa aglomeracji	Mława	Strzegowo
zarząd zlewni	Ciechanów	Warszawa
region wodny	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły
obszar dorzecza	Wisła	Wisła
gmina wiodąca w aglomeracji	Mława	Strzegowo
rodzaj gminy	Gmina miejska	Gmina wiejska
nazwy gmin w aglomeracji	Mława	Strzegowo
obowiązujące rozporządzenie/uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała Nr IV/40/2018 Rady Miasta Mława z dnia 18 grudnia 2018 r. Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego	Uchwała Nr XXII/128/2020 Rady Gminy Strzegowo z dnia 17 grudnia 2020 roku Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego rok 2020 poz. 13084
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem/uchwałą	36664	5 800
liczba mieszkańców w granicach aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy powyżej 3 miesięcy na terenie aglomeracji = RLM mieszkańców aglomeracji	28847	5 640
w tym:	liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	25070
		5 600

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

I_d aglomeracji		PLMZ015	PLMZ112
nazwa aglomeracji		Mława	Strzegowo
	liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych (szamb)	3418	40
	liczba mieszkańców korzystających z indywidualnych oczyszczalni ścieków	359	0
liczba zarejestrowanych miejsc noclegowych w granicach aglomeracji = RLM zarejestrowanych miejsc noclegowych w granicach aglomeracji	liczba zarejestrowanych miejsc noclegowych korzystających z sieci kanalizacyjnej	230	100
	liczba zarejestrowanych miejsc noclegowych korzystających ze zbiorników bezodpływowych (szamb)	0	0
	liczba zarejestrowanych miejsc noclegowych korzystających z indywidualnych oczyszczalni ścieków	0	0
RLM od biodegradowalnych ścieków przemysłowych w granicach aglomeracji	RLM od przemysłu podłączonego do sieci kanalizacyjnej	7612	60
	RLM od przemysłu podłączonego do zbiorników bezodpływowych, z których ścieki wywożone są na oczyszczalnię ścieków	30	0
całkowity - rzeczywisty - ładunek zanieczyszczeń w aglomeracji wyrażony RLM		36 719	5 800
liczba zainstalowanych zbiorników bezodpływowych [szt.]		1378	15
liczba przydomowych oczyszczalni ścieków obsługujących RLM wpisany w kolumny 24 i 28 [szt.]		81	0
czy gmina/y prowadzą ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków		TAK	Tylko przydomowe oczyszczalnie
gminy, które nie prowadzą ewidencji zbiorników bezodpływowych i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków		-	Strzegowo
czy gmina/y prowadzą kontrolę nad prawidłową częstotliwością wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych i osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków?		TAK	Tylko przydomowe oczyszczalnie
gminy, które nie prowadzą kontroli nad prawidłową częstotliwością wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych i/lub osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków		-	Strzegowo
nazwa, identyfikator i adres oczyszczalni, do której wywożone są ścieki ze zbiorników bezodpływowych i osady z indywidualnych oczyszczalni ścieków		PLMZ0150	Strzegowo PLMZ1120 ul. Słowackiego 38 06-445 Strzegowo
całkowita długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej w aglomeracji	ogółem [km]	86,1	114,6
	w tym sieci grawitacyjnej [km]	84,1	60,0
całkowita długość sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej w aglomeracji	ogółem [km]	0,0	0,0
	w tym sieci grawitacyjnej [km]	0,0	0,0
całkowita długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej i ogólnospławnej (razem)	ogółem [km]	86,1	114,6
	w tym sieci grawitacyjnej [km]	84,1	60,0
długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]		42,9	0,0
bilans ścieków	ilość ścieków komunalnych odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni [tys. m ³ /r]	2187	152,0
	ilość ścieków dostarczonych do oczyszczalni taborem asenizacyjnym (tylko ścieki z terenu aglomeracji) [tys. m ³ /r]	44	0,1
	ilość ścieków oczyszczonych systemami indywidualnymi (przydomowymi oczyszczalniami ścieków) [tys. m ³ /r]	20,9	0,0
	całkowita ilość ścieków wytworzonych na terenie aglomeracji w roku sprawozdawczym	2 251,9	152,1
dane podsta	I_d oczyszczalni ścieków	PLMZ0150	PLMZ1120
	adres oczyszczalni	Mława ul. Płocka 108	Strzegowo ul. Słowackiego
	aktualny rodzaj oczyszczalni	PUB2	B

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

I_d aglomeracji		PLMZ015	PLMZ112	
nazwa aglomeracji		Mława	Strzegowo	
	projektowa dobowa przepustowość hydrauliczna oczyszczalni [m ³ /d]	średnia	5200	780
		maksymalna	1900	930
		docelowa maksymalna	10900	930
	Projektowa maksymalna wydajność oczyszczalni w RLM		41383	6 500
	RLM w aglomeracji, obsługiwana przez daną oczyszczalnię		36719	5 800
	nazwa odbiornika ścieków	I rzędu	Wisła	Wisła
II rzędu		Wkra	Narew	
III rzędu		Mławka	Wkra	
bezpośredni odbiornik		rzeka Seracz		
spełnienie przez poszczególne wskaźniki w ściekach odpływających z oczyszczalni wymagań rozporządzenia ściekowego (1 – jeśli dany parametr spełnił wymagania określone w rozporządzeniu, 0 – jeżeli parametr nie spełnił wymagań)	BZT ₅	1	1	
	ChZT	1	1	
	zawiesina ogólna	1	1	
	azot ogólny	1	1	
	fosfor ogólny	1	1	
średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni	BZT ₅ [mgO ₂ /l]	303	494,4	
	ChZT [mgO ₂ /l]	1035	1 853,2	
	zawiesina ogólna [mg/l]	456	920,0	
	azot ogólny [mg/l]	109		
	fosfor ogólny [mg/l]	11		
średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych z oczyszczalni	BZT ₅ [mgO ₂ /l]	4,2	4,1	
	ChZT [mgO ₂ /l]	48	51,7	
	zawiesina ogólna [mg/l]	13,1	7,6	
	azot ogólny [mg/l]	7,8		
redukcja biogenów	azot [%]	92,8		
	fosfor [%]	92,7		
ilość ścieków oczyszczonych odprowadzonych z oczyszczalni do odbiornika w ciągu roku sprawozdawczego [tys. m ³]		2319	152,0	
szacunkowy udział poszczególnych oczyszczalni w RLM korzystających z sieci (należy podać wartość w % całego RLM aglomeracji)		89,63	99,0	
szacunkowy udział poszczególnych oczyszczalni w RLM korzystających z taboru (należy podać wartość w % całego RLM aglomeracji)		10,37	1,0	

źródło: PGW WP – Sprawozdanie z realizacji KPOŚK za rok 2020

2.10. Gleby

Na terenie powiatu mławskiego przeważają gleby urodzajne - zaliczone do klasy IVa i III. Na wysoczyźnie polodowcowej są to gleby brunatne właściwe oraz wylugowane kompleksów żytniego bardzo dobrego, zaś w obrębie wilgotnych obniżeń - czarne ziemie właściwe zaliczone do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego.

Dość dobre gleby należą również do typu gleby brunatnych wylugowane i kwaśnych głównie kompleksów żytnich: dobrego i słabego. Gleby te zaklasyfikowano przeważnie do IVb i V klasy bonitacyjnej.

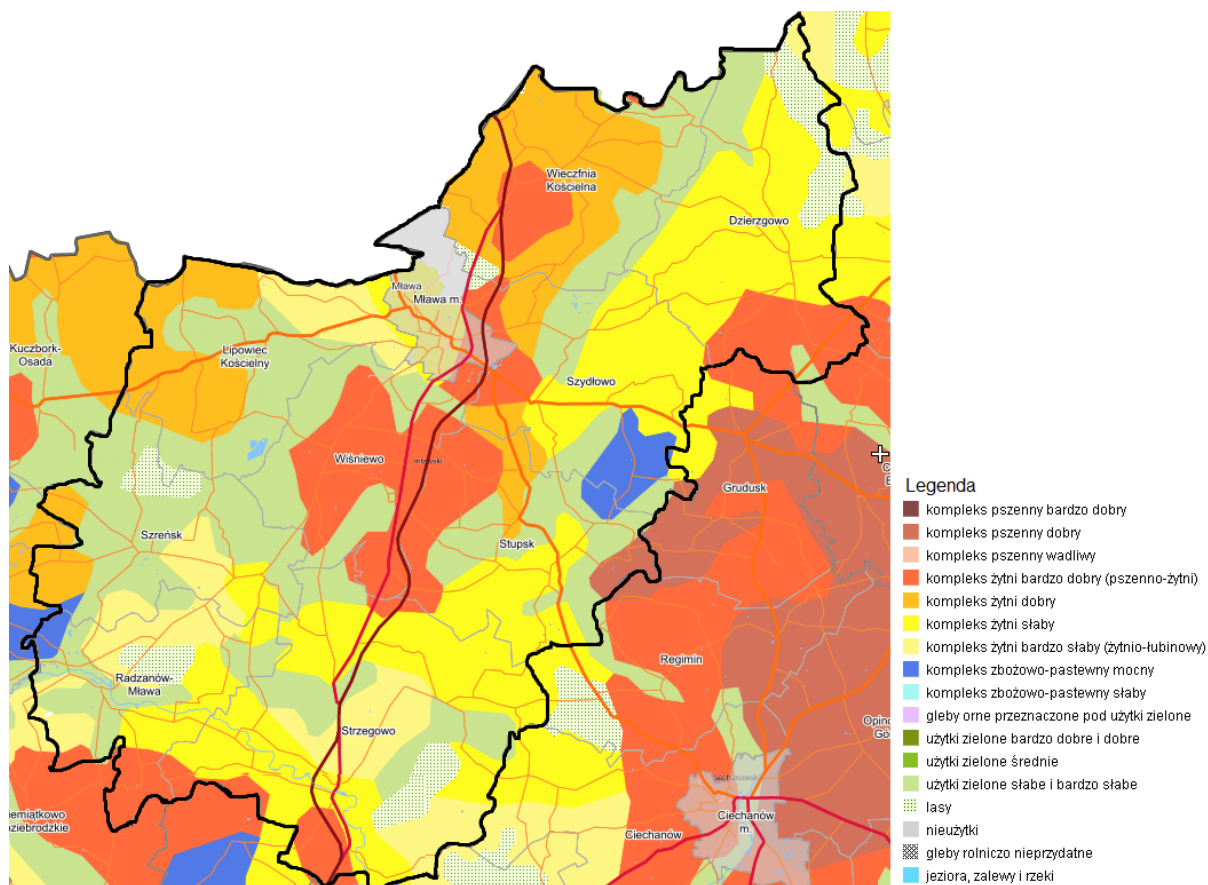
Obszary wysoczyzny zbudowane z gruntów piaszczystych charakteryzują się słabszymi glebami. Na powierzchniach zbudowanych ze słaboglinastych piasków lodowcowych i kemowych występują przeważnie gleby brunatne wylugowane i kwaśne klasy V (kompleks żytni słaby), zaś na terenach występowania piasków wodnolodowcowych i czołowo-morenowych - klasy VI (kompleks żytni najslabszy). Gleby bielcowe, pseudobielcowe i brunatne wytworzone z piasków słabogliniastych, piasków gliniastych lekkich podścielonych piaskami luźnymi, a także z piasków luźnych stanowią obszary gruntów mało korzystnych dla rolnictwa. Zaliczane są do kompleksu 6 żytnio-ziemniaczanego suchego oraz kompleksu 7 żytnio-łubinowego lub 9 zbożowo-pastewnego słabego, a w klasyfikacji bonitacyjnej do kl. IV-VI.

Na terenach wilgotnych lub podmokłych obniżeń dolinnych i wytopiskowych występują gleby typu: czarne ziemie właściwe i czarne ziemie zdegradowane, murszowo-mineralne i murszowate oraz torfowe i murszowo-torfowe. W zależności od lokalnych warunków wodnych są to użytki zielone lub grunty orne.

Gleby torfowe i murszowo-torfowe zachowały się w nielicznych trwale podmokłych obniżeniach z gruntami organicznymi w podłożu.

Powierzchnię ziemi na terenie powiatu mławskiego można określić jako mało zdegradowaną. Wynika to przede wszystkim z charakteru zagospodarowania przestrzennego - największą powierzchnię - 86 199 ha, co stanowi 67,5 % - zajmują tereny użytkowane rolniczo (grunty orne, łąki, pastwiska, sady). Lasy, grunty leśne oraz grunty pod wodami zajmują razem 25 932 ha (21,94 %). Tereny pozostałe, w tym zurbanizowane, przemysłowe i komunikacyjne zajmują łącznie około 10,56% powierzchni powiatu.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

źródło: www.msip.wrotamazowska.pl/

Użytkowanie powierzchni ziemi

Użytki rolne na terenie powiatu mławskiego stanowią około 74 % całego obszaru. Dane na temat struktury użytkowania powierzchni ziemi zostały zestawione w poniższej tabeli.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 41. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu mławskiego

Nazwa	Jednostka	Powiat Mławski	m. Mława	Gmina Dzierzgowo	Gmina Lipowiec Kościelny	Gmina Radzanów	Gmina Strzegowo	Gmina Stupsk	Gmina Szreńsk	Gmina Szydłowo	Gmina Wierzchńca Kościełna	Gmina Wiśniewo	
grunty rolne	razem	ha	87 158	1 563	10 087	7 160	7 464	14 859	9 409	8 955	9 727	9 230	8 704
	grunty orne	ha	51 150	1 130	5 867	3 668	4 018	8 911	6 267	4 007	6 800	5 675	4 807
	sady	ha	124	12	11	5	4	19	22	6	20	11	14
	łąki trwałe	ha	16 731	172	2196	1709	1 610	2 383	1 054	2 704	1 255	1 602	2 046
	pastwiska trwałe	ha	11 766	88	1 450	927	953	2 368	1 349	1 527	862	1 294	948
	grunty rolne zabudowane	ha	2 771	86	243	212	393	452	294	285	247	269	290
	grunty pod stawami	ha	126	1	1	90	1	17	3	0	3	4	6
	grunty pod rowami	ha	735	5	95	70	97	124	64	89	54	65	72
	grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	ha	2 163	42	166	304	196	324	261	150	304	198	218
	nieużytki	ha	1 592	27	58	175	192	261	95	187	182	112	303
Pozostałe grunty													
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	razem	ha	25 547	948	4 597	3 914	2 051	5 588	1 904	1 598	2 064	2 208	675
	lasy	ha	25 130	948	4 512	3 914	1 986	5 582	1 858	1 553	1 999	2 181	597
	grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	411	0	85	0	65	0	46	45	65	27	78
	grunty pod rowami	ha	6	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0
grunty pod wodami powierzchniowymi	razem	ha	385	6	40	33	66	91	27	41	19	37	25
	płynącymi	ha	303	6	35	21	33	85	20	34	15	33	21
	stojącymi	ha	82	0	5	12	33	6	7	7	4	4	4
grunty zabudowane i zurbanizowane	razem	ha	5 057	958	308	345	303	881	458	344	438	499	523
	tereny mieszkaniowe	ha	732	361	13	37	26	109	24	33	36	28	65
	tereny przemysłowe	ha	179	47	1	9	7	7	9	22	14	41	22
	tereny inne zabudowane	ha	393	170	17	21	12	50	22	12	25	29	35
	tereny zurbanizowane niezabudowane lub w trakcie zabudowy	ha	44	32	0	1	1	2	0	1	1	3	3
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	ha	79	29	0	5	6	9	9	12	2	5	2
	użytki kopalne	ha	31	0	0	3	0	6	0	0	3	19	0

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa		Jednostka	Powiat Mławski	m. Mława	Gmina Dzierzgowo	Gmina Lipowiec Kościelny	Gmina Radzanów	Gmina Strzegowo	Gmina Stupsk	Gmina Szreńsk	Gmina Szydłowo	Gmina Wieżnica Kościelna	Gmina Wiśniewo	
	tereny komunikacyjne	drogi	ha	2 919	224	277	268	250	504	285	263	307	281	260
		tereny kolejowe	ha	191	65	0	0	0	0	83	0	16	0	27
		inne tereny komunikacyjne	ha	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	ha	488	29	0	1	1	194	26	1	34	93	109
tereny różne		ha	32	5	25	0	0	1	1	0	0	0	0	
POWIERZCHNIA OGÓLEM		ha	118 179	3 480	15 057	11 452	9 884	21 420	11 799	10 938	12 248	11 974	9 927	

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie, stan na 01.01.22 r.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Na terenie powiatu w ostatnich latach prowadzono rekultywację. Szczegółowe dane zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 42. Dane dotyczące gruntów wymagających rekultywacji oraz gruntów zrehabilitowanych

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość			
		2018	2019	2020	2021
Grunty wymagające rekultywacji					
Ogółem	ha	996,76	996,76	995,32	995,32
Zdewastowane	ha	996,76	996,76	995,32	995,32
Zdegradowane	ha	-	-	-	-
Grunty w ciągu roku					
Zrehabilitowane	ha	0,70	-	1,4443	-
Zagospodarowane	ha	-	-	-	-
W tym na cele					
Rolne	ha	0,70	-	-	-
Leśne	ha	-	-	1,4443	-

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

Historyczne zanieczyszczenia środowiska

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego. Według danych udostępnionych przez GDOŚ na terenie powiatu mławskiego nie występują historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spełzowania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia) płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- opady atmosferyczne,
- działalność człowieka.

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2015 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 20-letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie powiatu mławskiego w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy w miejscowości Liberadz, w gminie Szreńsk. Kolejna, szósta tura monitoringu przypadła na lata 2020-2022. Aktualizacja danych o wyniki z szóstej tury nastąpi w kwietniu 2022 roku.

Szczegółowe badania znajdują się pod adresem:

www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=145

Tabela 43. Charakterystyka punktu pomiarowego nr 145

Miejscowość:	Liberadz
Województwo	mazowieckie
Powiat	mławski
Gmina:	Szreńsk
Kompleks:	4 (żytni bardzo dobry (pszenno-żytni));
Typ:	AP (gleby płowe);
Klasa bonitacyjna:	IIIb
Gatunek gleby wg:	
BN-78/9180-11:	pgmp (piasek gliniasty mocny pylasty)
PTG 2008:	gl (głina lekka)

źródło: GIOŚ

2.11. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

2.11.1. Region gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2016-2022* województwo mazowieckie zostało podzielone na następujące regiony gospodarki odpadami:

1. Region centralny,
2. Region południowy,
3. Region wschodni,
4. Region zachodni – do którego należą gminy powiatu mławskiego,
5. Region tworzony z województwem podlaskim,
6. Region tworzony z województwem łódzkim.

Podział województwa mazowieckiego na RGOK został zniesiony. Wskazane zmiany wynikają z przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1579), która zmieniła przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2021 poz. 779) m.in. w zakresie zniesienia regionów gospodarki odpadami oraz zmiany regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na instalacje komunalne.

Instalacje komunalne do przetwarzania odpadów funkcjonujące na terenie województwa mazowieckiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 44. Lista funkcjonujących instalacji komunalnych prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 38b ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, z późn. zm.) Stan na 16 listopada 2021 r.

Typ instalacji	Adres instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego
MBP	ul. Witosa 94, 26-600 Radom, gm. Radom	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „RADKOM” Sp. z o. o., ul. Witosa 76, 26-600 Radom
MBP	ul. Turskiego 4, 07-401 Ostrołęka, gm. Ostrołęka	Ostrołęckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o., ul. Joselewicza 1, 07-410 Ostrołęka
MBP	Stare Lubiejewo, ul. Łomżyńska 11, 07-300 Ostrów Mazowiecka, gm. Ostrów Mazowiecka	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o. o., ul. B. Prusa 66, 07-300 Ostrów Mazowiecka
MBP	Wola Suchożebrska, ul. Sokołowska 2	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o. o., ul. Błonie 3, 08-110 Siedlce 08-125 Suchożebrzy, gm. Suchożebrzy
MBP	ul. Wólczyńska 249, 01-919 Warszawa, gm. Warszawa	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz ul. Arkuszowa 43, 01-934 Warszawa
MBP	ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków, gm. Pruszków	Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o. o., ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków
MBP	Wola Ducka 70A, 05-408 Glinianka, gm. Wiązowna	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Lekaro Jolanta Zagórska, Wola Ducka 70A, 05-408 Glinianka
MBP	ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa, gm. Warszawa	REMONDIS sp. z o. o., ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa
MBP	ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn, gm. Nadarzyn	Przedsiębiorstwo Usługowe Hetman Sp. z o.o., al. Krakowska 110/114, 00-971 Warszawa
MBP	Poświętne, ul. Pułtуска 5, 09-100 Płońsk, gm. Płońsk	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o. o., ul. Adama Mickiewicza 4,
MBP	Wola Pawłowska, 06-400 Wola Pawłowska, gm. Ciechanów	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Ciechanowie, ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów
MBP	Kobierniki 42, 09-413 Sikorz, gm. Stara Biała	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami w Płocku Sp. z o. o., ul. Przemysłowa 17, 09-400 Płock

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Typ instalacji	Adres instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego
MBP	Rachocin, 09-200 Sierpc, gm. Sierpc	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sierpcu Sp. z o. o., ul. Traugutta 33, 09-200 Sierpc
MBP	ul. Przemysłowa 45, 07-411 Ławy, gm. Rzekuń	MPK sp. z o.o., ul. Kołobrzeska 5, 07-401 Ostrołęka
Składowisko odpadów	ul. Witosa 98, 26-600 Radom, gm. Radom	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „RADKOM” Sp. z o. o. ul. Witosa 76, 26-600 Radom
Składowisko odpadów	Wola Suchożębska, ul. Sokołowska 2 08-125 Suchożębry, gm. Suchożębry	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o. o., ul. Błonie 3, 08-110 Siedlice
Składowisko odpadów	Stare Lubiejewo, ul. Łomżyńska 11, 07-300 Ostrów Mazowiecka, gm. Ostrów Mazowiecka	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o. o., ul. B. Prusa 66, 07-300 Ostrów Mazowiecka
Składowisko odpadów	Otwock-Świerk, ul. Lennona 4, 05-400 Otwock, gm. Otwock	Amest Otwock Sp. z o. o., ul. Lennona 4, 05-400 Otwock
Składowisko odpadów	Stare Lipiny, Al. Niepodległości 253, 05-200 Wołomin, gm. Wołomin	Miejski Zakład Oczyszczania w Wołominie Sp. z o. o., ul. Łukasiewicza 4, 05-200 Wołomin
Składowisko odpadów	Uniszki-Cegielnia, 06-500 Mława, gm. Wieczfnia Kościelna	NOVAGO Sp. z o. o., ul. Grzebskiego 10, 06-500 Mława
Składowisko odpadów	Kosiny Bartosowe 57, 06-521 Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo	NOVAGO Sp. z o. o., ul. Grzebskiego 10, 06-500 Mława
Składowisko odpadów	Kobierniki 42, 09-413 Sikórz, gm. Stara Biała	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami w Płocku Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 17, 09-400 Płock
Składowisko odpadów	ul. BWTZ 19, 05-170 Zakroczym, gm. Zakroczym	Przedsiębiorstwo Gospodarki INWEST Sp. z o. o., ul. Parkowa 1E, 05-230 Kobyłka
Składowisko odpadów	Dalanówek, 09-100 Dalanówek, gm. Płońsk	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o. o., ul. Adama Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk
Składowisko odpadów	07-401 Ostrołęka, ul. Turskiego 4	Ostrołęckie towarzystwo Budownictwa Społecznego, ul. B. Joselewicza 1, 07-410 Ostrołęka
Składowisko odpadów	05-800 Pruszków, ul. Przejazdowa 1	Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie, Sp. z o. o. ul. Przejazdowa 1 ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków
Składowisko odpadów	Wola Pawłowska, 06-400 Wola Pawłowska, gm. Ciechanów	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Ciechanowie, ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów
Składowisko odpadów	Kraśnicza Wola, obręb 0018, dz. nr ew. 5/1, gm. Grodzisk Maz.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o. o. 05-825 Chrzanów Duży 15 A
Składowisko odpadów	Jaskółowo, obręb 0016, dz. nr ew. 382, 383, 384, gm. Nasielsk	Nasielskie Budownictwo Mieszkaniowe Sp. z o. o., ul. Kilińskiego 1/3 lok 16, lok.2, 05-190 Nasielsk
Składowisko odpadów	Rachocin, 09-200 Sierpc, gm. Sierpc	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sierpcu Sp. z o. o., ul. Traugutta 33, 09-200 Sierpc

* - kolorem zaznaczono instalacje, które znajdują się na terenie powiatu mławskiego

MBP - Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenia z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku

Składowisko odpadów - Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, stan na dzień 21.11.2021 r.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Uniszkach-Cegielni składa się z 4 kwater; kwatery nr 1, 2 i 3 są zamknięte i zrehabilitowane, a kwatera nr 4 jest eksploatowana. Na wszystkich kwaterach został wykonany system aktywnego odgazowania składowiska, na który składają się pionowe wiercone studnie odgazowujące podłączone

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

rurociągami do kolektora zbiorczego. Łącznie wykonanych jest ok. 150 studni, a na czynnej kwaterze nr 4 wykonywane będą kolejne w miarę zapełniania składowiska. Dzięki pompie gazowej (ssawo-dmuchawa) wytwarzane jest podciśnienie w układzie pobierania biogazu, a gaz ze składowiska kierowany jest do elektrowni biogazowej. Gaz jest oczyszczany i odwadniany, a następnie odzyskiwany w układzie kogeneracji do produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Ewentualny nadmiar biogazu może być spalany w pochodni. System aktywnego odgazowania umożliwia kontrolę parametrów systemu: ciśnienia i natężenia przepływu gazu w rurociągach, węzłach regulacyjnych, stacjach pompowych oraz ilości gazu kierowanego do produkcji energii elektrycznej, ciepłej bądź spalania. System odgazowania i elektrownia są zarządzane przez podmiot zewnętrzny, a wytworzone energie są sprzedawane kolejnym podmiotom.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz Okresowy Bioreaktor Beztlenowy (OBB) zlokalizowane w Kosinach Bartosowych, gdzie w instalacji OBB, będącej uszczelnioną ziemną niecką wypełnioną odpadami, prowadzony jest kilkuletni proces kontrolowanej fermentacji odpadów, której produktem jest biogaz. Biogaz ze złoża odpadów w OBB ujmowany jest wierconymi pionowymi studniami odgazowującymi (ok. 40 studni). Studnie tego samego typu wykonane są na eksploatowanym składowisku odpadów (ok. 40 studni). Dzięki wytwarzanemu mechanicznie podciśnieniu wytwarzany biogaz z OBB i składowiska jest zasysany rurociągami do kolektorów zbiorczych i kierowany do elektrowni biogazowej. Gaz jest oczyszczany i odwadniany, a następnie odzyskiwany w układzie kogeneracji do produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Ewentualny nadmiar biogazu spalany jest w pochodni. System aktywnego odgazowania umożliwia kontrolę parametrów systemu: ciśnienia i natężenia przepływu gazu w rurociągach, węzłach regulacyjnych, stacjach pompowych oraz ilości gazu kierowanego do produkcji energii elektrycznej, ciepłej bądź spalania. System odgazowania i elektrownia są zarządzane przez Spółkę NOVAGO, a wytwarzane energia elektryczna i ciepło wykorzystywane są na własne potrzeby, tj. główne zużycie wytworzonej energii odbywa się w instalacjach mechanicznego przetwarzania odpadów do produkcji paliwa alternatywnego z odpadów.

Na terenie powiatu mławskiego działalność prowadzi Spółka NOVAGO, która posiada:

- instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w miejscowości Kosiny Bartosowe (gmina Wiśniewo). Znajduje się tam Okresowy Bioreaktor Beztlenowy (OBB) z agregatem prądotwórczym oraz instalacja do mechanicznego rozdrabniania odpadów dla produkcji paliwa alternatywnego RDF (z ang. *Refused Derived Fuel*);
- instalację do odzysku dla odpadów innych niż niebezpieczne o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę zlokalizowanej w miejscowości Kosiny Bartosowe. Instalacja produkuje wysokiej jakości paliwo alternatywne. Produkcja paliwa realizowana jest z odpadów selektywnie zebranych frakcji odpadów o wysokiej kaloryczności. Instalacja posiada zdolność przetwarzania 100 tys. Mg odpadów rocznie, co pozwala uzyskać 73 000 Mg paliwa alternatywnego;
- instalacje w gospodarce odpadami dla odpadów innych niż niebezpieczne do odzysku o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę zlokalizowanej w miejscowości Miączyn Duży (gmina Szreńsk). Instalacja służy do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne przy wykorzystaniu ciągu technologicznego do mechanicznego przetwarzania odpadów. Instalacja przetwarza 150 tys. Mg odpadów rocznie, co pozwala uzyskać 88 232 Mg paliwa alternatywnego RDF.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Powyższe instalacje objęte są pozwoleniami zintegrowanymi do przetwarzania odpadów komunalnych.

2.11.2. Odpady wytwarzane na terenie powiatu mławskiego

Odpady komunalne

Odpady komunalne na terenie powiatu mławskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne z terenu powiatu odbierane są w postaci nieselektywnej (zmieszanej) oraz selektywnej. Na terenie powiatu mławskiego znajdują się Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do których mieszkańcy mogą oddawać odpady komunalne. Masę poszczególnych odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców z terenu powiatu mławskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45. Masa odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny oraz zmieszany z terenu powiatu mławskiego w tonach

ROK	2019	2020	2021
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku			
ogółem; ogółem	4 811,91	4 022,23	7 434,74
ogółem; z gospodarstw domowych	4 770,71	3 950,31	7 380,98
ogółem; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	41,20	71,92	53,76
papier i tektura; ogółem	33,40	297,19	658,36
papier i tektura; z gospodarstw domowych	22,70	292,65	643,35
papier i tektura; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	10,70	4,54	15,01
szkło; ogółem	59,89	495,58	1 407,53
szkło; z gospodarstw domowych	59,89	495,58	1 395,48
szkło; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	0,00	12,05
tworzywa sztuczne; ogółem	40,48	580,67	1 155,57
tworzywa sztuczne; z gospodarstw domowych	39,98	573,57	1 145,17
tworzywa sztuczne; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,50	7,10	10,40
metale; ogółem	0,00	4,70	0,00
metale; z gospodarstw domowych	0,00	4,70	0,00
tekstylna; ogółem	0,00	5,66	4,53
tekstylna; z gospodarstw domowych	0,00	5,66	4,53
niebezpieczne; ogółem	0,08	0,77	0,40
niebezpieczne; z gospodarstw domowych	0,08	0,77	0,40
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem; ogółem	37,82	69,83	81,70
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem; z gospodarstw domowych	37,82	69,83	81,70
wielkogabarytowe; ogółem	697,94	777,74	900,47
wielkogabarytowe; z gospodarstw domowych	697,94	771,00	899,26
wielkogabarytowe; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	6,74	1,21
ulegające biodegradacji; ogółem	790,46	1 655,59	1 931,04

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

ROK	2019	2020	2021
ulegające biodegradacji; z gospodarstw domowych	760,46	1 614,69	1 922,84
ulegające biodegradacji; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	30,00	40,90	8,20
baterie i akumulatory razem; ogółem	0,00	0,04	0,15
baterie i akumulatory razem; z gospodarstw domowych	0,00	0,04	0,15
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku			
zmieszane odpady opakowaniowe; ogółem	3 123,60	104,78	664,25
zmieszane odpady opakowaniowe; z gospodarstw domowych	3 123,60	98,58	657,36
zmieszane odpady opakowaniowe; z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	6,20	6,89
pozostałe; ogółem	28,24	29,68	630,74
ogółem	18 619,74	17 345,54	15 768,98
ogółem na 1 mieszkańca	255,4	239,4	219,1
z gospodarstw domowych	15 121,89	14 558,25	12 965,89
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	207,4	200,9	180,1
jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	5	7	8
z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	3 497,85	2 787,29	2 803,09

źródło: GUS

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Poniżej przedstawiono adresy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy mogą oddawać odpady komunalne na terenie powiatu mławskiego:

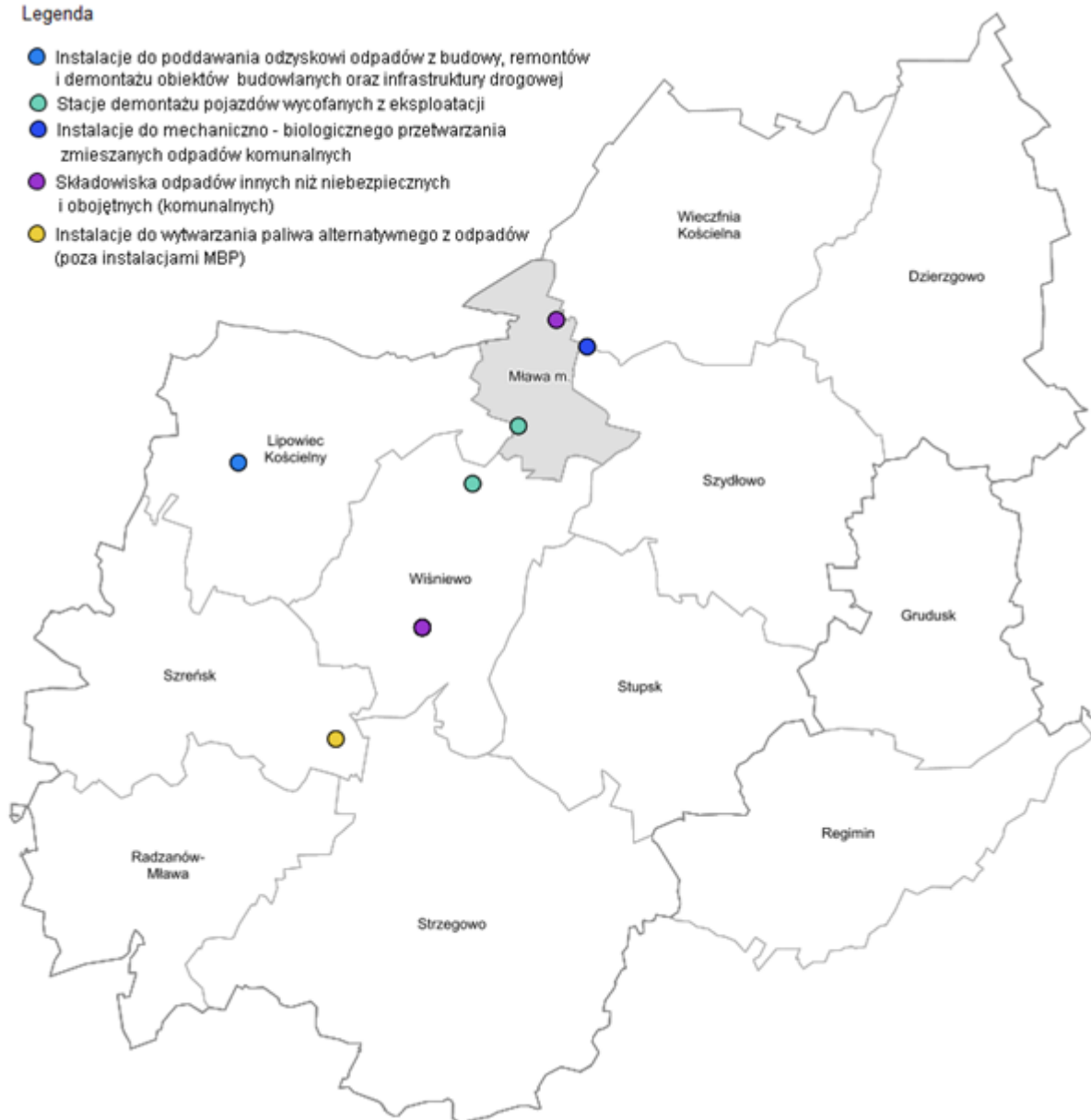
- M. Mława: Mława, ul. Płocka 102 (nr ew. działki 10-624/16);
- Gmina Strzegowo: Strzegowo, ul. Słowackiego 38 (działka nr 851);
- Gmina Radzanów: Radzanów, ul. Siemiątkowskiego (dz. nr ew. 576 obręb Radzanów);
- Gmina Stupsk: Stupsk, dz. nr ew. 355/10;
- Gmina Dzierzgowo: Dzierzgowo, ul. W Broniewskiego 32A;
- Gmina Lipowiec Kościelny, Lipowiec Kościelny, nr ew. działki 835/11;
- Gmina Szreńsk: Szreńsk, ul. Biezuńskiej 16 (teren oczyszczalni ścieków w Szreńsku);
- Gmina Wieczfnia Kościelna: Uniszki Cegielnia 32A;
- Gmina Wiśniewo: Żurominek nr działki 583;

Na terenie gmin Szydłowo nie funkcjonuje PSZOK.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Legenda

- Instalacje do poddawania odzyskowi odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej
- Stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Instalacje do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych
- Składowiska odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych (komunalnych)
- Instalacje do wytwarzania paliwa alternatywnego z odpadów (poza instalacjami MBP)

Rysunek 37. Instalacje do odzysku odpadów

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: <https://msip.wrotamazowska.pl/msip/>

Poziomy recyklingu

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2021 poz. 888) gminy powiatu mławskiego były zobowiązane do osiągnięcia poziomów określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167)³. Zgodnie z ówczesnym rozporządzeniem:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła przewidziany dla roku 2020 wynosił 50 %;

³ Rozporządzenie uchylone Ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 2361)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych przewidziany dla roku 2020 r. wynosił 70 %.

Dyrektiva Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów nałożyła na kraje członkowskie konieczne do osiągnięcia poziomu ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Dla Polski od wyznaczonych terminów została wprowadzona 4-letnia derogacja. Poziomy na poszczególne lata oraz sposób ich obliczania były określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 r. wynosił 35%.

Osiągnięte poziomy recyklingu przez gminy powiatu mławskiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 46. Informacja o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2019-2020.

Gmina	Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]		Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]		Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [%]	
	2019 (wymagane ≥40)	2020 (wymagane ≥50)	2019 (wymagane ≥60)	2020 (wymagane ≥70)	2019 (wymagane ≤40)	2020 (wymagane ≤35)
Mława	39	65,77	100	100	8	4,25
Dzierzgowo	22,84	32,34	100	100	17,66	7,67
Lipowiec Kościelny	44,03	62,98	79,91	100	22,27	11,83
Radzanów	41,00	51,78	-	-	15,70	7,96
Strzegowo	35,64	55,14	100	81,68	31,04	23,75
Stupsk	47,42	57,74	100	100	38,26	15,28
Szreńsk	30,11	33,59	100	-	15,34	50,30
Szydłowo	44,97	58,66	100	100	15,53	5,13
Wieczfnia Kościelna	47,69	87,56	100	100	12,91	15,87
Wiśniewo	58,35	55,83	100	100	12,36	2,39

źródło: Urzędy Gmin

Z danych wynika, że zarówno w 2019 r. jak i 2020 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostały osiągnięte we wszystkich gminach.

Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania zostały osiągnięte również w 2019 i 2020 r. we wszystkich gminach poza Gminą Szreńsk w 2019 r.

Natomiast poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2019 nie osiągnęła Gmina Mława, Gmina Dzierzgowo, Gmina Strzegowo oraz Gmina Szreńsk. Natomiast w 2020 r. nie osiągnęły ww. poziomu również nie osiągnęła Gmina Dzierzgowo oraz Gmina Szreńsk.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 2361) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 20% wagowo – za rok 2021;
- 25% wagowo – za rok 2022;
- 35% wagowo – za rok 2023;
- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;
- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Tabela 47. Informacja o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2021 roku

Gmina	Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%] wymagane 20 %	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [%]
Mława	15,95	99,44	13,60
Dzierzgowo	21	-	22,56
Lipowiec Kościelny	22,26	623,94	17,32
Radzanów	19,88	-	21,20
Strzegowo	16,14	100	26,21
Stupsk	29,19	83,08	24,37
Szreńsk	20,11	100	28,05
Szydłowo	21,72	100	14,78
Wieczfnia Kościelna	52,95	100	13,61
Wiśniewo	19,82	100	53,19

źródło: Urzędy Gmin

Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO)

W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w ówczesnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. 2019 poz. 2028)⁴.

Realizowana na terenie powiatu mławskiego gospodarka odpadami komunalnymi nakierowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2021 poz. 906) pojemniki oraz worki do zbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych oznaczone powinny być w następujący sposób:

- 1) papier – odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”;
- 2) szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło”;
- 3) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru żółtego, oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
- 4) bioodpady - zbiera się w pojemnikach lub workach koloru brązowego, oznaczonych napisem „BIO”.

Odpady przemysłowe

W poniższych tabelach zestawiono podmioty, które posiadają pozwolenie na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów wydane przez Starostę Mławskiego oraz Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Tabela 48. Zestawienie zakładów posiadających pozwolenia na wytwarzanie odpadów na terenie powiatu mławskiego

Lp.	Podmiot	Opis pozwolenia
1.	Zielone Miasto JAAR Recykling Sp. z o. o. Sp. k. ul. Mechaników 5 06-500 Mława	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów w instalacji do sortowania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów, zlokalizowanej na działkach nr Ew. 1990/2, 1990/3 i 1990/6 położonych w m. Mława przy ul. Mechaników 5.
2.	FAST-FOL RECYCLING Gadomscy Sp. J. ul. Działdowska 12 06-500 Mława	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów z związku z eksploatacją instalacji do odzysku i recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych metodą mechaniczną, zlokalizowaną na działkach nr 271/7, 272/3, 272/4, 269/6, 270/6, 271/8 w obrębie ewid. 11 Mława Scalenie przy u. Działdowskiej 12.
3.	TECHPOM Sp. z o. o. Krzywonoś 21 06-516 Szydłowo	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów z związku z eksploatacją instalacji do produkcji wyrobów metalowych oraz pokrywaniem wyrobów metalowych warstwą farb malarskich zlokalizowanej na działkach nr 227/20, 90/2 w m. Krzywonoś, gmina Szydłowo.
4	LG Electronics Mława Sp. z o.o., ul. LG Electronics 7, 06-500 Mława	Pozwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne w instalacjach:

⁴ Akt zastąpiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2021 poz. 906)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Podmiot	Opis pozwolenia
		<ul style="list-style-type: none"> - linie produkcyjne i montażowe odbiorników telewizyjnych i monitorów oraz pozostałe urządzenia funkcjonują w systemie dwuzmianowym; - linie produkcyjne i montażowe dla radioodbiorników samochodowych funkcjonują w systemie dwuzmianowych; - linie produkcyjne płyt głównych dla odbiorników telewizyjnych i monitorów funkcjonują w systemie trzymianowym; - naprawa i serwis telefonów komórkowych funkcjonuje w systemie dwuzmianowym zlokalizowanych na terenie Zakładu LG Electronics Mława Sp. z o. o. przy ul. LG Electronics 7 w Mławie
5.	DONG YANG Electronics Sp. z o.o. z siedzibą w Biskupicach Podgórnych Oddział w Mławie ul. LG Electronics 7 06-500 Mława	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów dla instalacji do produkcji obudów telewizorów
6.	Curtis Development Sp. z o. o. Dział Przetwórstwa Tworzyw Krzywonoś 06-516 Szydłowo	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych dla instalacji do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, łącznie z lakierowaniem, wykonywaniem nadruków i montażem komponentów zlokalizowanej na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 227/8, 227/10, 227/21 położonych w miejscowości Krzywonoś gmina Szydłowo
7.	Fine Altech Sp. z o. o. ul. Nowa 40 06-500 Mława	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne w instalacjach do produkcji obudów telewizorów oraz innych drobnych elementów do telewizorów, zlokalizowanych w halach na terenie działki nr 281 w Mławie przy ul Nowa 40

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

Tabela 49. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenie na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów na terenie powiatu mławskiego wydanych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego

Lp.	Podmiot	Opis pozwolenia
1.	TRANS-SERWIS Bukowski Kamil ul. Nowa 25, 06-500 Mława	pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zbierania i przetwarzania
2.	Novago Sp. z o.o., ul. Grzebskiego 10, 06-500 Mława	pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów
3.	PPHU METALIX Witold Wiesław Podlewski, Wiśniewo 66, 06-521 Wiśniewo	pozwolenie na wytwarzanie z uwzględnieniem zbierania i przetwarzania
4.	Spółdzielnia Pracy "ARGO-FILM" Zakład w Mławie ul. Sadowa 14, 06-500 Mława	pozwolenie na wytwarzanie z uwzględnieniem zbierania i przetwarzania

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego

Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Programy usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gmin powiatu mławskiego zostały opracowane i wdrożone ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gmin powiatu mławskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów).
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi.
- Stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu.
- Skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi.
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych.

Tabela 50. Programy usuwania azbestu z terenu gmin powiatu mławskiego

Jednostka terytorialna	Uchwała
m. Mława	Uchwała Nr VII/66/2019 Rady Miasta Mława z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Mława na lata 2019 – 2032”
Dzierzgowo	Uchwała Nr 102/XV/2012 Rady Gminy Dzierzgowo z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dzierzgowo na lata 2011 – 2032
Lipowiec Kościelny	Uchwała Nr 84/2008 Rady Gminy Lipowiec kościelny z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie uchwalenia Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Lipowiec Kościelny
Radzanów	Uchwała Nr XXV/137/2013 Rady Gminy Radzanów z dnia 6 marca 2013 roku w sprawie uchwalenia „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Radzanów na lata 2012 – 2032”
Strzegowo	Uchwała Nr XXI/171/2008 w sprawie uchwalenia Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Strzegowo
Stupsk	Uchwała Nr IV/18/2015 Rady Gminy Stupsk z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stupsk na lata 2014 - 2032”
Szreńsk	Uchwała Nr XIII/86/2011 Rady Gminy w Szreńsku z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Szreńsk na lata 2011-2032
Szydłowo	Uchwała Nr XXXV/219/09 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szydłowo na lata 2009 – 2032”

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Jednostka terytorialna	Uchwała
Wieczfnia Kościelna	Uchwała Nr XVIII/137/2012 Rady Gminy Wieczfnia Kościelna z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wieczfnia Kościelna
Wiśniewo	Uchwała nr IV/16/10 Rady Gminy w Wiśniewie z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia " Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Wiśniewo"

źródło: Urzędy Gmin Powiatu Mławskiego

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 16.03.2022 r.):

- zinwentaryzowanych zostało 47 927 557 kg wyrobów zawierających azbest,
- dotychczas unieszkodliwiono 5 070 033 kg wyrobów zawierających azbest,
- pozostało do unieszkodliwienia 42 857 524 kg wyrobów zawierających azbest.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane odnośnie azbestu w poszczególnych gminach powiatu.

Tabela 51. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu mławskiego

Jednostka terytorialna	Ilość azbestu		
	Zinwentaryzowanego [kg]	Unieszkodliwionego [kg]	Pozostałego do unieszkodliwienia [kg]
POWIAT MŁAWSKI	47 927 557	5 070 033	42 857 524
Mława	2 975 866	1 338 153	1 637 713
Dzierzgowo	4 638 852	275 502	4 363 350
Lipowiec Kościelny	5 665 702	183 758	5 481 944
Radzanów	2 506 740	0	2 506 740
Strzegowo	7 713 475	414 574	7 298 901
Stupsk	4 731 503	709 018	4 022 485
Szreńsk	4 816 790	282 350	4 534 440
Szydłowo	3 087 426	596 321	2 491 105
Wieczfnia Kościelna	4 645 007	1 028 612	3 616 395
Wiśniewo	7 146 197	239 541	6 906 656

źródło: bazaazbestowa.gov.pl, data dostępu: 16.03.2022 r.

2.11.3. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

2 grudnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. circular economy). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" – ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie poszczególnych gmin całego kraju m.in. osiągnięcie do 2035 r. poziomu 65% w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Strumień odpadów przeznaczonych

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

do składowania ma wynieść do 2035 r. maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2022*, jak również *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2016-2022*. W celu wdrożenia gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały już uruchomione fundusze na pilotażowe programy, których celem jest upowszechnienie doświadczeń we wdrażaniu gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie powiatu.

Według KPZPO do działań w ramach środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, które znajdują zastosowanie również w *Planie gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2016-2022*, należą m. in.:

- realizacja projektów badawczych i demonstracyjnych w dziedzinie technologii ZPO oraz upowszechnianie wyników badań,
- prowadzenie promocji ekoprojektowania (systematycznego uwzględniania aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu z zamiarem poprawienia charakterystyki oddziaływania, jaki dany produkt wywiera na środowisko przez cały cykl życia, przez realizację projektów badawczych w zakresie ekoprojektowania),
- prowadzenie ogólnokrajowej platformy informacyjnej nt. ZPO jako bazy danych, opracowań i zaleceń dotyczących wdrażania ZPO dla potrzeb samorządów, instytucji i przedsiębiorców,
- uwzględnienie w priorytetach NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w perspektywie 2016-2020 możliwości wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw na działania dotyczące: zmiany technologii na technologie małoodpadowe, innowacyjne (analogiczne jak do programów efektywności energetycznej), tworzenie nowych form działalności związanej z zapobieganiem powstawaniu odpadów,
- promowanie, propagowanie instrumentów ekonomicznych zmniejszających zużycie jednorazowych opakowań i przedmiotów, gdzie jest to uzasadnione (kaucja za butelki zwrotne, opłata za torby jednorazowe),
- promowanie przeglądów ekologicznych procesów produkcyjnych, mających na celu inwentaryzację i zbilansowanie przepływu surowców, produktów, usług i odpadów oraz określenie zależności przyczynowo - skutkowych warunkujących wytwarzanie odpadów;
- wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego (ISO, EMAS),
- kampanie promujące sens hierarchii sposobów postępowania z odpadami (w tym: zachęty do mniej konsumpcyjnego stylu życia),
- lokalna platforma internetowa na rzecz ZPO opracowana częściowo na poziomie krajowym, realizowana w kontekście lokalnym,
- współpraca interesariuszy (administracja rządowa, samorządy regionalne i lokalne, organizacje zrzeszające przemysł, konsumenci) na rzecz ZPO,
- tworzenie sieci współpracujących instytucji oraz infrastruktury na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów (zapobieganie powstawaniu odpadów żywności przez działalność sieci banków żywności umożliwiającej gromadzenie i dystrybucję żywności wśród osób potrzebujących, oraz tworzenie sieci napraw, wymiany i ponownego użycia produktów lub ich składników),
- inicjowanie i promowanie poprzez samorządy terytorialne inicjatyw, konkursów dla „niskoodpadowych” gmin, miast w stałych cyklicznych programach wieloletnich,
- akcje informacyjno-edukacyjne w zakresie ZPO dla instytucji publicznych i społeczeństwa, skutkujące wprowadzaniem konkretnych działań w zakresie ZPO np. zielone zamówienia publiczne,

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

- opracowanie i wdrożenie bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, umożliwiającej monitoring wdrażania ZPO,
- promowanie i wspomaganie stosowania przydomowych kompostowni odpadów zielonych.

Ponadto, w obszarze zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji, wskazać należy na następujące kierunki działań wynikające z KPGO 2022:

1. Powtórne użycie (w przypadku odpadów komunalnych innych niż odpady żywności i odpady ulegające biodegradacji):
  - a. tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych (m.in. przy PSZOK). Punkty takie powinny dawać możliwość pozostawienia sprawnych, a już niepotrzebnych (np. urządzeń domowych) i pobrania innych użytecznych rzeczy;
  - b. tworzenie punktów napraw rzeczy / produktów (które właściciele chcieliby w dalszym ciągu użytkować, lub przekazać po naprawie zainteresowanym);
  - c. organizowanie giełd wymiany różnych rzeczy (w tym w szczególności: urządzeń domowych, ubrań i obuwia).
2. Ekoprojektowanie (systematyczne uwzględnianie aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu z zamiarem poprawienia charakterystyki oddziaływania, jakie dany produkt wywiera na środowisko na etapie wytwarzania i przez cały cykl życia oraz realizację projektów badawczych w zakresie ekoprojektowania a także takie projektowanie, które wydłuża czas użytkowania produktu i pozwala na wykorzystanie elementów do powtórnego użycia).
3. Tworzenie banków żywności gromadzących i dystrybuujących dla osób potrzebujących żywność o krótkim czasie pozostającym do upływu terminu ich przydatności do spożycia.
4. Wykorzystywanie odpadów żywności niezdatnej dla ludzi do innych celów (np. na potrzeby skarmiania zwierząt).
5. Edukacja w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych (w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji).

2.12. Zasoby geologiczne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2021. poz. 1420 t.j.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów
  - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
2. Wydobywania kopalin ze złóż,
  - 2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy:

ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 2 ustawy:

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

Na terenie powiatu mławskiego dominują głównie surowce skalne (ilaste, okruchowe i zwięzłe), które stanowią bazę na potrzeby budownictwa, przemysłu materiałów budowlanych oraz drogownictwa. Są to w dużej mierze kruszywa naturalne (piaski i żwiry).

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego przedstawiono w poniższej tabeli opracowanej.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 52. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego w 2019 oraz 2020 r.

Kod	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)				Wydobycie (tys. t)	
						geologiczne bilansowe		przemysłowe		2019	2020
						2019	2020	2019	2020		
KN 4512	Aleksandrowo	Strzegowo	złoże eksploatowane okresowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	5,82	909	909	785	785	-	-
PC 2698	Augustowo	Strzegowo	złoże zagospodarowane	Złoża piasków przem. materiałów wapienno-piaskowych	88,88	4 978	4 805,70	390,37	330,17	-	172,30
KN 9146	Dalnia	Strzegowo	złoże eksploatowane okresowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	8,10	1101	990	-	990	35	111
KN 13521	Dąbrowa	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,82	312	312	-	-	-	-
KN 11935	Dąbrowa I	Strzegowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża piasków budowlanych	1,74	202	202	-	-	-	-
KN 2797	Dębsk	Szydłowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	13,12	1 146	1 146	-	-	-	-
KN 7176	Dębsk II	Szydłowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	2,25	158	158	-	-	-	-
KN 11328	Dębsk III	Szydłowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża piasków budowlanych	1,00	100	100	-	-	-	-
KN 17473	Dębsk IV	Szydłowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,98	568	568	-	-	-	-
KN 13680	Drogiszka-1	Szydłowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	1,97	414	414	-	-	-	-
KN 16047	Giednia	Szydłowo	złoże zagospodarowane	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	14,07	2 635	2 635	-	-	-	-
KN 14074	Grabienice Małe	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	1,97	623	254	-	-	-	-
KN 19951	Grabienice Małe-1	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	1,96	-	362	-	-	-	-
KN 11845	Józefowo Dąbrowskie	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	5,44	883	883	-	883	-	-
KN 14215	Józefowo Dąbrowskie II	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	1,83	163	163	-	-	-	-

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Kod	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)				Wydobycie (tys. t)	
						geologiczne bilansowe		przemysłowe		2019	2020
						2019	2020	2019	2020		
KN 16168	Józefowo Dąbrowskie III	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi	1,58	204	204	-	-	-	-
KN 4509	Kołąkowo	Wieczfnia Kościelna	eksploatacja złoża zaniechana	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	9,70	1 045	1 045	-	-	-	-
KN 6963	Kołąkowo II	Wieczfnia Kościelna	eksploatacja złoża zaniechana	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,36	197	197	-	-	-	-
KN 13530	Kołąkowo III	Wieczfnia Kościelna	złoże zagospodarowane	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,27	134	130	-	-	5	4
TO 18650	Korboniec	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża torfu	1,69	24,35	24,35	-	-	-	-
KN 13950	Kosiny Bartosowe	Wiśniewo	eksploatacja złoża zaniechana	Złóża piasków budowlanych	9,89	1 065	1 065	-	-	-	-
KN 19200	Kosiny Bartosowe I	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża piasków budowlanych	6,36	832	832	-	-	-	-
KN 19626	Kosiny Stare	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża piasków budowlanych	2,00	181	181	-	-	-	-
KN 15183	Krzywki Bości	Szreńsk	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi	1,99	333	333	-	-	-	-
KN 11476	Lewiczyn	Lipowiec Kościelny	złoże eksploatowane okresowo	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	7,32	1 335	1 335	1 087	1 087	-	-
KN 15811	Lipowiec I	Lipowiec Kościelny	złoże zagospodarowane	Złóża piasków budowlanych	1,81	517	513	-	-	-	4
KN 17091	Lipowiec II	Lipowiec Kościelny	złoże eksploatowane okresowo	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,65	317	317	-	-	-	-
KN 17391	Lipowiec III	Lipowiec Kościelny	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża piasków budowlanych	13,99	3 376	3 376	2 814	2 814	-	-
KN 4513	Lipowiec Kościelny	Lipowiec Kościelny	eksploatacja złoża zaniechana	Złóża piasków budowlanych	19,30	3 134	3 134	-	-	-	-
KN 16572	Miączyn Duży	Szreńsk	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,02	206	206	-	-	-	-

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Kod	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)				Wydobycie (tys. t)	
						geologiczne bilansowe		przemysłowe		2019	2020
						2019	2020	2019	2020		
KN 15586	Miączyn Mały	Szreńsk	złoże zagospodarowane	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,82	135	99	-	-	24	36
KN 19465	Miączyn Mały I	Szreńsk	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	1,99	196	196	-	-	-	-
IB 1988	Mława	Szydłowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża kopalin ceglarskich	3,00	209	209	-	-	-	-
KN 17875	Noszarzewo Polne	Szydłowo	złoże zagospodarowane	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,99	246	226	-	-	20	20
KN 18810	Noszarzewo Polne I	Szydłowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	8,39	1 214	1 214	-	-	-	-
KN 12488	Nowa Sławogóra	Szydłowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża piasków budowlanych	1,72	205	205	-	-	-	-
KN 19145	Otocznia Nowa	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	6,63	933	933	-	-	-	-
KN 19172	Otocznia Stara	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	3,90	481	481	-	-	-	-
KN 19189	Otocznia Stara I	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,65	146	146	-	-	-	-
KN 1544	Ożumiech	Dzierzgowo, Krzynowłoga Mała	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	3,00	99	99	-	-	-	-
KN 13831	Pawłowo	Szydłowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,88	256	256	-	-	-	-
KN 18797	Peplowo	Wieczfnia Kościelna	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	5,83	1 598	1 598	-	-	-	-
KN 11826	Pieglowo	Szydłowo	złoże eksploatowane okresowo	Złoża piasków budowlanych	2,00	325	325	-	-	-	-
KN 9722	Rywociny	Lipowiec Kościelny	złoże zagospodarowane	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	12,30	914	884	751	722	159	49
KN 4507	Rywociny-Kęczewo	Działdowo, Lipowiec Kościelny	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	46,99	1 509	1 509	-	-	-	-

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Kod	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)				Wydobycie (tys. t)	
						geologiczne bilansowe		przemysłowe		2019	2020
						2019	2020	2019	2020		
KN 4514	Rzęgnowo II	Dzierzgowo	złoże rozpoznane wstępnie	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	21,90	4 994	4 994	-	-	-	-
KN 2809	Rzęgnowo III	Dzierzgowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża piasków budowlanych	6,12	1 436	1 436	-	-	-	-
KN 4998	Sławogóra	Szydłowo	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	6,67	867	867	-	-	-	-
KN 5090	Stupsk	Stupsk	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża piasków budowlanych	0,59	3	3	-	-	-	-
KN 17388	Sułkowo I	Strzegowo	złoże zagospodarowane	Złoża piasków budowlanych	16,05	4 564	4 498	4 096	4 029	39	66
KN 17534	Sułkowo II	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	1,61	145	145	-	-	-	-
KN 18688	Sułkowo-Borowe	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,98	642	642	-	-	-	-
KN 18948	Unierzyż	Strzegowo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	4,40	1 135	1 135	1 010	1 010	-	-
KN 17299	Unikowo	Strzegowo	złoże zagospodarowane	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	10,72	4 975	4 975	-	4 258	-	-
KN 18798	Uniszki Cegielnia	Wieczfnia Kościelna	złoże zagospodarowane	Złoża piasków budowlanych	8,22	2 382	2 204	2 324	2 146	-	178
KN 6555	Uniszki Gumowskie III	Wieczfnia Kościelna	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,79	131	131	-	-	-	-
KN 12294	Uniszki Gumowskie IX	Wieczfnia Kościelna	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,50	130	130	-	-	-	-
KN 7094	Uniszki Gumowskie V	Wieczfnia Kościelna	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża piasków budowlanych	1,33	24	24	-	-	-	-
KN 7288	Uniszki Gumowskie VII	Wieczfnia Kościelna	złoże eksploatowane okresowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	1,68	102	102	-	-	-	-
KN 8688	Uniszki VIII	Wieczfnia Kościelna	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	0,73	47	47	-	-	-	-

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Kod	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)				Wydobycie (tys. t)	
						geologiczne bilansowe		przemysłowe		2019	2020
						2019	2020	2019	2020		
KN 16355	Wieczfnia Kościelna	Wieczfnia Kościelna	złoże zagospodarowane	Złoża piasków budowlanych	4,02	521	490	494	464	-	22
KN 18495	Windyki	Wieczfnia Kościelna	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	3,42	789	789	-	489	-	-
KN 17414	Wola Kolonia	Stupsk	złoże zagospodarowane	Złoża piasków budowlanych	10,33	2 587	1 984	2 587	1 984	30	603
KN 12482	Wola Szydłowska	Stupsk	złoże eksploatowane okresowo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospólki)	11,11	2 515	2 515	1 014	2 178	-	-
KN 19229	Żurominek	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	10,58	1 605	1 605	-	-	-	-
KN 19201	Żurominek I	Wiśniewo	złoże rozpoznane szczegółowo	Złoża piasków budowlanych	4,37	257	257	-	-	-	-
SUMA										312	1 265,3

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce stan na 31 XII 2019 r., Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce stan na 31 XII 2020 r.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Na terenie powiatu znajdują się również złoża skreślone z zasobów:

- KN 4136 Parcele Łomiańskie;
- KN 13425 Pokrytki;
- KN 18265 Strzegowo Osada;
- KN 13832 Sułkowo;
- KN 2798 Uniszki Gumowskie;
- KN 2811 Uniszki Gumowskie II;
- KN 6961 Uniszki Gumowskie IV;
- KN 7180 Uniszki Gumowskie VI;

Marszałek Województwa Mazowieckiego na terenie powiatu mławskiego udzielił koncesję na eksploatację kopaliny ze złóż będących w jego kompetencji, tj. objętych prawem własności nieruchomości gruntowej poniżej zestawionym złożom.

Tabela 53. Wykaz przedsiębiorców posiadających koncesje Marszałka Województwa Mazowieckiego na wydobywanie kopaliny ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego aktualnych na 31.12.21 r.

Nazwa złoża	Gmina
Giednia	Szydłowo
Józefowo Dąbrowskie	Strzegowo
Lewiczyn	Lipowiec Kościelny
Otocznia Stara I	Wiśniewo
Rywociny	Lipowiec Kościelny
Sułkowo I	Strzegowo
Unierzyż	Strzegowo
Unikowo	Strzegowo
Uniszki Cegielnia	Wieczfnia Kościelna
Wieczfnia Kościelna	Wieczfnia Kościelna
Windyki	Wieczfnia Kościelna
Wola Kolonia	Stupsk
Wola Szydłowska	Stupsk

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego

Tabela 54. Wykaz przedsiębiorców posiadających koncesje Starosty Mławskiego na wydobywanie kopaliny ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego

Lp.	Nazwa i adres przedsiębiorcy	Nazwa i lokalizacja złoża	Rodzaj kopaliny	Nr i data wydania decyzji	Okres obowiązywania koncesji
1.	Mławskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe MPDM Sp. z o.o. ul. Warszawska 25A 06-500 Mława	„Kołakowo III” Uniszki Cegielnia, gm. Wieczfnia Kościelna	Piasek, żwir	RŚ. 7510-63/09/2010 z dnia 28.01.2010 r. (zmiana z dnia 23.05.2012 r. RŚ.6522.36.2012 (zmiana z dnia 12.05.2015 r. RŚ.6522.21.2015	26.05. 2030
2.	„KRUSZ-TRANS” S.C. Radosław Wasik, Adam Gałażewski ul. Warszawska 70 05-119 Michałów Reginów	„Pieglowo” Pieglowo, gm. Szydłowo	Piasek, żwir	RŚ. 7510-17/08/2009 z dnia 14.09.2009 r. Przedłużenie terminu Decyzja IRŚ.6522.39.2019 z dnia 31.12.2019 r.	31.12. 2034
3.	„LAKOS” Tomasz Sokal ul. Złota 1, 06-500 Mława	„Lipowiec I” Lipowiec Kościelny, gm. Lipowiec Kościelny	Piasek	RŚ. 6522.30.2012 z dnia 30.05.2012 r. przeniesiona decyzją RŚ.6522.33.2014 z dnia 12.05.2014 r.	31.05. 2027

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Nazwa i adres przedsiębiorcy	Nazwa i lokalizacja złoża	Rodzaj kopaliny	Nr i data wydania decyzji	Okres obowiązywania koncesji
4.	P.P.H.U. „Development” Stanisław Ogrodnik Skłody Stachy 16 07-323 Zaręby Kościelne	„Józefowo Dąbrowskie III” Dąbrowa gm. Strzegowo	Piasek	RŚ. 6522.17.2014 z dnia 24.03.2014 r.	31.12. 2028
5.	GÓR – TOR Maciej Górniak Olszewo Bołęki 17 06-561 Stupsk	„Nosarzewo Polne” Nosarzewo Polne, gm. Szydłowo	Piasek, żwir	RŚ. 6522.32.2015 z dnia 30.12.2015 r.	31.12. 2025
6.	Przedsiębiorstwo Transportowo - Handlowe „WAPNOPOL” Nowakowski Adam 06- 450 Głinojeck ul. Nadrzeczna 12	„Miączyn Mały” Miączyn Mały gm. Szreńsk	Piasek	RŚ. 6522.35.2017 z dnia 20.09.2017 r.	30.09. 2032
7.	Piotr Sowa Zakład Wydobycia Kruszyw Naturalnych Brudnice II, ul. Gen. T. Pełczyńskiego 20a lok. 13, 01-471 Warszawa	„Miączyn Mały I” Miączyn Mały gm. Szreńsk	piasek	IRŚ.6522.21.2020 z dnia 09.06.2020 r.	30.06 2032 r.
8.	Firma Usługowo Handlowa Marcin Krystek, Uniszki Gumowskie 29, 06-513 Wieczfnia Kościelna	Złoże „Uniszki Gumowskie VII”, Uniszki Gumowskie,	złoże piaskowo- żwirowe	IRŚ.6522.21.2021 Z dnia 12.05.2021 roku	31.12. 2032

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

2.13. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz. 1098) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

W powiecie mławskim powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych zajmuje 60 330,60 ha, czyli 51% powierzchni powiatu.

Na terenie powiatu mławskiego występują następujące formy ochrony przyrody

- Obszary Natura 2000
  - Baranie Góry,
  - Olszyny Rumockie,
  - Doliny Wkry i Mławki ,
- Obszary chronionego krajobrazu
  - Zieluńsko-Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
  - Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
  - Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Rezerваты przyrody
  - Baranie Góry;
  - Dolina Mławki;
  - Olszyny Rumockie;
- Użytki ekologiczne – 8 szt.,
- Pomniki przyrody – 55 szt.,
- Stanowisko dokumentacyjne Morena Rzęgnowska.

Tabela 55. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu mławskiego

Rok		2018	2019	2020	2021
ogółem	ha	59 374,08	59 391,94	60 330,60	60 349,16
rezerваты przyrody	ha	472,98	472,98	475,03	475,03
obszary chronionego krajobrazu	ha	58 833,40	58 833,40	59 789,92	59 789,92
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	ha	472,98	472,98	475,03	475,03
użytki ekologiczne	ha	25,72	27,62	25,72	28,32
stanowiska dokumentacyjne	ha	514,96	530,92	514,96	530,92

źródło: GUS, stan na 31.12.2020 r.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).

Poniżej zestawiono Obszary Natura 2000 znajdujące się na terenie powiatu mławskiego.

Tabela 56. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu mławskiego

Nazwa	Baranie Góry	Olszyny Rumockie	Doliny Wkry i Mławki
Kod obszaru	PLH140002	PLH140010	PLB140008
Rodzaj	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa ptasia
Gmina	Lipowiec Kościelny	Lipowiec Kościelny	Szreńsk, Lubowidz, Radzanów, Działdowo, Lidzbark, Żuromin, Siemiątkowo, Lutocin, Lipowiec Kościelny, Wiśniewo, Płońnica, Biezuń
Data wyznaczenia	05.02.2008	2002-10 Aktualizacja 2021-01	13.10.2007
Powierzchnia [ha]	177,88	149,66	28751,54
Akt prawny o wyznaczeniu	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000
Plany zadań ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Baranie Góry	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Olszyny Rumockie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Obszar PLH140002 - Baranie Góry

Obszar Natura 2000, będący jednocześnie rezerwatem przyrody, położony jest w północnej części woj. mazowieckiego, w gminie Lipowiec Kościelny, w powiecie Mławskim. Od północy, wschodu i zachodu otaczają go gruntami rolnymi z ekstensywnie użytkowanymi łąkami i pastwiskami, od południa do granic obszaru przylega niewielki kompleks stawów rybnych. Według podziału fizyczno–geograficznego Kondrackiego obszar Natura 2000, leży w Podprowincji Nizin Środkowopolskich, Makroregionie Niziny Mazowieckiej, Mezoregionie Równiny Raciążańskiej. Według regionalizacji przyrodniczo leśnej Polski Trampiera obszar chroniony leży w granicach Krainy Mazowiecko Podlaskiej, Dzielnicy Północno-Mazowieckiej, Mezoregionie Wysoczyzny Ciechanowskiej. Warunki hydrograficzne omawianego terenu kształtuje przede wszystkim przepływająca przez obszar rzeka Mławka (lewobrzeżny dopływ rzeki Wkry). Istotnym walorem przyrody nieożywionej obszaru są naturalne procesy kształtowania fragmentów koryta rzeki Mławki oraz procesy renaturyzacji układów ekologicznych, w tym procesy hydromorfologiczne, zachodzące dynamicznie na całym obszarze rezerwatu. Podstawowym typem ekosystemu w obszarze jest ekosystem leśny, stanowiący miejsce występowania wielu gatunków, w tym gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną w myśl prawa krajowego lub europejskiego.

Obszar PLH140010 - Olszyny Rumockie

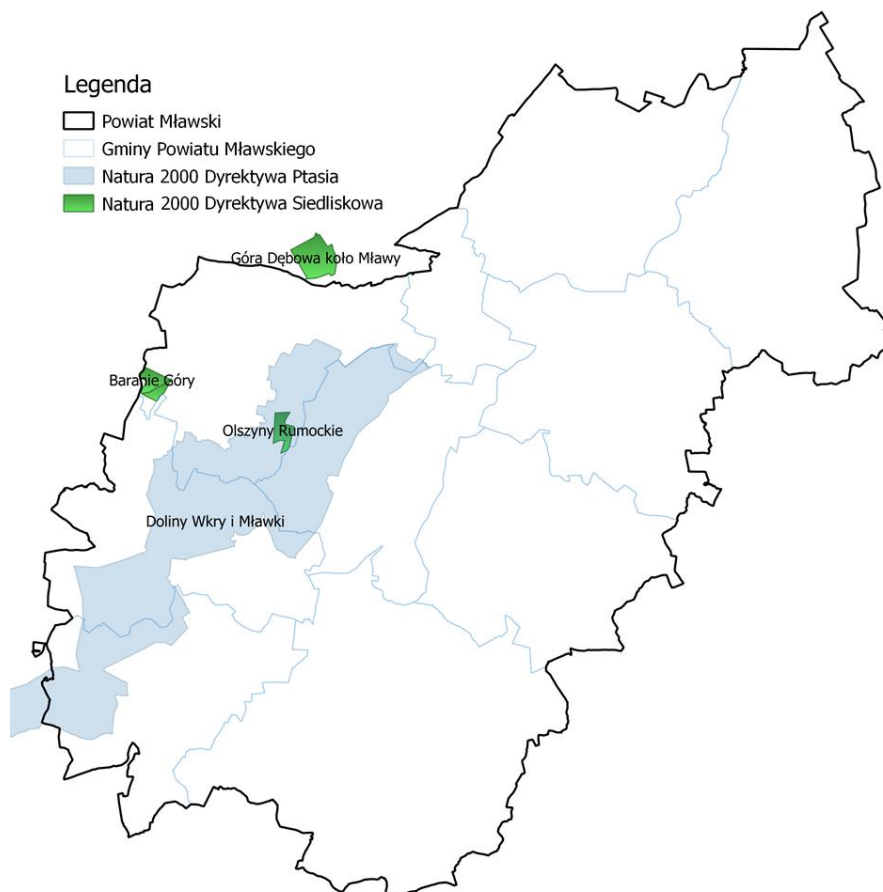
Obszar Natura 2000, będący jednocześnie rezerwatem przyrody, położony jest w północnej części woj. mazowieckiego, w gminie Lipowiec Kościelny, w powiecie Mławskim. Od północy, wschodu i zachodu otaczają go gruntami rolnymi z ekstensywnie użytkowanymi łąkami i pastwiskami, od południa do granic obszaru przylega niewielki kompleks stawów rybnych. Według podziału fizyczno–geograficznego Kondrackiego obszar Natura 2000, leży w Podprowincji Nizin Środkowopolskich, Makroregionie Niziny Mazowieckiej, Mezoregionie Równiny Raciążańskiej. Według regionalizacji przyrodniczo leśnej Polski Trampiera obszar chroniony leży w granicach Krainy Mazowiecko Podlaskiej, Dzielnicy Północno-Mazowieckiej, Mezoregionie Wysoczyzny Ciechanowskiej. Warunki hydrograficzne omawianego terenu kształtuje przede wszystkim przepływająca przez obszar rzeka Mławka (lewobrzeżny dopływ rzeki Wkry). Istotnym walorem przyrody nieożywionej obszaru są naturalne procesy kształtowania fragmentów koryta rzeki Mławki oraz procesy renaturyzacji układów ekologicznych, w tym procesy hydromorfologiczne, zachodzące dynamicznie na całym obszarze rezerwatu. Podstawowym typem ekosystemu w obszarze jest ekosystem leśny, stanowiący miejsce występowania wielu gatunków, w tym gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną w myśl prawa krajowego lub europejskiego.

Obszar PLB140008 - Doliny Wkry i Mławki

OSO Dolina Wkry i Mławki obejmuje górny odcinek doliny Wkry od Działdowa do Radzanowa oraz dolny odcinek doliny Mławki – dopływu Wkry – od Mławy do ujścia rzeki koło Ratowa. W dolinach występują zazwyczaj niewielkie płyty łągów olszowych, olszowo-jesionowych i łożowisk, a na krawędzi doliny - bory i nasadzenia sosnowe. Dolina Wkry na odcinku wchodzącym w granice OSO Dolina Wkry i Mławki jest zróżnicowana. Na odcinku od Działdowa do Nowego Dworu jest dosyć szeroka (od 0,6 do 1,5 km) z lokalnymi rozszerzeniami, licznymi torfiankami i pozostałościami koryta rzecznoego po jego uregulowaniu. Występują znacznej wielkości lasy olszowe i łożowiska. Poniżej Nowego Dworu koryto Wkry nie jest uregulowane, ale dolina jest wąska (średnio około 100 m) z lokalnymi poszerzeniami. Taki charakter rzeki i doliny utrzymuje się do Poniatowa. Poniżej tej miejscowości do granic obszaru Natura 2000 (w rejonie Radzanowa) rzeka jest ponownie uregulowana, a dolina szeroka na 1,5 km. Dominują otwarte łąki i pastwiska z licznymi rowami melioracyjnymi. W rejonie Gołuszyna znajduje się rozległy kompleks olsów (częściowo objęty ochroną rezerwatową). Lokalnie licznie występują torfianki i starorzecza. Niewielkimi

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

dopływami Wkry na tym odcinku są Luta, Swojęcianka i Nowa Rzeka. Mławka jest uregulowana i pomimo niewielkiego przepływu dolina tej rzeki jest szeroka z rozległymi obniżeniami z kompleksami łąk, pastwisk i łągów olszowych. Większe kompleksy olsów występują w rejonie Mostowa i Rumoki. Obok wsi Rumoka znajduje się kompleks stawów rybnych o pow. 90 ha. Prowadzona jest tu intensywna produkcja rybacka, objawiająca się m.in. bardzo wąskimi pasami szuwarów nadbrzeżnych oraz regularnie wykaszanyymi gozłami – w efekcie stan awifauny łąkowej jest bardzo ubogi.

Rysunek 38. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu mławskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Plan Zadań Ochronnych (PZO)

Plan zadań ochronnych jest podstawowym dokumentem przy zarządzaniu zasobami przyrodniczymi dla ochrony których, zostały utworzone obszary sieci Natura 2000. Tworzy on podstawę do prowadzenia działań ochronnych siedlisk oraz gatunków zwierząt, wskazując podmioty odpowiedzialne za wykonanie jego założeń.

Dokument ten jest sporządzany na okres dziesięciu lat, obejmuje on m.in.

- opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- cele działań ochronnych;
- określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk; monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów; uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.) oraz art. 28 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34, poz. 186 ze zmianami).

Projekty planów zadań ochronnych i wydawane na ich podstawie projekty zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych, opracowywane były w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski*, były zamieszczane na platformie informacyjno – komunikacyjnej.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Poniżej zestawiono Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się na terenie powiatu mławskiego.

Tabela 57. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie powiatu mławskiego

Nazwa	Zieluńsko-Rzęgnowski	Krośnicko-Kosmowski	Nadwkrzański
Powiaty	działdowski, mławski, ciechanowski, żuromiński	przasnyski, mławski, ciechanowski	nowodworski, mławski, ciechanowski, sierpecki, płoński, żuromiński
Gminy	Kuczbork-Osada, Grudusk, Szreńsk, Lubowidz, Mława, Lipowiec Kościelny, Iłowo-Osada, Wiśniewo, Wieczfnia Kościelna, Szydłowo, Dzierzgowo	Czernice Borowe, Grudusk, Regimin, Ciechanów, Stupsk, Dzierzgowo, Opinogóra Górna	Joniec, Strzegowo, Regimin, Baboszewo, Siemiątkowo, Zawidz, Płońsk, Biezuń, Glinojec, Radzanów, Ciechanów, Nasielsk, Sochocin, Nowe Miasto, Rościszewo, Ojrzeń, Lutocin, Stupsk, Sońsk, Raciąż, Raciąż
Data wyznaczenia	01.01.1990	01.01.1990	01.01.1990
Powierzchnia [ha]	39996,49	19547,7	97910,4
Akt prawny o wyznaczeniu	Uchwała Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego	Uchwała Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego	Uchwała Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Zieluńsko-Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu graniczy od wschodu z Górznieńsko-Lidzbarskim Parkiem Krajobrazowym i obejmuje ochroną duży obszar Wysoczyzny Ciechanowskiej.	Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wzniesienia Mławskiego. Krajobraz obszaru charakteryzuje się obecnością wyrazistych form (wzgórz) kemowych i morenowych, których wy. dochodzi do 200 m n.p.m.	Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wysoczyzny Ciechanowskiej, Doliny rzeki Wkry oraz Niziny Mazowieckiej. Jest to obszar o charakterze wybitnie rolniczym, z nielicznymi lasami i zardzewiami. Cenniejsze fragmenty lasów są chronione w rezerwach, m.in: Dziektarzewo i Gołuska Kępa - gdzie chronione są fragmenty lasu mieszanego porastającego skarpę rzeki Wkry. Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar o całkowitej powierzchni 97910,40 ha.

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rezerwy przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Poniżej zestawiono rezerwy przyrody znajdujące się na terenie powiatu mławskiego.

Tabela 58. Rezerwy przyrody na terenie powiatu mławskiego

Nazwa	Baranie Góry	Dolina Mławki	Olszyny Rumockie
Gmina	Lipowiec Kościelny	Szreńsk	Lipowiec Kościelny
Data uznania	05.02.1994	15.02.1994	15.02.1994
Powierzchnia [ha]	176,62	147,41	148,95
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku
	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody Baranie Góry		Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Olszyny Rumockie
Krótki opis	Rezerwat leśny fitocenotyczny; Podtyp: zbiorowisk leśnych; Typ ekosystemu: leśny i borowy; Podtyp ekosystemu: lasów nizinnych	Rezerwat leśny	Rezerwat leśny fitocenotyczny; Podtyp: zbiorowisk leśnych; Typ ekosystemu: leśny i borowy; Podtyp ekosystemu: lasów mieszanych nizinnych
	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego krajobrazu leśnego o urozmaiconej rzeźbie terenu, zawierającego bogaty wielogatunkowy drzewostan z typowo wykształconym zbiorowiskiem dąbrowy pełnikowej oraz licznymi stanowiskami roślin rzadkich i chronionych.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dużego kompleksu olsu i olsu jesionowego o typowej strukturze i składzie florystycznym z licznymi stanowiskami ptaków zagrożonych wyginieciem.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych naturalnych łągów olszowo-jesionowych oraz miejsc lęgowych licznych gatunków ptaków, w tym bociana czarnego.
Plan ochrony - podstawa prawna	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Baranie Góry	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 21 grudnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Baranie Góry	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Olszyny Rumockie

źródło: CRFOP

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Stanowisko dokumentacyjne

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Poniżej zestawiono stanowisko dokumentacyjne znajdujące się na terenie powiatu mławskiego.

Tabela 59. Charakterystyka stanowiska dokumentacyjnego Morena Rzęgnowska

Nazwa	Morena Rzęgnowska
Data ustanowienia	1997-12-18
Kategoria	naturalne
Rodzaj stanowiska	formacja geologiczna
Powierzchnia [ha]	514,9600
Charakterystyka geologiczna	Wzgórza morenowe o wysokich walorach geomorfologicznych i biocenotycznych.
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rozporządzenie nr 36 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 3.12.1997 r.
Gmina	Dzierzgowo (wiejska)
Opis celów ochrony:	Szczególnym celem ochrony Stanowiska Dokumentacyjnego jest zachowanie: 1) ocalałego wału moreny rzęgnowskiej pokrytego lasami Uroczyska Choszczewka; 2) miejsca pamięci narodowej; 3) pradawnego miejsca kultowego; 4) źródeł rzek Węgierki i Łydyni.

źródło: CRFOP

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Użytki ekologiczne

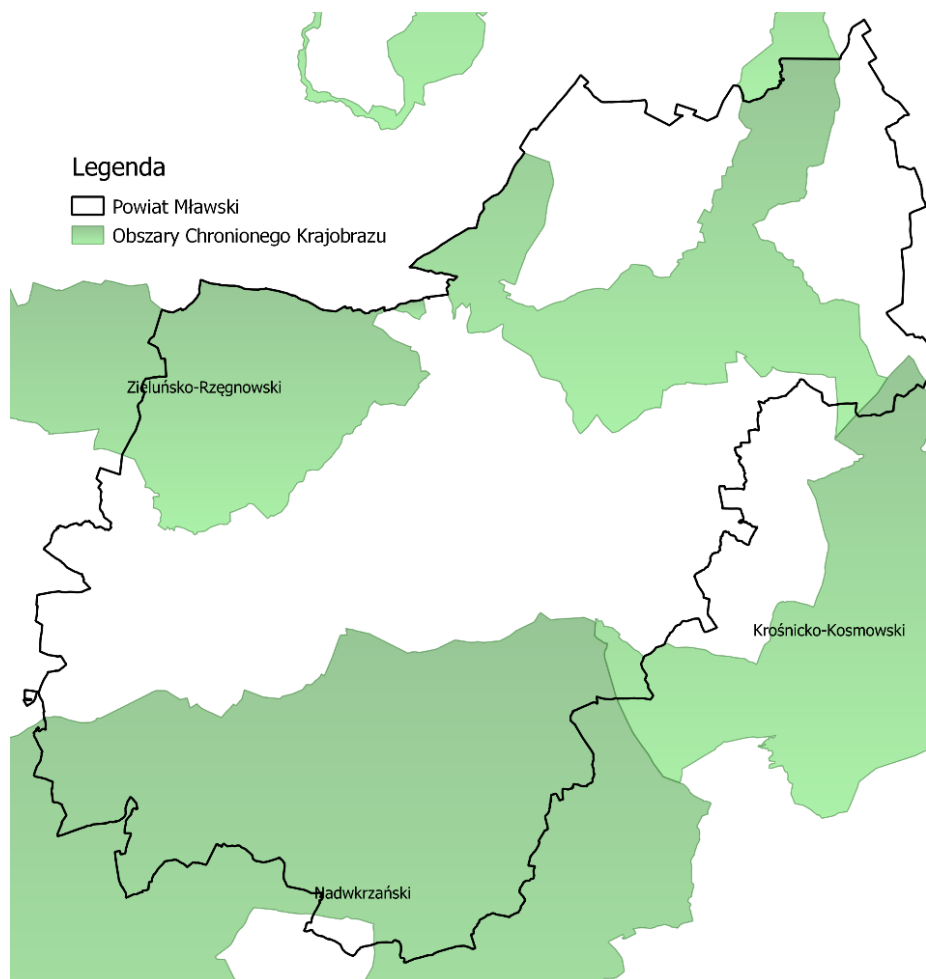
Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania (art. 42 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Tabela 60. Użytki ekologiczne na terenie powiatu mławskiego

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Gmina	Obowiązująca podstawa prawna	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Rodzaj	Opis wartości przyrodniczej
1.	Ostoja Rzeki Seracz	Mława	Uchwała Nr XXXIX/430/209 Rady Miejskiej w Mławie z dn. 3.12.2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego o nazwie "OSTOJA RZEKI SERACZ"	2010-01-01	4,7873	bagno	-
2.	użytek 473	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	12,86	bagno	-
3.	użytek 474	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	0,40	płaty nieużytkowanej roślinności	halizna - urozmaicenie terenu - trzy kępy
4.	użytek 475	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	0,43	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytki pokopalniane
5.	użytek 476	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	0,18	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	ruiny - siedlisko zwierząt
6.	użytek 477	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	7,06	bagno	-
7.	nie nadano nazwy	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	0,42	bagno	-
8.	nie nadano nazwy	Dzierzgowo	Rozporządzenie Nr 34/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.1997 w sprawie uznania za użytek ekologiczny	1997-12-10	0,28	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	b.d.

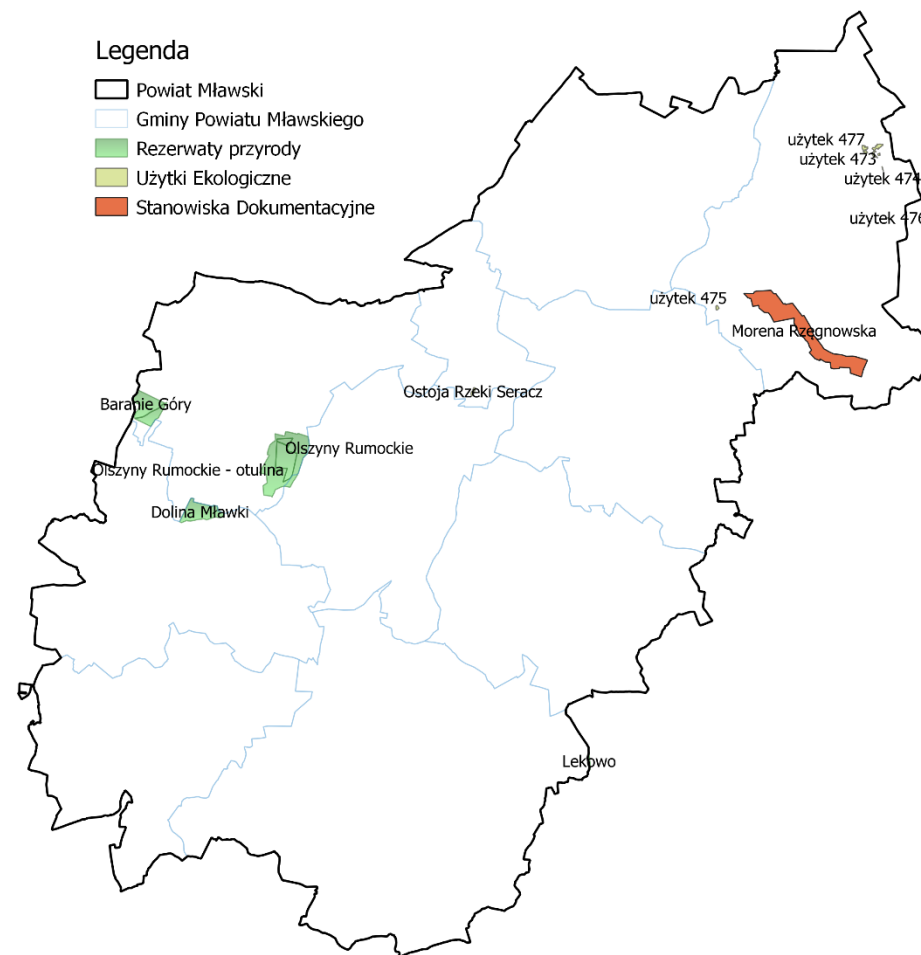
źródło: crfop.gdos.gov.pl

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 39. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie powiatu mławskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Rysunek 40. Rezerваты przyrody, użytki ekologiczne oraz stanowisko dokumentacyjne na terenie powiatu mławskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Tabela 61. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu mławskiego

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Opis lokalizacji
1.	1958-05-20	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 4/57 z dnia 24 grudnia 1957 r. o uznaniu za pomnik przyrody	2 dęby szypułkowe (<i>Quercus robur</i>). Równomiernie rozbudowana korona.	638 547	25 27	Strzegowo	Rośnie na terenie parafii, obręb ewidencyjny 42
2.	1974-10-01	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 39/74 z dnia 14 września 1974 r. o uznaniu za pomnik przyrody	4 dęby szypułkowe (<i>Quercus robur</i>)	531 355 349 459	27 23 24 27		Działki numer 688 i 691, teren parku wiejskiego, obręb ewidencyjny 32
3.	1979-12-29	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 79/140/79 z dnia 5 czerwca 1979 r. o uznaniu za pomnik przyrody	drzewo w formie krzewów o 8 pniach (Jałowiec pospolity - <i>Juniperus communis</i>)	24-96	9		Rydzyń Włościański nr 142
4.	1979-12-29	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 80/141/79 Z DNIA 05-06-197	w formie krzewu wielopniowego 2 Jałowce pospolite	-	7 6		Przy drodze z Rydzyna włościańskiego do kolonii, obręb ewidencyjny 39
5.	1980-12-31	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 108/169/80 z dnia 15 listopada 1980 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Grupa drzew: Lipa drobnolistna, Dąb szypułkowy, Sosna zwyczajna	119-499	9-24		Teren wokół kościoła parafialnego, obręb ewidencyjny 10, przy drodze z Niedzborza do Bud Sułkowskich
6.	1981-08-20	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 126/187/81 z dnia 20 sierpnia 1981 r. o uznaniu za pomnik przyrody	głaz narzutowy widoczne podłużne rysy i szczeliny wzdłuż głazu	1070	1,3		Głaz - siedlisko pana Ryszarda Stankiewicz, obręb ewidencyjny 1
7.	1983-12-31	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 192/253/83 z dnia 17 maja 1983 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Grupa drzew 2 Jesiony wyniosłe	525 324	25 21		Rosną przy drodze polnej wzdłuż południowej granicy parku podworskiego, obręb ewidencyjny 14
8.	1983-12-31	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 193/253/83 z dnia 17 maja 1983 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Buk pospolity (Buk zwyczajny)	-	24		Rośnie przy drodze polnej wzdłuż południowej granicy parku podworskiego, obręb ewidencyjny 14
9.	1986-01-21	Zarządzenie Nr 7/86 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 21 stycznia 1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Kasztanowiec zwyczajny	332	21		Teren siedliska Przemysława Dudkiewicz we wsi Kowalewko obręb ewidencyjny 29
10.	1986-01-21	Zarządzenie Nr 7/86 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 21 stycznia 1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Jałowiec pospolity	450	10		Teren gruntu ornego, obręb ewidencyjny 35

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Opis lokalizacji
11.	1992-10-28	Rozporządzenie Wojewody Ciechanowskiego Nr 13/92 z dnia 28 października 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Wiąz szypułkowy	405	25		Teren siedliska p. Honoraty Końpa, obręb ewidencyjny 23
12.	01- 09-2008	Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18.08.2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego	Dąb szypułkowy	299	25	Radzanów	Bieżany
13.			Dąb szypułkowy	370	29		Bieżany
14.			Klon pospolity	300	19		Józefowo
15.			Dąb szypułkowy	310	19		Józefowo
16.			Grupa drzew (dąb szypułkowy)	222;263;298; 241;228	17;18;27 ;24;20		Ratowo
17.			Lipa drobnolistna	300	17		Kolonia Bieżany
18.	22-09-2008						
19.	29-03-1985	Zarządzenie nr 4/85 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 29 marca 1985 r.	Modrzewie europejskie (<i>Larix decidua Mill</i>), o obwodach 213 i 316 cm	213 i 316	20 i 22	Stupsk	Rosną na terenie Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla osób Chorych na SM-część wschodnia parku.
20.	29-03-1985		Dęby szypułkowe (<i>Quercus robur L</i>), o obwodach 222-289 cm	222-289	16-18		Rosną na terenie Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla osób Chorych na SM-część wschodnia parku.
21.	29-03-1985		Dęby czerwone (<i>Quercus rubra L</i>), o obwodach 300 i 274 cm (jeden z dębów wyrócony przez wichurę)	300 i 274	14		Rosną na terenie Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla osób Chorych na SM-część wschodnia parku – klomb przed głównym wejściem do dworku
22.	21-05-1973	Orzeczenie nr 317 z dnia 21 maja 1973 r. Kierownika WRL PWRN w Warszawie	Topola (<i>Populus alba L.</i>) o obwodzie 496 cm	496	25		Rośnie na siedlisku gospodarstwa rolnego
23.	21-07-1980	Orzeczenie nr 98/159 z dnia 21 lipca 1980 r. RZŁX – 7141/11/80	Lipy drobnolistne (<i>Tilia cordata Mill</i>), o obwodach 326 i 240 cm	326 i 240	19		Rosną na terenie parku wiejskiego po lewej stronie drogi wjazdowej w części centralnej parku
24.	06-11-1974	Orzeczenie nr 552 Dyrektora Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 6 listopada 1974 r. RLSX-831/226/74	Głaz narzutowy – pogmatyt kremowy gruboziarnisty o obwodzie 690 cm	690	1,65		Znajduje się na gruncie użytkowanym przez prywatnego właściciela
25.	21-10-1982	Orzeczenie Wojewody Ciechanowskiego z dnia 21 października 1982 r. Zn 148/209/82, Zn.Os 7/41/26/82	Jesion wyniosły (<i>Fraximus excelsior L.</i>), o obwodzie 342 cm	342	22		Rośnie na terenie parku wiejskiego, nad stawem.
26.	21-10-1982		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur L</i>), o obwodzie 288 cm	288	20		Rośnie na terenie parku wiejskiego, nad stawem.
27.	21-05-1973	Obwieszczenie Miejskiej Rady Narodowej nr 318	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata Mill</i>)	394	21	Mława	Mława, ul. Studziniec 114
28.	22-03-1989	Zarządzenie nr 13/89 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 22.03.1989 r.	3 Lipy drobnolistne (<i>Tilia cordata Mill</i>)	260, 220, 276	10, 10, 10	Mława	Mława, ul. Brzozowa

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

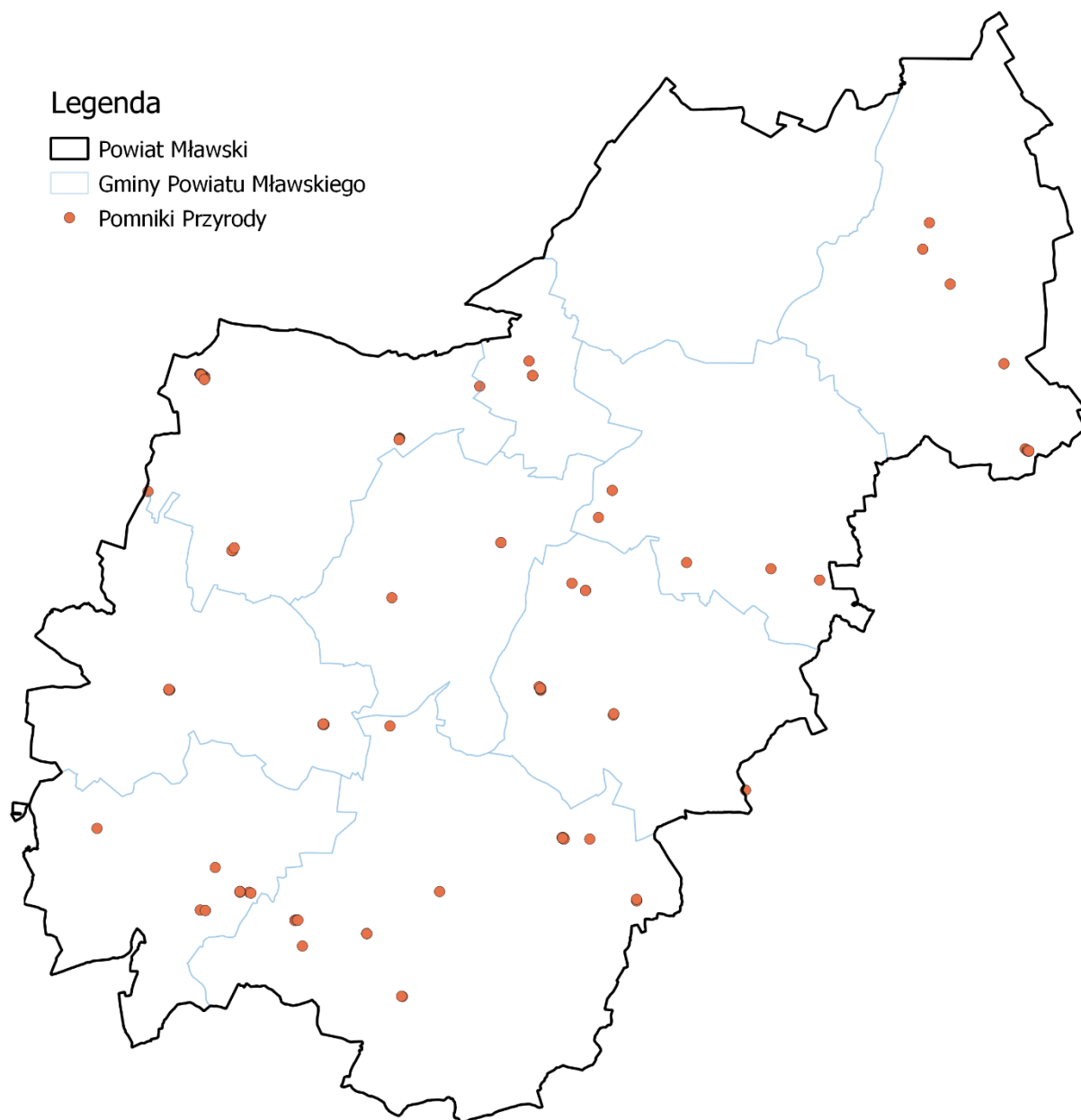
Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Opis lokalizacji
29.	18-08-2008	Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18.08.2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego	Grupa drzew: Lipa drobnolistna, Jesion wyniosły, Klon pospolity	25 25 21 25 18	559 396 408 42 336	Dzierzgowo	Na terenie parku zabytkowego wokół szkoły podstawowej, drzewa rosną w kierunku południowym od budynku szkoły
30.	01-09-2008		granitowy głaz narzutowy o obwodzie 780 cm i wysokości 140 cm.	-	-		Działka nr 366
31.	22-09-2008		Głaz narzutowy	-	-		-
32.	22-09-2008		Głaz narzutowy	-	-		-
33.	01-09-2008		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obwodzie pnia 485 cm i wysokości 20 m oraz klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obwodzie pnia 377 cm i wysokości 20 m.	485 377	20		Działka nr 31
34.	22-09-2022	Rozporządzenie Nr 38 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18.08.2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego	głaz narzutowy	-	-	Szydłowo	Pięgłowo Nowe
35.			głaz narzutowy	-	-		Pięgłowo Nowe
36.			Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	414	19		Giednia
37.			głaz narzutowy	-	-		Pięgłowo Nowe
38.			Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	407	19		Trzcianka
39.	22-09-2008	Rozporządzenie Nr 38 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18.08.2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego	4 Jesiony wyniosłe	487 427 412 270	26 26 26 15	Sześćsk	Teren zabytkowego parku, po prawej stronie od Alei wiodącej ze Sześćska do przychodu w odległości 30 m w głąb parku na wschód od ruin zamku
40.			4 Jesiony wyniosłe oraz Dąb Szypułkowy	28 29 27 30 30	105 124 105 104 134		Teren parku szkoły podstawowej
41.			głaz narzutowy				Wśród zabudowań na działce Parafii Rzymsko-Katolickiej Sześćsk po prawej stronie drogi (od Sześćska do Woli Proszkowskiej) biegnącej przez wieś. Przed wejściem do kościoła
42.	22-09-2008	Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	-	22	Wiśniewo	
43.			początkowo grupa drzew po zniesieniu lipy drobnolistnej w 2012 r. pozostało jedno drzewo Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	-	19		Ośrodek zdrowia, część centralna terenu parku zabytkowego (przy boisku)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Opis lokalizacji
44.			Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	-	19		Działka numer ewidencyjny 178, teren parku, zachodnia granica obiektu
45.	24-04-009	Uchwała Nr XLIII/608/09 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrod	Okazałe smukłe drzewo o rozłożystej koronie, nazwane na cześć Leona Wyczółkowskiego. Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	-	-		Teren leśny Nadleśnictwa Żołędzowo - w pobliżu Leśniczówki Jasieniec, oddz. 228. Pomnik znajduje się w Lesie Gdańskim, w miejscu pozbawionym charakterystycznych punktów odniesienia
46.	01-10-1974	Orzeczenie Nr 500 Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 14 września 1974 r.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	750	23		Działka nr 3107/1 w odległości 80 m od osady leśnictwa Niegocin, w kierunku południowym.
47.	27-11-1996	Rozporządzenie Nr 16/96 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 30 października 1996 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	300	19		Działka nr 13/30, przy budynku mieszkalnym na terenie będącym wcześniej we władaniu cegielnia lipinygrupa
48.	22-09-2008	Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego	Grupa 15 drzew z przewagą Modrzewia europejskiego	126-302	21-31		Na terenie stanowiącym własność Nadleśnictwa Dwukoły, teren parku wiejskiego
49.	16-06-1998	Rozporządzenie Nr 11/98 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 28 maja 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	-	28	Lipowiec Kościelny	Teren nadleśnictwa dwukoły, Leśnictwo Mostowo, oddział 96c
50.	04-05-1983	Orzeczenie Nr 162/223/83 Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 23 lutego 1983 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Grupa drzew 2 Klony jawor oraz Lipa drobnolistna	305-364	29		Teren parku wiejskiego w administracji Nadleśnictwa Dwukoły
51.	31-12-1983	Orzeczenie Nr 211/272/83 Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 15 grudnia 1983 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Grupa 17 Dębów szypułkowych	217-399	17-30		Teren Nadleśnictwa Dwukoły przy osadzie leśnej na skraju lasu
52.	30-11-1989	Zarządzenie Nr 35/89 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 30 listopada 1989 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Granit różowy o obwodzie 750 cm i wysokości 1,50 m.	-	-		Działka nr 3001/6, Nadleśnictwo Dwukoły, w sąsiedztwie parku wiejskiego.
53.	02-01-1996	Rozporządzenie Nr 25/95 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obwodzie pnia 310 cm i wysokości 17 m.	310	17		Działka nr 3107/1, teren parku podworskiego, obecnie siedziba leśniczówki.
54.	02-01-1996	Rozporządzenie Nr 25/95 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i>	225	21		Działka nr 3107/1, teren parku podworskiego, obecnie siedziba leśniczówki.
55.	26-04-2014	Uchwała Nr 184.XXXVII.2014 Rady Gminy Lipowiec Kościelny z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	Grupa 9 Dębów szypułkowych	132-289	17-24		Na terenie stanowiącym własność Nadleśnictwa Dwukoły

źródło: CRFOP

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 41. Pomniki przyrody na obszarze powiatu mławskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu mławskiego wynosi 25 152,47 ha, co daje lesistość na poziomie 21 % (średnia krajowa wynosi 29,6%). Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu mławskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 62. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu mławskiego

Rok		2019	2020	2021
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	25 167,38	25 152,47	b.d.
Lesistość	%	21,00	21,00	b.d.
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	12 719,38	12 746,47	b.d.
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	12 654,06	12 681,12	b.d.
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	12 499,91	12 531,02	b.d.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rok		2019	2020	2021
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	12 448,00	12 406,00	b.d.
Powierzchnia lasów	ha	24 877,17	24 862,55	b.d.
Lasy publiczne ogółem	ha	12 429,17	12 456,55	b.d.
Lasy prywatne ogółem	ha	12 448,00	12 406,00	b.d.
Zieleń uliczna	ha	26,69	27,60	b.d.
Tereny zieleni osiedlowej	ha	19,67	19,67	b.d.
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	29,54	29,57	b.d.
Nasadzenia drzew ogółem	szt.			b.d.
Nasadzenia krzewów ogółem	szt.			b.d.
Parki spacerowo - wypoczynkowe	ha	3,50	3,50	b.d.

źródło: GUS, stan na 31.12.2020 r.

Rysunek 42. Lasy na terenie powiatu mławskiego

źródło: www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uprozczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

2.14. Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Z informacji udostępnionych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wynika, że na terenie powiatu mławskiego występują 12 zakładów zaliczanych do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

1. Andrzej i Marcin Śliwińscy Spółka Jawna z/s 06-540 Radzanów ul. Siemiątkowskiego 20 – Ferma Drobiu w Bońkowie Kościelnym 06-540 Radzanów z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 89,76 Mg;
2. Śliwińscy Spółka Jawna z/s 06-540 Radzanów ul. Siemiątkowskiego 20 - Ferma Drobiu Wróblewo 4, 06-540 Radzanów z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 50,80 Mg;
3. ZARĘBY 1 KOŹLAKIEWICZ EIP Spółka Jawna, ZAREBY 2 KOŹLAKIEWICZ PIE Spółka Jawna z/s 06-500 Mława ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4 - Ferma Drobiu w Liberadzu 06-550 Szreńsk z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 83,80 Mg;
4. Ferma Drobiu Zofia Koźlakiewicz w Kosinach Kapiczyńskich, 06-521 Wiśniewo z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 107,71 Mg
5. Marcin i Michał Śliwińscy Spółka Jawna z/s 06-540 Radzanów ul. Siemiątkowskiego 20 – Ferma Drobiu Wróblewo V 06-540 Radzanów z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 71,81 Mg;
6. Ferma Drobiu Mirosław Koźlakiewicz w Kuklinie 06-513 Wieczfnia Kościelna z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 107,7 Mg;

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

7. SAPERE Sp. z o.o. 06-540 Radzanów, ul. Siemiątkowskiego 20 - Ferma Drobiu Wróblewo I-II z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 71,81 Mg;
8. Ferma Drobiu Monika Rajnik-Błażkiewicz, Marcin Błażkiewicz Spółka Jawna z/s Luszewo 53 06-540 Radzanów - Ferma Drobiu w Luszewie nr 55 z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 73,33 Mg;
9. Ferma Drobiu Aleksander Koźlakiewicz w Bońkowie Kościelnym 63C, 06-540 Radzanów z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 89,8 Mg;
10. "Chów i Hodowla Drobiu" Maciej Śliwiński w Mdzewie 06-445 Strzegowo z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 91,68 Mg;
11. Ferma Drobiu Dawid Błażkiewicz w Mdzewie, 06-445 Strzegowo z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 60 Mg;
12. AIKAT Sp. z o.o. z/s 06-540 Radzanów ul. Raciążska 60 - Ferma Drobiu w m. Stare Łączyń 15, 06-520 Dzierzgowo z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan w maksymalnej ilości 107,71 Mg.

Na terenie powiatu mławskiego znajduje się jeden zakład wpisany do bazy potencjalnych sprawców poważnych awarii tj. WIPASZ S.A. z/s Wadąg 9, 10-373 Olsztyn - Zakład Drobiarski w Mławie ul. Instalatorów 2, który eksploatuje na swoim terenie instalację chłodniczą o pojemności ok. 8 Mg amoniaku.

Zagrożenie spowodowania poważnej awarii może również wynikać z transportu substancji niebezpiecznych. Dotyczy to np. paliw płynnych, które przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie zlokalizowane są stacje paliw płynnych.

Działania kontrolne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie prowadzi kontrole podmiotów korzystających ze środowiska na terenie powiatu mławskiego. Zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej podlegają kontroli raz na 3 lata zgodnie z art.31 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1070).

W wyniku przeprowadzonych kontroli w okresie 2020-2021 r. nie wydawano decyzji administracyjnych. Natomiast wydano jedno zarządzenie pokontrolne dla WIPASZ S.A. dotyczące opracowania informacji o sposobach zapobiegania zdarzeniom mogącym powodować poważną awarię przemysłową oraz informacje o sposobach ograniczania jej skutków dla ludzi i środowiska, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 243 i 244 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.).

Na terenie powiatu mławskiego w ostatnich latach nie wystąpiły awarie przemysłowe ani zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego

Realizacja działań wyznaczonych w *Programie* została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji oraz zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane

→ - zadanie w trakcie realizacji

↔ - zadanie ciągle

↓ - zadanie nie zrealizowane

3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 30 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 63. Zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorstwa energetyki ciepłej	↑
2.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, pokryć dachowych, ocieplenie ścian i stropów).	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	↑
3.	Wdrożenie systemów sprzyjających efektywności energetycznej, w tym zarządzanie energią.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorstwa energetyki ciepłej	↑
4.	Wymiana oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego w budynkach publicznych i prywatnych na energooszczędne.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,	↑
5.	Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej wraz z podłączeniami nowych budynków.	Zadanie monitorowane: zakłady energetyki ciepłej	↑
6.	Produkcja energii producenckiej z odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, osoby prywatne	↑
7.	Promowanie odnawialnych źródeł energii.	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	↑

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
8.	Dywersyfikacja źródeł energii w oparciu o technologię niskoemisyjne i OZE.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, osoby prywatne	↑
9.	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych.	Zadanie monitorowane: przedsiębiorcy	↔
10.	Wspieranie i promocja nowych technologii energetycznych i środowiskowych.	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	↑
11.	Realizacja założeń programów ochrony powietrza.	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	↑
12.	Opracowanie i realizacja programów ograniczania niskiej emisji i programów gospodarki niskoemisyjnej.	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	↑
13.	Opracowanie i prowadzenie akcji promocyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w tym gospodarki niskoemisyjnej.	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	↑
14.	Opiniowanie projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.	Zadanie własne: JST	↔
15.	Opiniowanie planów działań krótkoterminowych w ochronie powietrza ustalonych przez marszałka	Zadanie własne: JST	↔
16.	Wydawanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza, orzekanie o ich cofaniu, wygaśnięciu lub ograniczeniu.	Zadanie własne: JST	↔
17.	Przyjmowanie zgłoszeń od prowadzących instalacje, z których emisja nie wymaga pozwolenia oraz określanie wymagań w zakresie ochrony środowiska dotyczących eksploatacji instalacji.	Zadanie własne: JST	↔
18.	Wydawanie decyzji administracyjnych na uczestnictwo w systemie handlu emisjami dla przedsiębiorców, których instalacje są objęte tym systemem.	Zadanie własne: JST	↔
19.	Nakładanie obowiązku prowadzenia w określonym czasie pomiarów poziomów substancji lub energii wprowadzanych do środowiska w tym, gdy nastąpiło przekroczenie standardów emisji.	Zadanie własne: JST	↔
20.	Przenoszenie lub odmowa przeniesienia praw i obowiązków wynikających z pozwoleń na zainteresowanego nabyciem instalacji.	Zadanie własne: JST	↔
21.	Zobowiązanie podmiotu prowadzącego instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko.	Zadanie własne: JST	↔
22.	Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego.	Zadanie własne: JST	↔
23.	Nakazywanie/wstrzymywanie użytkownika instalacji prowadzonej przez osobę fizyczną w ramach zwykłego korzystania ze środowiska, z której emisja nie wymaga pozwolenia, w razie stwierdzenia naruszenia warunków decyzji określającej wymagania dotyczące eksploatacji tej instalacji lub w przypadku, gdy osoba fizyczna nie dostosowała się do wymagań decyzji.	Zadanie własne: JST	↔

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
24.	Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym w tym budowa systemu zarządzania ruchem.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
25.	Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych utwardzenie dróg i poboczy, opracowanie dokumentacji projektowej.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
26.	Utrzymywanie infrastruktury drogowej w odpowiednim stanie – oczyszczanie ulic.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
27.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza dla zdrowia.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
28.	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
29.	Ograniczenie emisji prekursorów ozonu ze źródeł komunikacyjnych poprzez upłynnienie ruchu i wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔
30.	Ograniczenie emisji prekursorów ozonu ze źródeł przemysłowych.	Zadanie monitorowane: Podmioty gospodarcze	↔

1. Likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych.

Miasto Mława

W raportowanym okresie zadanie realizowano w formie dotacji celowych. Beneficjentami byli podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych w szczególności: osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne, przedsiębiorcy oraz jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. Łączny koszt dotacji wyniósł 376 965,33 zł z budżetu Miasta Mława.

Gmina Dzierzgowo

W latach 2020-2021 prowadzono punkt konsultacyjny dla mieszkańców gminy Dzierzgowo. Na ten cel wydatkowano 30 000 zł z Rządowego Programu „Czyste Powietrze”.

Gmina Strzegowo

W 2020 r. zamontowano pompę ciepła w budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Strzegowie. Na ten cel pozyskano środki z RPO WM 2014-2022 na kwotę 210 330,00 zł. W tym samym roku zainstalowano również 11 pomp ciepła w budynkach mieszkalnych. Środki na ten cel pozyskano z RPO WM 2014-2022 w kwocie 778 002,84 zł.

W 2021 r. zainstalowano 25 pieców na pellet w budynkach mieszkalnych. Środki na ten cel również pozyskano z RPO WM 2014-2022 na kwotę 381 855,50 zł.

Gmina Wiśniewo

W omawianym okresie dokonano dotacji celowej z budżetu Gminy Wiśniewo na finansowanie lub dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła. Wartość dofinansowań wyniosła 2 152 940,96 zł.

2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, pokryć dachowych, ocieplenie ścian i stropów).

Miasto Mława

W 2020 r. wykonano termomodernizację budynku wielorodzinnego przy ul. Smolarnia 6 w Mławie. Łączny koszt inwestycji wyniósł 1 027 672,97 zł, z czego dofinansowanie z WFOŚiGW 965 157,57 zł oraz 62515,35 z Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

Gmina Radzanów

W 2021 r. wykonano:

- termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Radzanowie – docieplone zostały ściany oraz dach;
- docieplenie dachu w budynku GOK Radzanów;
- docieplenie dachu w budynku Ośrodka Zdrowia w Radzanowie.

Łącznie na powyższe inwestycje wydatkowano 2 822 000,00 zł. Środki pozyskano z RPO Województwa Mazowieckiego.

Gmina Dzierzgowo

W latach 2019-2020 przebudowano i zmodernizowano budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości Dzierzgowo. Na ten cel wydatkowano łącznie 1 377 969 zł, w tym z budżetu gminy 877 969 oraz z PROW 2014-2020 500 000 zł.

W 2020 r. została przeprowadzona termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Dzierzgowie. Inwestycja została sfinansowana z środków własnych gminy w kwocie 362 604 zł.

Gmina Stupsk

W raportowanym okresie mieszkańcy/właściciele posesji, lokali usługowych we własnym zakresie termomodernizowali budynki mieszkalne.

Gmina Lipowiec Kościelny

W omawianym okresie wykonano elewację budynku świetlicy wiejskiej w Turzy Wielkiej na kwotę 156 018,63, środki w całości pochodziły z budżetu Gminy.

Gmina Szydłowo

W 2020 r. docieplono budynek GOK-u. Koszt inwestycji wyniósł 24 907,50 zł, środki na ten cel pozyskano z RPO WM 2014-2022.

Na terenie powiatu mławskiego w raportowanym okresie mieszkańcy indywidualnie termomodernizowali swoje budynki.

3. Wdrożenie systemów sprzyjających efektywności energetycznej, w tym zarządzanie energią.

Miasto Mława

W 2021 r. zmieniono rodzaj oświetlenia ulicznego na hybrydowe dla ciągu komunikacyjnego ulicy Piekiełko. Z budżetu Miasta wydatkowano na ten cel 18 327,00 zł.

Również w 2021 r. zmieniono oświetlenie uliczne na hybrydowe na jednym przejściu dla pieszych na przy ul. Grzebskiego na drodze nr 231997W. Zadania zostało sfinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – przejścia dla pieszych. Kwota inwestycji wyniosła 50 196,30 zł.

Gmina Wieczfnia Kościelna

W ramach zadania w 2021 r. Gmina Wieczfnia Kościelna na zakup energii elektrycznej oraz konserwację oświetlenia ulicznego przeznaczyła z budżetu 233 007,54 zł.

4. Wymiana oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego w budynkach publicznych i prywatnych na energooszczędne.

Gmina Lipowiec Kościelny

W 2020 r. wymieniono lampy na panele LED w budynku świetlicy wiejskiej w Woli Kęczewskiej. Koszt inwestycji wyniósł 2 988,90 zł, środki pochodziły z budżetu Gminy.

Gmina Strzegowo

W 2020 r. wymieniono oświetlenie GOK-u na LED-owe. Koszt wymiany wyniósł 41 000,00 zł, środki na ten pozyskano z RPO WM 2014-2022.

Gmina Radzanów realizowała zadanie w ramach zadań wymienionych w pkt. 2.

Gmina Wieczfnia Kościelna

W 2020 r. zakupiono i zamontowano lampy solarne w miejscowości Pogorzel. Koszt wyniósł 23 542,20 zł, w tym dofinansowanie z MIAS na kwotę 10 000,00 zł. Natomiast w 2021 r.:

- zmodernizowano oświetlenie uliczne w msc. Peplowo. Koszt wyniósł 24 714,14, w tym dofinansowanie 10 000,00 zł z MIAS;
- rozbudowano oraz zmodernizowano oświetlenie na terenie sołectwa Chmielewko. Koszt wyniósł 28 282,13, w tym dofinansowanie 10 000,00 zł z MIAS;
- zmodernizowano oświetlenie uliczne na terenie sołectwa Uniszki Gumowskie. Koszt wyniósł 23 868,89 zł, w tym dofinansowanie 10 000,00 zł z MIAS;
- rozbudowano oświetlenie na terenie sołectwa Łęg. Koszt wyniósł 27 859,50 zł, w tym dofinansowanie 10 000,00 zł z MIAS.

5. Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej wraz z podłączeniami nowych budynków.

Na terenie powiatu w latach 2020-2021 dokonano rozbudowy sieci ciepłowniczej oraz gazowej. W poniższych tabelach przedstawiono długość sieci w poszczególnych latach.

Tabela 64. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci ciepłowniczej

Parametr	Jednostka	2018	2019	2020	2021
Długość sieci ciepłowniczej.	km	6,32	6,56	6,75	6,85
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	69	69	70	71

źródło: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Mławie Sp. z o. o.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 65. Długość sieci gazowej na terenie gmin powiatu mławskiego

Gmina	Rok	Długość sieci gazowej n/c [km]	Długość sieci gazowej ś/c [km]	Długość sieci gazowej w/c [km]	Σ Długość sieci gazowej [km]	Liczba przyłączy [szt.]
Lipowiec Kościelny	2018	0	3,9	0	0	67
	2019	0	3,9	0	0	68
	2020	0	3,9	0	0	72
	2021	0	4,7	0	4,7	83
Stupsk	2018	0	34,1	0	0	308
	2019	0	34,4	0	0	329
	2020	0	34,9	0	0	352
	2021	0	34,9	0	34,9	360
Szydłowo	2018	0	18,6	0	0	194
	2019	0	19,3	0	0	209
	2020	0	19,6	0	0	215
	2021	0	22,7	0	22,7	245
Wiśniewo	2018	0	0,04	0	0,04	2
	2019	0	0,04	0	0,04	2
	2020	0	0,04	0	0,04	2
	2021	0	1,1	0	1,1	12
Mława	2018	29,9	75,2	0	105,1	3965
	2019	29,9	78,7	0	108,6	4099
	2020	30,0	80,0	0	110,1	4171
	2021	30,0	81,5	0	111,5	4217
Wieczfnia Kościelna	2018	0	0	15,7	15,7	0
	2019	0	0	15,7	15,7	0
	2020	0	0	15,7	15,7	0
	2021	0	0	15,7	15,7	0
SUMA						4 917

źródło: Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. – Oddział w Warszawie

6. Produkcja energii produkcyjnej z odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Zgodnie z danymi Energa Operator S.A. na terenie powiatu mławskiego znajdują się:

- 2 źródła biogazowe o łącznej mocy zainstalowanej 2,090 MW, a ich przeciętna roczna produkcja dla tych źródeł wynosi 7600 MWh;
- 10 farm wiatrowych o łącznej mocy zainstalowanej 101,800 MW, a ich przeciętna roczna produkcja dla tych źródeł wynosi 305 000 MWh. Dla jednej z farm wiatrowych obecna moc zainstalowana wynosi 35,200 MW - docelowo do 30 czerwca 2022 - moc zainstalowana wyniesie 121,000 MW;
- 1840 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy zainstalowanej 16,329 MWh, w tym 1821 prosumentów o łącznej mocy zainstalowanej 15,688 MWh.

7. Promowanie odnawialnych źródeł energii

Miasto Mława

Na bieżąco przekazuje się informacje poprzez publikacje materiałów na stronie internetowej i mediach społecznościowych Miasta Mława o odnawialnych źródłach ciepła i o realizacji zadań związanych z poprawną efektywnością.

Gmina Dzierzgowo

W raportowanym okresie Gmina Dzierzgowo prowadziła spotkania informacyjne z zakresu OZE dla mieszkańców.

Gmina Szydłowo

W 2021 r. odbyło się spotkanie w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

8. Dywersyfikacja źródeł energii w oparciu o technologie niskoemisyjne i OZE.

Powiat Mławski

23 września 2020 roku Powiat Mławski złożył wniosek do Prezesa Rady Ministrów za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych realizacji inwestycji pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznych dla budynków jednostek organizacyjnych powiatu mławskiego”. Przedmiotem inwestycji była budowa instalacji fotowoltaicznych dla budynków jednostek organizacyjnych powiatu mławskiego: budynki: I Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Nr 1, Zespołu Szkół Nr 2, Zespołu Szkół Nr 3, Zespołu Szkół Nr 4, Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Bursa Szkolna, Mławska Hala Sportowa. Łącznie liczba zainstalowanych modułów fotowoltaicznych wyniosła 1726. Szacowany koszt inwestycji wynosił 3 882 040,00 zł. W miesiącu grudniu 2020 roku Powiat Mławski uzyskał na to zadanie dofinansowanie w kwocie 3 800 000,00 zł. z Rządowego Funduszu Rozwoju Lokalnego. Dnia 22.02.2021 r. wyłoniono wykonawcę dokumentacji za kwotę 67 650,00 zł. Nakłady finansowe na zadanie pomniejszono o kwotę 300 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup samochodu dla KPPSP w Mławie w 2022 r. Powyższe środki pochodzą z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, które wpłynęły w 2020 r. Wartość nakładów na zadanie po zmianach wyniosła 3 500 000,00 zł.

Dnia 22.06.2021 r. Ogłoszono przetarg nieograniczony na Dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach jednostek organizacyjnych Powiatu Mławskiego. Termin otwarcia ofert ustalono na 02.07.2021 r. Dnia 22 lipca 2021 r. powiat mławski podpisał umowę z firmą Revolt Energy na wykonanie robót za kwotę 3 038 807,25 zł. Łączny koszt zadania wyniesie 3 143 357,25 zł w tym dokumentacja 67 650,00 zł i nadzór autorski 36 900,00 zł.

Gmina Strzegowo

W raportowanym okresie na terenie gminy Strzegowo realizowano zadanie pn.: „Instalacja systemów odnawialnych źródeł energii na terenie Miasta Ciechanów, Gminy Głinojeck, Gminy Opinogóra Górna i Gminy Strzegowo”.

W 2020 r. zainstalowano systemy odnawialnych źródeł energii:

- na Zespole Szkół w Strzegowie została zamontowana instalacja fotowoltaiczna wraz z projektem o mocy min. 24,96 kWp;
- na Stacji Uzdatniania Wody w Kowalewku została zamontowana instalacja fotowoltaiczna wraz z projektem o mocy min. 40 kWp;
- na Stacji Uzdatniania Wody w Pokrytkach została zamontowana instalacja fotowoltaiczna wraz z projektem o mocy min. 40 kWp.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Na ten cel z środków RPO WM 2014-2022 wydatkowano 396 036,63 zł.

W ramach tego samego zadania w 2021 r. zainstalowano systemy odnawialnych źródeł energii na:

- na Szkole w Niedzborzu została zamontowana instalacja fotowoltaiczna wraz z projektem o mocy min. 15,18 kWp;
- na Stacji Uzdatniania Wody w Unierzyżu została zamontowana instalacja fotowoltaiczna wraz z projektem o mocy min. 25,08 kWp.

Na ten cel z środków RPO WM 2014-2022 wydatkowano 147 579,00 zł.

Gmina Strzegowo

W 2020 r. zamontowano instalację fotowoltaiczną w SUW Kowalewko i Pokrytki. Na ten cel pozyskano z RPO WM 2014-2020 296 914,05 zł.

W 2021 r. zamontowano instalację fotowoltaiczną w SUW Unierzyż. Na ten cel pozyskano z RPO WM 2014-2020 89 777,70 zł.

9. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych

W raportowanym okresie nie wykonywano modernizacji instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych ze względu na brak konieczności.

10. Wspieranie i promocja nowych technologii energetycznych i środowiskowych.

WFOŚiGW w Warszawie dofinansował w raportowanym okresie zakup:

- 10 pomp ciepła gruntowych;
- 11 pomp ciepła powietrznych;
- 7 gruntowych pomp ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej.

Ponadto, na terenie powiatu firmy prywatne oferujące instalacje fotowoltaiczne promują rozwój tej branży.

11. Realizacja założeń programów ochrony powietrza.

Gmina Radzanów

W 2020 r. została przeprowadzona inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła na terenie gminy Radzanów. Koszt inwentaryzacji wyniósł 37 980,00 zł i został sfinansowany w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza i Mikroklimatu.

Miasto Mława

W raportowanym okresie na bieżąco prowadziło się realizację założeń programów ochrony powietrza. Środki na ten cel wyznaczone są z budżetu Gminy. Działania te zostały również opisane w powyższych zadaniach.

Gmina Wieczfnia Kościelna

W raportowanym okresie na bieżąco prowadziło się realizację założeń programów ochrony powietrza, w szczególności wykonywano kontrole antysmogowe na terenie gminy.

12. Opracowanie i realizacja programów ograniczania niskiej emisji i programów gospodarki niskoemisyjnej.

Miasto Mława

W raportowanym okresie na bieżąco prowadziło się realizację programów ograniczania niskiej emisji i programów gospodarki niskoemisyjnej. Środki na ten cel wyznaczone są z budżetu Gminy. Działania te zostały również opisane w powyższych zadaniach.

Gmina Stupsk

Na terenie gminy w omawianym okresie organizowano pogadanki w Szkołach.

Gmina Szydłowo

W 2021 r. prowadzono akcję edukacyjną w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Z budżetu Gminy wydatkowano na ten cel 2 000,00 zł.

13. Opracowanie i prowadzenie akcji promocyjno- edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w tym gospodarki niskoemisyjnej.

Gmina Radzanów

W 2021 r. zorganizowano spotkania informacyjne, zakupiono i rozdano ulotki informacyjne oraz prowadzono punkt informacyjny w zakresie programu „Czyste powietrze”. Koszt zadania wyniósł 18 000,00 zł i został sfinansowany z WFOŚiGW.

Gmina Stupsk

W raportowanym okresie w szkołach na terenie gminy organizuje się zajęcia/prelekcje z zakresu ochrony powietrza.

Gmina Dzierzgowo

W latach 2020-2021 prowadzono spotkania informacyjne dla mieszkańców w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Na ten cel wydatkowano 1800 zł z Rządowego Programu „Czyste Powietrze”.

Miasto Mława

W raportowanym okresie na bieżąco prowadziło się akcje promocyjno-edukacyjne w zakresie ochrony powietrza w tym gospodarki niskoemisyjnej. Środki na ten cel wyznaczone są z budżetu Gminy. Działania te zostały również opisane w powyższych zadaniach.

14. Opiniowanie projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.

Powiat Mławski

W raportowanym okresie Starostwo Powiatowe zaopiniowało Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, który został przyjęty Uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.

15. Opiniowanie planów działań krótkoterminowych w ochronie powietrza ustalonych przez marszałka.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

16. Wydawanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza, orzekanie o ich cofaniu, wygaśnięciu lub ograniczeniu.

Powiat Mławski

W raportowanym okresie wydano 3 pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

17. Przyjmowanie zgłoszeń od prowadzących instalacje, z których emisja nie wymaga pozwolenia oraz określanie wymagań w zakresie ochrony środowiska dotyczących eksploatacji instalacji.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

18. Wydawanie decyzji administracyjnych na uczestnictwo w systemie handlu emisjami dla przedsiębiorców, których instalacje są objęte tym systemem.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

19. Nakładanie obowiązku prowadzenia w określonym czasie pomiarów poziomów substancji lub energii wprowadzanych do środowiska w tym, gdy nastąpiło przekroczenie standardów emisji.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

20. Przenoszenie lub odmowa przeniesienia praw i obowiązków wynikających z pozwoleń na zainteresowanego nabyciem instalacji.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

21. Zobowiązanie podmiotu prowadzącego instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

22. Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

23. Nakazywanie/wstrzymywanie użytkowania instalacji prowadzonej przez osobę fizyczną w ramach zwykłego korzystania ze środowiska, z której emisja nie wymaga pozwolenia, w razie stwierdzenia naruszenia warunków decyzji określającej wymagania dotyczące eksploatacji tej instalacji lub w przypadku, gdy osoba fizyczna nie dostosowała się do wymagań decyzji

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

24. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym w tym budowa systemu zarządzania ruchem.

Miasto Mława

W 2020 r. wybudowano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ul. Wójtostwo z ul. Wymyślin oraz ul. Płk. Stanisława Dudzińskiego w Mławie. Zadanie zostało sfinansowane z budżetu Miasta Mława. Kwota wydatkowana na ten cel wyniosła 373 669,11 zł.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Zadanie zostało realizowane w latach 2019-2022. Na ten cel przeznaczono 163 810,02 zł z Funduszy Europejskich oraz Budżetu Państwa.

25. Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych utwardzenie dróg i poboczy, opracowanie dokumentacji projektowej.

Powiat Mławski

W poniższej tabeli przedstawiono inwestycje wykonane przez Starostwo Powiatowe w Mławie.

Tabela 66. Zestawienie prac realizowanych przez Starostwo Powiatowe w Mławie

Zakres prac	Kwota brutto w 2020 r	Kwota brutto w 2021 r.
Koszenie poboczy dróg powiatowych na terenie powiatu mławskiego	129 325,26 zł	137 160,00 zł
Podkrzesanie gałęzi oraz wycinka odrostów drzew rosnących w pasie dróg powiatowych oraz ich uprzętnięcie	57 084,30 zł	-
Naprawa przepustów zlokalizowanych w ciągu drogi powiatowej Nr 2341W Miączyn Mały - Radzimowice w miejscowościach Bońkowo Kościelne oraz Rudowo	45 153,30 zł	-
Wycinka krzewów oraz podkrzesanie gałęzi drzew rosnących w pasie drogi powiatowej	33 825,00 zł	-
Zakup remontera drogowego typu PATCHER	286 181,64 zł	-
Zakup sadzonek drzew	4 212,00 zł	-
uzupełnianie pospółką zaniżonych poboczy dróg powiatowych		73 800,00 zł
odnowa nawierzchni bitumicznej na terenie powiatu mławskiego	414 521,69 zł	652 178,72 zł
Suma kosztów	970 303,19 zł	863 138,72 zł

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

Poniższa tabela przedstawia wykaz inwestycji prowadzonych w latach 2020-2021 na terenie powiatu mławskiego poprzez poszczególne instytucje.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 67. Wykaz inwestycji zrealizowanych w latach 2020-2021

Nazwa inwestycji	Koszt całkowity [brutto zł]	Finansowanie [zł]
Powiatowy Zarząd Dróg w Mławie		
Przebudowa drogi powiatowej nr 2356W Staroguby - Strzegowo na odcinku od km 6+147 do km 6+718 w m. Strzegowo	1 439 419,70	środki własne: 21 591,91 Gmina Strzegowo: 410 234,00 FDS: 1 007 593,79
Rozbudowa mostu o JNI 01005632 na rzece Tamka w m. Dzierzgowo wraz z drogą dojazdową	5 999 952,39	środki własne: 2 852 500,00 (w tym 1 552 500,00zł wolne środki Powiatu) środki Gminy Dzierzgowo: 400 00,00zł, Rezerwa subwencji ogólnej: 2 747 500,00zł
Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 2380W -Szpitalna w Mławie	175 066,49	wolne środki Powiatu: 87 533,49 Miasto Mława: 87 533,00
Przebudowa drogi powiatowej nr 2314W Dębsk-Kitki-Szumsk na odcinku od km 2+045,00 do km 2+995,00	138 237,30	wolne środki Powiatu: 69 119,30 Pomoc Marszałka Województwa: 69 118,00
Remont drogi powiatowej nr 2331W Podkrajewo - Wiśniewo	1 976 061,89	FDS: 1 976 061,89
Przebudowa dróg powiatowych nr 2309W na odcinku od km 6+710,00 do km 6+860,00 i nr 2310W na odcinku od km 2+727,00 do km 3+563,00 w m. Grzebsk	365 530,87	środki własne: 215 530,87 Gmina Wieczfnia Kościelna: 150 000,00
Odnowa nawierzchni bitumicznej na terenie powiatu mławskiego	652 178,72	środki własne
Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zew. i wew. powiatu mławskiego poprzez rozbudowę drogi powiatowej Bogurzynek-Mdzewo nr 2343W o łącznej dł. 7657 m., wraz z remontem mostu na rzece Sewerynce w m. Kowalewko - Etap I-prace wykonane w 2020 r.	9 107 932,50	środki własne: 902 009,50 FDS: 7 295 130,00 Gmina Strzegowo: 558 466,00 Gmina Wiśniewo: 352 327,00
Rozbudowa drogi powiatowej Bogurzynek – Mdzewo nr 2343W w miejscowości: Kowalewo, Kowalewko, Dąbrowa – Etap II-prace wykonane w 2020 r.	3 472 100,00	środki własne: 453 900,00 FDS: 2 118 200,00 Gmina Strzegowo: 226 950,00 Gmina Wiśniewo: 226 950,00
Wykonanie robót remontowych w części jezdni mostu o nr JNI 01005634 w m. Kozły na rzece Łydynia droga pow. Nr 2330W Pięglowo-Łysakowo	157 381,39	środki własne
Utwardzenie destruktem asfaltowym na odcinku Rudowo-Radzimowice droga pow. Nr 2341W	52 000,00	środki własne
Utwardzanie pobocza destruktem asfaltowym na odcinku Bogurzyn-Kosiny Bartosowe droga pow. Nr 2344W	24 000,00	środki własne
Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Przebudowa mostu o JNI 01005647 na rzece Mławka w m. Bielawy wraz z drogą dojazdową.	199 260,00	środki własne
Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zew. i wew. powiatu mławskiego poprzez rozbudowę drogi powiatowej Bogurzynek-Mdzewo nr 2343W o łącznej dł. 7657 m., wraz z remontem mostu na rzece Sewerynce w m. Kowalewko - Etap I-prace wykonane w 2021 r.	9 256 411,06	środki własne: 925 796,00 RFRD: 7 404 974,00 Gmina Strzegowo: 567 570,00 Gmina Wiśniewo: 358 071,00

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa inwestycji	Koszt całkowity [brutto zł]	Finansowanie [zł]
Rozbudowa drogi powiatowej Bogurzynek – Mdzewo nr 2343W w miejscowości: Kowalewo, Kowalewko, Dąbrowa – Etap II-prace wykonane w 2021 r.	6 677 314,95	środki własne:877 958,98 RFRD: 4 921 397,37 Gmina Strzegowo: 539 478,00 Gmina Wiśniewo: 338 480,00
Wykonanie robót remontowych na moście nad rzeką Przylepnica w ciągu drogi powiatowej 2324W od DW563 - Mostowo - Szreńsk	149 842,29	środki własne
Rozbiórka istniejącego mostu o JNI 01005647 i budowa nowego mostu na rzece Mławce w m. Bielawy wraz z rozbudową drogi dojazdowej nr 2337W Szreńsk - Radzanów	7 572 493,38	środki własne:3 974 350,40 (w tym środki Ochrony Środowiska: 312 096,56) Gmina Szreńsk: 800 000,00 Rezerwa subwencji ogólnej: 2 666 193,00 RFIL: 363 348,61
Rozbudowa drogi dojazdowej nr 2332W Głuźek – Rumoka na odcinku od km 4+269,00 do km 6+072,20	1 970 896,37	RFIL: 1 970 896,37
Rozbudowa drogi powiatowej nr 2326W Wiśniewo – Wola Szydłowska na odcinku od km 2+945,00 do km 4+441,00 w miejscowości Wyszyny Kościelne.	5 263 048,34	środki własne:1 052 609,67 (w tym 900 000,00 środki Ochrony Środowiska) Pomoc finansowa WM: 3 157 829,00 pomoc finansowa Gminy Stupsk:1 052 609,97
Modernizacja drogi powiatowej nr 2341W relacji Miączyn Mały - Radzimowice	560 000,00	środki własne
Wykonanie pobocza z destruktu asfaltowego droga powiatowa Nr 2362W	120 724,99	środki własne
Remont chodnika zlokalizowanego w ciągu drogi pow.Nr 2313W w m. Dzierzgowo	92 342,25	b.d.
Gmina Dzierzgowo		
Przebudowa drogi gminnej 23011W na odcinku Stare Łączyno – Nowe Łączyno dł.1,460 km.	517 000,00	Inwestycja została wykonana na koszt inwestora prywatnego
Przebudowa istniejącej drogi stanowiącej ul. Księdza Prymasa Mikołaja Dzierzgowskiego w Dzierzgowie dł. 0,450 km.	304 080,60	RFIL: 89.071,68 zł FDS - 215.008,92 zł.
Przebudowa istniejącej drogi gminnej stanowiącej ul. T. Kościuszki w Dzierzgowie dł. 0,063 km.	59 363,97	środki własne: 6.333,05 zł; RFIL: 15.257,92 zł w ramach działania wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy Leader objętego PROW 2014-2020 - 37.773,00 zł.
Przebudowa drogi w miejscowości Dzierzgowek na odcinku od drogi powiatowej KD2311W do drogi powiatowej KD2311W dł. 1,081 km.	264 996,12	środki własne: 210 474,62 zł środki związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych: 54.521,50 zł
Remont nawierzchni drogi gminnej Brzozowo Dąbrówka – Brzozowo - Łęg – Brzozowo Stare – Brzozowo Nowe dł. 4,067 km.	178 536,01	środki własne: 53 561,01 zł FDS: 124.975,00 zł
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rzęgnowo	589 142,76	RFRD: 324 546,73 zł RFIL: 264 596,03 zł

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa inwestycji	Koszt całkowity [brutto zł]	Finansowanie [zł]
Przebudowa drogi Zawady – Żarnowo	217 945,79	w ramach środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych – 50 000 zł; RFIL: 49 414,27 zł
Gmina Lipowiec Kościelny		
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Niegocin	657 963,00	PROW 100%
Gmina Strzegowo		
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Niedzbórz na odcinku od km 0+990 do km 1+886	661 632,13	FOGR 100%
Przebudowa dróg wewnętrznych ulicy Różanej od km 0+000 do km 0+170 i ulicy Bukowej od km 0+005 do km 0+137	149 706,66	środki własne
Przebudowa drogi gminnej relacji Unikowo – Sułkowo Borowe Przebudowa drogi w miejscowości Sułkowo Borowe	407 634,30	środki własne
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Mdzewo i placu w miejscowości Strzegowo	278 330,55	środki własne
Przebudowa drogi gminnej Nr 230518W Dąbrowa - Dalnia na odcinku od 0+011,50 do km 1+843,50	758 271,27	FDS – MUW 100%
Remont dróg na terenie gminy Strzegowo: odcinki relacji: Rydzyn Szlachecki – Mączewo; Radzimowice – Bieżany; Staroguby-Breginie; Rydzyn Włościański - Rydzyn Szlachecki; miejscowości: Mdzewo; Rydzyn Włościański	547 086,04	środki własne
Przebudowa drogi Marysinek - Budy Budzkie	258 521,40	FOGR 100%
Przebudowa drogi gminnej Nr 230518W Dąbrowa - Dalnia na odcinku od 0+011,50 do km 1+843,50	750 407,19	RFRD 100%
Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego łączącego ul. Łąkową, Torfa Załęskiego i Sportową w Strzegowie	51 575,75	środki własne
Przebudowa drogi gminnej G 230517W relacji Drogiszka – Budy Sułkowskie	799 703,98	Funduszu Przeciwdziałania COVID-19
Miasto Mława		
Poprawa spójności komunikacyjnej Miasta Mława poprzez rozbudowę ul. Mariackiej, ul. Ordona i ul. Świętej Anny w Mławie. Poprawa spójności komunikacyjnej Miasta Mława poprzez budowę drugiego etapu Alei Św. Wojciecha wraz z budową skrzyżowania typu rondo. Budowa chodnika w ul. Andersa. Budowa chodnika w ul. Zachodniej. Przebudowa ul. Pułkownika Leona Krajewskiego w Mławie. Przebudowa ul. Lipowej w Mławie. Przebudowa ul. Klonowej w Mławie. Przebudowa ul. Anyszki w Mławie.	24 495 702,09	środki własne Fundusze Zewnętrznych

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa inwestycji	Koszt całkowity [brutto zł]	Finansowanie [zł]
<p>Opracowanie dokumentacji projektowej dla Al. Św. Wojciecha etap III.</p> <p>Opracowanie dokumentacji technicznej przebudowy ul. Smolarnia wraz z budową drogi łączącej ul. Smolarnia z ul. Nadrzeczną.</p> <p>Przebudowa ul. ks. Piotra Skargi w Mławie.</p> <p>Przebudowa i budowa dróg na terenie Miasta Mława w podziale na części I–V (ulice gminne).</p> <p>Budowa drogi łączącej ul. Smolarnia z ul. Grzebskiego w Mławie.</p> <p>Poprawa spójności komunikacyjnej Mławy poprzez budowę drogi łączącej ulicę Wysoką z ul. Anny Dobrskiej i drogami osiedlowymi w Mławie.</p> <p>Przebudowa odcinka ul. Ordoną poprzez budowę chodnika po stronie lewej od ul. Kościuszki od zjazdu do LIDL'a do ul. Sportowej.</p> <p>Przebudowa ul. Kleniewskiego w Mławie.</p> <p>Przebudowa ul. Kowalczyka w Mławie.</p> <p>Przebudowa ul. Kryszkiewicza w Mławie.</p> <p>Przebudowa ul. Gen. Maczka w Mławie.</p> <p>Przebudowa ul. Reja w Mławie.</p> <p>Przebudowa ul. Okrężnej w Mławie.</p> <p>Przebudowa nawierzchni w ul. Dzierzgowskiej w Mławie.</p>		
Gmina Stupsk		
Rozbudowa drogi w miejscowości Zdroje - dokumentacja	9 288,20	środki własne
Rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Wola-Kolonia (działka nr 113)	89 382,66	środki własne budżet WM: 40 597,00
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wyszyny Kościelne - działka nr 473	362,90	środki własne
Rozbudowa drogi gminnej Bolewo – Sułkowo Kolonia	144,90	środki własne
Rozbudowa ulicy Nadrzeczej w m. Konopki -	58 056,00	środki własne
Przebudowa drogi gminnej w Stupsku dz. 335 –	92 127,60	środki własne PROW:56 103,00
Przebudowa drogi na działce nr ew. 64/6 i utwardzenie kostką brukową ciągu komunikacyjnego na działce nr ew. 64/5 ob. Strzałkowo	182 235,28	środki własne KOWR: 154 813,61
Rozbudowa ul. Nadrzeczej w Konopkach	2 940 425,71	środki własne Budżet Państwa: 1 887 682,71
Rozbudowa drogi Bolewo - Sułkowo Kolonia	18 392,10	środki własne
Przebudowa drogi gminnej w Wyszynach K. dz. 473	21 525,00	środki własne
Wykonanie chodnika ul. Kredytowa Konopki	6 999,93	środki własne
Przebudowa drogi w miejscowości Zdroje – chodnik (etap1+2)	246 413,75	środki własne

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Nazwa inwestycji	Koszt całkowity [brutto zł]	Finansowanie [zł]
Gmina Szydłowo		
Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla przebudowy drogi gminnej transportu rolnego Dębsk – Krzywonoś etap II	7 000	środki własne
Przebudowa drogi transportu rolnego Dębsk – Krzywonoś etap II. Droga gminna nr 230815W	169 520	środki własne, Województwo Mazowieckie
Remonty bieżące dróg o nawierzchni gruntowej	200 000	środki własne
Przebudowa drogi gminnej transportu rolnego w miejscowości Szydłówek (relacja Szydłówek – Cegielnia). Droga gminna nr 230816W	236 909	środki własne, Województwo Mazowieckie
Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla przebudowy drogi gminnej transportu rolnego w miejscowości Szydłówek	7 000	środki własne
Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi gminnej nr 230857W – ul. Sportowa w miejscowości Szydłowo	20 000	środki własne
Gmina Wiśniewo		
1. Utwardzenie drogi w m Żurominek 2. Przebudowa drogi w m Głużek, Bogurzyn, Wiśniewo, Kosiny Bartosowe, Kosiny Kapiczne, Podkrajewo 3. Modernizacja drogi: Wiśniewo, Kosiny Bartosowe, Modła, Nowa Otocznia, 4. Budowa chodnika: Kowalewo, Głużek 5 Modernizacja poboczy: Bogurzynek, Wiśniewko,	800 227,48	środki własne
Gmina Wieczfnia Kościelna		
Przebudowa drogi gminnej transportu rolnego Nr G230938W	290 715,83	środki własne: 165 715,83 zł Województwo Mazowieckie: 125 000,00 zł
Przebudowa drogi gminnej Nr G230912W na terenie sołectwa Windyki	214 992,08	środki własne
Przebudowa drogi gminnej na działce nr 339 w miejscowości Peplowo	61 551,45	środki własne

źródło: Urzędy Gmin, Powiatowy Zarząd Dróg w Mławie

Gmina Radzanów

W raportowanym okresie Gmina uczestniczyła w finansowaniu inwestycji związanych z przebudową dróg powiatowych na odcinkach Radzanów-Drzazga oraz Miączyn Duży-Rudowo (odc. Bońkowo Kościelne). Na ten cel wydatkowano 240 000,00 zł z budżetu Gminy. Ponadto została wykonana:

- przebudowa drogi gminnej zlokalizowanej na działce Nr 279 w msc. Zgliczyn Glinki na odcinku od km 0+000,00 do km 0+455,00, koszt inwestycji: 197 044,19 zł sfinansowano z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR);
- przebudowa drogi gminnej na działkach 16 i 54 w msc. Bębnowko, koszt inwestycji: 179 243,69 zł sfinansowano z FOGR;
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gradzanowo Zbęskie, koszt inwestycji: 226 180,32 zł sfinansowano z FOGR;
- konserwacja dróg gminnych gruntowych, koszt wyniósł 186 333,57 zł z budżetu Gminy.

26. Utrzymywanie infrastruktury drogowej w odpowiednim stanie – oczyszczanie ulic.

Miasto Mława

W latach 2020 i 2021 oczyszczano ulice – łącznie 82 km (jeden raz w roku – 24,03 km oraz 5 razy w roku 40,68 km). Koszt poziomowego sprzątnia ulic zarówno w 2020 r. jak i 2021 r. wyniósł 480 282,00 zł na rok.

Gmina Radzanów

W raportowanym okresie na bieżąco usuwano ubytki w nawierzchni, oczyszczano i odśnieżano drogi gminne.

Gmina Dzierzgowo

W omawianym okresie na bieżące utrzymanie dróg i remonty Gmina Dzierzgowo wydatkowała 200 000,00 zł z środków własnych gminy.

Gmina Wiśniewo

W raportowanym okresie na utrzymanie infrastruktury drogowej Gmina wydatkowała 39 139,01 zł z środków własnych.

Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich począwszy od 2021 r. corocznie będzie się zajmować myciem jezdni oraz chodników na terenie powiatu mławskiego. Koszt w 2021 r. wyniósł 14 380,43 zł z środków własnych województwa.

27. Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza dla zdrowia.

Miasto Mława

W 2021 r. w Radiu 7 emitowano spoty na temat czystego powietrza, publikowano artykuły w czasopiśmie „Pory Roku” nr 1/2021, publikowano ogłoszenia modułowe na portalach mlawapress.pl i naszamlawa.pl. Ponadto promowano na oficjalnej stronie UM Mława (mlawa.pl) oraz „Informatorze Miejskim”, mediach lokalnych prawidłowego spalania paliw stałych w piecach.

Gmina Stupsk

W raportowanym okresie w szkołach na terenie gminy organizuje się zajęcia/prelekcje z zakresu ochrony powietrza.

Gmina Dzierzgowo

W latach 2020 i 2021 Gmina Dzierzgowo prowadziła spotkania informacyjne dla mieszkańców.

Zespół Szkół nr 4 w Mławie

Światowy Dzień Ziemi w roku 2021 przypadł 22 kwietnia, a jego przewodnim motywem było hasło „Przywróć naszą Ziemię. Zespół Szkół nr 4 w Mławie czynnie włączył się w obchody promując ekologiczne postawy i uświadamiając o problemach związanych ze zmianą klimatu. Jednym z działań było przeprowadzenie konkursu na plakat promujący idee ochrony środowiska przyrodniczego.

28. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń.

Miasto Mława

W 2021 r. odbył się pokaz ekonomicznego palenia paliwem stałym w piecach, kotłach i kominkach (promocja palenia bez dymowego). Koszt inwestycji wyniósł z budżetu Miasta 2999,99 zł.

Gmina Stupsk

W raportowanym okresie w szkołach na terenie gminy organizuje się zajęcia/prelekcje z zakresu ochrony powietrza.

Gmina Dzierzgowo

W latach 2020 i 2021 w ramach programu „Czyste Powietrze” prowadzono spotkania informacyjne dla mieszkańców na ten cel z Rządowego Programu Czyste Powietrze wydatkowano 1 800,00 zł.

29. Ograniczenie emisji prekursorów ozonu ze źródeł komunikacyjnych poprzez upłynnienie ruchu i wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego.

Na terenie miasta Mława funkcjonuje Mławska Komunikacja Miejska, która prowadzi działania promujące korzystanie z komunikacji zbiorowej.

30. Ograniczenie emisji prekursorów ozonu ze źródeł przemysłowych.

Zadanie realizowane na bieżąco. Instalacje przemysłowe działające n terenie powiatu funkcjonują zgodnie z wymogami.

3.2. Zagrożenie hałasem

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 10 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zagrożenie hałasem.

Tabela 68. Zadania w obszarze interwencji zagrożenie hałasem

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Budowa i modernizacja połączeń drogowych na terenie powiatu.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
2.	Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (ekranów dźwiękochłonnych, pasów zieleni itp.).	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
3.	Tworzenie w miejscowościach strefy ciszy, poprzez stosowanie ograniczeń prędkości w terenie zabudowanym.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↓
4.	Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu oraz wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów.	Zadanie własne: JST	↑
5.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w przypadku stwierdzenia przekroczeń.	Zadanie własne: JST	↔
6.	Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas (izolacji, tłumików itp.).	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	↑
7.	Budowa systemów monitorowania hałasu.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
8.	Opracowanie przeglądów ekologicznych i analiz po realizacyjnych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔
9.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości hałasu.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	↓
10.	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji hałasu.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	↓

1. Budowa i modernizacja połączeń drogowych na terenie powiatu.

Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich

W 2021 r. wykonano remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 544 na odcinku od km 76+272 do km 76+628 oraz od km 76+758 do km 77+475. Koszt inwestycji wyniósł 527 606,56 zł, pokryty z środków własnych województwa.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

W latach 2019-2022 realizowano modernizację dróg krajowych na obszarze powiatu mławskiego. Na ten cel wydatkowano 740 922 927,93 zł. Źródła finansowania pochodziły z Funduszu Europejskiego oraz z Budżetu Państwa.

2. Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (ekranów dźwiękochłonnych, pasów zieleni itp.).

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

W latach 2019-2022 wybudowano zabezpieczenia przeciwhałasowe na obszarze powiatu mławskiego. Na ten cel wydatkowano 2 529 967,33 zł. Źródła finansowania pochodziły z Funduszu Europejskiego oraz z Budżetu Państwa.

3. Tworzenie w miejscowościach strefy ciszy, poprzez stosowanie ograniczeń prędkości w terenie zabudowanym.

W ramach powyższego zadania Powiatowy Zarząd Dróg w Mławie w terenie zabudowanym nie wykonywał żadnych czynności.

Natomiast poza terenem zabudowanym na drodze powiatowej Nr 2332W relacji Głużek-Rumoka w m. Olszynki Rumockie w związku z funkcjonowaniem Rezerwatu przyrody Olszyny Rumockie wprowadzone jest ograniczenie prędkości do 70 km/h oraz posadowiony jest znak B-29 zakaz używania sygnałów dźwiękowych.

4. Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu oraz wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów.

Miasto Mława

W MPZP określono zasady ochrony środowiska w tym poprzez zapewnienie standardu akustycznego dla terenów Gminy.

Gmina Radzanów

W latach 2019-2021 sporządzono plany zagospodarowanie przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu. Na ten cel z budżetu Gminy wydatkowano 599 392,00 zł.

5. Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w przypadku stwierdzenia przekroczeń.

Starostwo Powiatowe realizuje w/w zadanie w ramach swojej bieżącej działalności. W latach 2020-2021 brak było konieczności wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu.

6. Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas (izolacji, tłumików itp.).

W ramach powyższego zadania dokonano nasadzeń nowych drzew i krzewów w ciągu modernizowanych dróg. Zadania te opisano w 25 działu 3.1.

7. Budowa systemów monitorowania hałasu.

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021, poz. 1719 tj..), Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska dokonuje oceny klimatu akustycznego na terenach miast o liczbie mieszkańców poniżej 100 tysięcy oraz na terenach położonych przy drogach o natężeniu ruchu poniżej 3 mln pojazdów w ciągu roku (8200 pojazdów na dobę).

W 2020 r. Wydział Monitoringu Środowiska prowadził pomiary hałasu w województwie mazowieckim. Na terenie powiatu mławskiego wyznaczono punkt pomiarowy zlokalizowany w Mławie przy ul. Warszawskiej 118. W poniższej tabeli zestawiono wyniki.

Tabela 69. Wyniki pomiarów i ocena hałasu w roku 2020

Numer drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Pora doby	Przekroczenie L_{AeT} [dB]
DW544	Mława, ul. Warszawska 118	7-8.10.2020	Dzień (16h)	6,3
			Noc (8h)	5,6

źródło: GIOŚ

8. Opracowanie przeglądów ekologicznych i analiz po realizacyjnych.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

9. Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości hałasu.

10. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji hałasu.

Zadania nie zostało wykonane ze względu na brak konieczności.

3.3. Pola elektromagnetyczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 3 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona przed pola elektromagnetyczne.

Tabela 70. Zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi.	Zadanie własne: JST	↔
2.	Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzania pola elektromagnetyczne.	Zadanie monitorowane: JST	↔
3.	Edukacja społeczeństwa w zakresie oddziaływania i szkodliwości pól elektromagnetycznych.	Zadanie monitorowanie: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	↓

1. Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

Miasto Mława

Po wejściu w życie MPZP określono w MPZP stref oddziaływania linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia, w których obowiązuje zakaz sytuowania pomieszczeń na pobyt ludzi.

2. Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzania pola elektromagnetyczne.

Starosta Powiatu Mławskiego gromadzi na bieżąco dane nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń.

W analizowanych latach do Starostwa wpłynęło 4 zgłoszeń:

- W 2019 r. przyjęto 2 zgłoszenie instalacji emitujących pole elektromagnetyczne (stacje bazowe telefonii komórkowej),
- W 2020 r. przyjęto 1 zgłoszenia instalacji emitujących pole elektromagnetyczne (stacje bazowe telefonii komórkowej),
- W 2021 r. przyjęto zgłoszenia 3 stacji bazowych telefonii komórkowej i 4 zgłoszenia instalacji energetycznych (stacje bazowe telefonii komórkowej).

Prowadzący instalacje emitujące pole elektromagnetyczne informowali na bieżąco Starostę Mławskiego o zmianach danych w zgłoszeniach tych instalacji.

3. Edukacja społeczeństwa w zakresie oddziaływania i szkodliwości pól elektromagnetycznych.

Brak wykonania zadania.

3.4. Gospodarowanie wodami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 13 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarowanie wodami.

Tabela 71. Zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich i przemysłowych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	↔
2.	Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie i leśnictwie	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	↔
3.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	↑
4.	Ograniczeni wpływu rolnictwa na wody poprzez racjonalne nawożenie, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu ze źródeł rolniczych)	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, mieszkańcy	↑
5.	Stosowane technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	↑
6.	Poszukiwanie i dokumentowanie alternatywnych źródeł wody do spożycia	Zadanie monitorowane: JST	↑
7.	Inwentaryzacja ujęć wód podziemnych wykorzystywanych do nawodnień rolniczych, kontrola poboru wody z tych ujęć.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
8.	Wydawanie pozwoleń wg ustawy Prawo wodne	Zadanie własne: JST	↔
9.	Szeroko zakrojone działania edukacyjne promujące potrzebę ochrony wód	Zadanie własne: JST	↓
10.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych na poziomie gmin map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
11.	Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
12.	Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↓
13.	Wyeliminowanie unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	↑
14.	Określenie możliwości budowy wałów przeciwpowodziowych na obszarach chronionych	Zadanie monitorowane: JST	↓

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
15.	Realizacja urządzeń zwiększających retencję wodną na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	↔
16.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	↑
17.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnym deszczom na obszarach zurbanizowanych	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	↑

1. Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich i przemysłowych.

2. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie i leśnictwie.

Na bieżąco JST, podmioty gospodarcze a także mieszkańcy próbują ograniczać zużycie wody w obszarach gospodarki.

3. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Miasto Mława

Zarówno w 2020 r. jak i 2021 r. prowadzono po 3 postępowania na podstawie art. 234 Prawo Wodne.

Gmina Lipowiec Kościelny

W omawianym okresie prowadzono kontrolę przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi w sposób wyrzykowy.

4. Ograniczeni wpływu rolnictwa na wody poprzez racjonalne nawożenie, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu ze źródeł rolniczych).

5. Stosowane technologie i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód.

Na terenie powiatu prowadzi się rozbudowę sieci kanalizacyjnej. Zadanie szerzej zostało opisane w dziale 3.5.

6. Poszukiwanie i dokumentowanie alternatywnych źródeł wody do spożycia.

Gmina Lipowiec Kościelny

W 2021 r. wykonano odwierty do budowy stacji uzdatniania wody w miejscowości Parcele Łomskie. Na ten cel wydatkowano 35 000,00 zł, środki pochodziły z budżetu Gminy.

7. Inwentaryzacja ujęć wód podziemnych wykorzystywanych do nawodnień rolniczych, kontrola poboru wody z tych ujęć.

W ramach ww. zadania zatwierdzono dokumentację hydrogeologiczną na pobór wód podziemnych

- w 2020 r. 7 dokumentacji – łączny pobór wód 187,7 m³/h;
- w 2021 r. 5 dokumentacji - łączny pobór wód 105 m³/h.

8. Wydawanie pozwoleń wg ustawy Prawo wodne.

Pozwolenia wodnoprawne wydaje od 1 stycznia 2018 roku PGW Wody Polskie.

PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Dębem i Zarząd Zlewni w Ciechanowie oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie wydał w raportowanym okresie pozwolenia wodnoprawne:

- na pobór wód dla ujęć wód podziemnych – w 2020 r. – 13 i w 2021 r. – 3;
- na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz wykonanie urządzeń wodnych – w 2020 roku – 41 i w 2021 roku – 49.

9. Szeroko zakrojone działania edukacyjne promujące potrzebę ochrony wód.

Brak realizacji zadania.

10. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych na poziomie gmin map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami.

Miasto Mława

Na terenie Miasta brak jest obszarów zagrożonych powodzią oraz podtopieniami w związku z tym nie uwzględnia się zapisów w MPZP.

Gmina Radzanów

W latach 2019-2021 sporządzono plany zagospodarowanie przestrzenne z uwzględnieniem terenów zagrożonych podtopieniem. Na ten cel wydatkowano 599 392,00 zł z środków własnych Gminy Radzanów.

11. Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych.

Gmina Radzanów

W 2021 r. wykonano renowację zbiornika wodnego w Gradzanowie Zbęskim. Na ten cel Zarząd Województwa Mazowieckiego przeznaczył 70 000,00 zł.

12. Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Brak realizacji zadania.

13. Wyeliminowanie, unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią.

Gmina Radzanów oraz Gmina Strzegowo narażone na zagrożenie powodzią uwzględniają zapisy w MPZP. Na terenie pozostałych Gmin brak jest prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi, w związku z czym ww. zapisów nie uwzględnia się w MPZP.

14. Określenie możliwości budowy wałów przeciwpowodziowych na obszarach chronionych.

Brak realizacji zadania.

15. Realizacja urządzeń zwiększających retencję wodną na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych.

Nadleśnictwo Przasnysz w ramach swojej działalności na bieżąco monitoruje i według bieżących potrzeb przeprowadza konserwacje istniejących obiektów małej retencji.

16. Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi.

Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Mławie

W latach 2020-2021 prowadzono działania utrzymaniowe związane z urządzeniami melioracjami wodnymi na terenie powiatu mławskiego. Na ten cel wydatkowano 935 259,00 zł. Środki pochodziły z składek członkowskich oraz dotacji podmiotowej i rezerwy celowej z budżetu Państwa.

Miasto Mława

W raportowanym okresie oczyszczano rowy odwodnieniowe na terenie m. Mława poprzez wykaszanie skarp. Z budżetu Miasta na ten cel przeznaczono 201 926,00 zł (104 963,00 zł na rok).

Gmina Dzierzgowo

W 2021 r. przeprowadzono inwestycję pod nazwą „Renowacja stawu gminnego wraz z przebudową rowu w miejscowości Dzierzgowo”. Prace polegały na odmuleniu, wykonaniu skarp gabionami z kamienia łamanego. Odmulono rów melioracyjny oraz wyłożono płytami ażurowymi betonowymi. Teren wokół stawu i rowu został uporządkowany, dokonano zasiewu trawy. Łączny koszt zadania wyniósł 88.676,85 z, w tym środki własne to 26 003,06 zł oraz z dofinansowania 62 673,79 zł.

17. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnym deszczom na obszarach zurbanizowanych.

Powiat Mławski

W 2020 r. na zadanie inwestycyjne pn. „Zakup i montaż automatycznej stacji meteorologicznej w Powiecie Mławskim” Powiat Mławski dnia 23.06.2020 r. złożył wniosek o dofinansowanie zadania w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej MAZOWSZE 2020. Sejmik Województwa Mazowieckiego przyznał pomoc finansową przez Województwo Mazowieckie na realizację zadań w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej MAZOWSZE 2020”.

Powiat mławski uzyskał dofinansowanie do 80% kosztów kwalifikowanych tj. w kwocie 47 976,00 zł. Powiat Mławski zapewnił 20 % tj. w kwocie 11 994,00 zł całkowitej wartości kosztów kwalifikowanych.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 8 zadania środowiskowego w ramach obszaru interwencji gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 72. Zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Ograniczenie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizacja wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	↔
2.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody i oczyszczania ścieków wśród mieszkańców	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	↑
3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorczego zapotrzebowania na wodę	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	↑
4.	Ustalanie w drodze decyzji strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych	Zadanie własne: JST	↔
5.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania odpadów ściekowych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	↑
6.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których jest to technicznie i ekonomiczne uzasadnione	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	↑
7.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	↔
8.	Edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	↑

1. Ograniczenie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizacja wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej.

Zadanie realizowane na bieżąco przez przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie powiatu mławskiego.

2. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody i oczyszczania ścieków wśród mieszkańców.

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie

W 2021 r. zorganizowano Światowy Dzień Wody w I LO w formie konkursu, zabaw online oraz quizów on-line. Na ten cel z budżetu Przedsiębiorstwa wydatkowano 1000,00 zł.

3. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorczego zapotrzebowania na wodę.

Gmina Radzanów

W 2021 r. wybudowano wodociąg gminny na odc. 250 m. Koszt inwestycji wyniósł 57 650,00 zł, a środki na ten cel zostały przeznaczone z PROW.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Gmina Lipowiec Kościelny

W raportowanym okresie wybudowano sieci wodociągowej w miejscowości Lipowiec Kościelny i Parcele Łomskie. Na ten cel wydatkowano 362 000,00 zł z budżetu Gminy.

Gmina Stupsk

W 2020 r. rozbudowano odcinki gminnej sieci wodociągowej na terenie gminy Stupsk. W ramach zadania wykonany został odcinek sieci wodociągowej, długości 87,5 m. Zadanie odebrano w dniu 15 października 2020 r., całkowity koszt brutto jego realizacji, na który składa się koszt zakupu mapy do celów projektowych, koszt opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej i fizyczne wykonanie odcinka sieci, wyniósł 14 819,20 zł. Zadanie sfinansowano z budżetu Gminy.

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie

Poniżej zestawiono inwestycje zrealizowane przez Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie

Tabela 73. Inwestycje zrealizowane przez Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie w latach 2020-2021

Rok	Nazwa inwestycji	Całkowity koszt zadania [zł brutto]	Finansowanie
2020	Budowa sieci wodociągowej w ul. Nowoleśnej w Mławie	31 183,91	Środki własne
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Osiedle Książąt Mazowieckich w Mławie	27 242,00	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Wysokiej w Mławie	59 061,29	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Lipowej w Mławie	73 440,48	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Dalekiej, ul. Reja, ul. Zacisze w Mławie	61 222,79	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Okólnej w Mławie	357 676,22	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Grzebskiego – Smolarnia w Mławie	44 144,37	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Diamentowej w Mławie	102 425,52	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Błękitnej w Mławie	1110 721,85	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Przemysłowej, ul. Czechowskiej w Mławie	83 415,45	
2021	Budowa sieci wodociągowej w ul. Ks. Piotra Skargi w Mławie	98 546,85	Środki własne
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Szpitalnej w Mławie	84 048,6	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Leśny Zakątek w Mławie	22 548,55	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Wrzosowej w Mławie	72 909,24	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Modrej w Mławie	88 698,62	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Turkusowej w Mławie	86 845,04	
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Jagodowej w Mławie	102 074,65	
Suma		2 506 205,43 zł	

źródło: Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie

Gmina Wieczfnia Kościelna

W 2021 r. wykonano następujące inwestycje:

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

- rozbudowano sieć wodociągową na działce nr ew. 298-4 w miejscowości Uniszki Zawadzkie. Koszt inwestycji wyniósł 50 430,00 zł, środki pokryto z budżetu Gminy;
- wybudowano sieć wodociągową w msc. Uniszki Zawadzkie, łączny koszt inwestycji wyniósł 342 092,00 zł, częściowe środki na ten cel pozyskano z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 308 061,00 zł;
- rozbudowano sieć wodociągową w msc. Windyki. Środki na cel przeznaczono z budżetu Gminy w kwocie 49 220,00 zł.

4. Ustalanie w drodze decyzji strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych.

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności.

5. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania odpadów ściekowych.

Gmina Radzanów

W latach 2020-2021 wybudowano kanalizację sanitarną wraz z infrastrukturą towarzyszącą w msc. Radzanów. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 2 282 104,30 zł i został sfinansowany z PROW.

Gmina Wieczfnia Kościelna

W 2020 r. wybudowano kanalizację tłoczną w msc. Kuklin – etap II. Koszt inwestycji wyniósł 78 936,99 zł. Środki na cel przeznaczono z budżetu Gminy. Natomiast w 2021 r. rozbudowano sieć kanalizacyjną w msc. Uniszki Zawadzkie. Koszt wyniósł 77 490,00 zł.

6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których jest to technicznie i ekonomiczne uzasadnione.

Na terenie Powiatu właściciele nieruchomości budowali przydomowe oczyszczalnie ścieków we własnym zakresie.

Tabela 74. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu mławskiego

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	1 297	1 311	1 317	b.d.

źródło: GUS, stan na 31.12.21 r.

Gmina Strzegowo

W raportowanym okresie wybudowano 34 przydomowe oczyszczalnie. Na ten cel wydatkowano 766 782,00 zł z RPO WM 2014-2020.

7. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zadanie jest realizowane na bieżąco w ramach działalności statutowej i prowadzone jest przez wydziały merytoryczne przez Urzędy Gmin.

8. Edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie

W 2020 r. prowadzono kampanię edukacyjną dotyczącą racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej. Na ten cel z budżetu Przedsiębiorstwa wydatkowano 1 920,00 zł.

3.6. Zasoby geologiczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 5 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zasoby geologiczne.

Tabela 75. Zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów.	Zadanie monitorowane: JST	↔
2.	Kontrola koncesji na wydobywanie złóż.	Zadanie monitorowane: JST	↑
3.	Wydawanie pozwoleń w zakresie realizacji ustawy Prawa górniczego i geologicznego.	Zadanie własne: JST	↔
4.	Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	Zadanie własne: JST	↔
5.	Działania edukacyjne promujące racjonalne wykorzystanie kopalin.	Zadanie własne: JST	↓

1. Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów.

Sprawy dotyczące nielegalnego wydobycia prowadzą organy nadzoru górniczego. Gminy Powiatu Mławskiego podlegają Okręgowemu Urzędowi Górniczemu w Warszawie.

W latach 2020 - 2021 Starosta Mławski nie zarejestrował nielegalnego eksploataowania zasobów.

2. Kontrola koncesji na wydobywanie złóż.

Na bieżąco Gminy kontrolują podmioty oraz przyjmują sprawozdania składane przez przedsiębiorców.

3. Wydawanie pozwoleń w zakresie realizacji ustawy Prawa górniczego i geologicznego.

Starostwo Powiatowe prowadzi postępowania administracyjne w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i dokumentowania złóż kopalin oraz w zakresie wydawania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie z braku konieczności nie wydawano pozwoleń w zakresie realizacji ustawy Prawa górniczego i geologicznego, natomiast wydano 2 koncesje na wydobycie kopalin.

4. Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

W planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin występują zapisy w związku z ochroną zasobów geologicznych.

5. Działania edukacyjne promujące racjonalne wykorzystanie kopalin.

Brak realizacji zadania.

3.7. Gleby

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 11 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gleby.

Tabela 76. Zadania w obszarze interwencji gleby

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego (zastosowanie dobrych praktyk rolnych).	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
2.	Promocja i realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno – środowiskowo – klimatycznych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↓
3.	Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
4.	Wprowadzenie obowiązku umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów, na których zostały przekroczone standardy jakości gleb.	Zadanie własne: JST	↑
5.	Wydawanie decyzji o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.	Zadanie własne: JST	↔
6.	Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia scalania, wymiany lub podziału gruntu.	Zadanie własne: JST	↔
7.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym i leśnym.	Zadanie monitorowane: JST	↑
8.	Uzgodnienie dokumentacji projektowych do wydania decyzji rekultywacji terenu.	Zadanie własne: JST	↔
9.	Wydanie decyzji uwzględniającej kierunek rekultywacji o charakterze zadrzewionym, leśnym lub przeznaczonym pod zieleń publiczną.	Zadanie własne: JST	↔
10.	Określanie warunków rekultywacji i zagospodarowania gruntów przemysłowych.	Zadanie własne: JST	↔
11.	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizacjach dokumentów planistycznych.	Zadanie monitorowane: JST	↔

1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego (zastosowanie dobrych praktyk rolnych).

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie

MODR Oddział Poświętne w ramach zadania na terenie powiatu mławskiego zrealizował szkolenie „Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy o nawozach i nawożeniu”. Promocją rolnictwa ekologicznego było zgłoszenie gospodarstwa ekologicznego z terenu powiatu mławskiego do udziału w ogólnopolskim konkursie na najlepsze gospodarstwo ekologiczne.

W 2021 r. zorganizowano konkurs „Najlepsze gospodarstwo ekologiczne”. Został zorganizowany przez MODR Warszawa przy współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu oraz Mazowiecką Izbą Rolniczą. Głównym jego celem było rozpowszechnianie informacji o korzyściach płynących z prowadzenia gospodarstwa metodami ekologicznymi oraz upowszechnienie wiedzy na temat możliwości przetwarzania surowców ekologicznych na poziomie gospodarstwa. Komisja konkursowa powołana przez dyrektora MODR Warszawa, oceniała zgłoszone gospodarstwa biorąc pod uwagę ich ogólną charakterystyki, wyniki ekonomiczne oraz dbałość gospodarzy

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

o urodzajność i ochronę gleby. Bardzo ważnym kryterium w obecnej edycji konkursu było przetwórstwo w gospodarstwie oraz działania edukacyjne i dawanie pozytywnego przykładu.

3 miejsce zajęło Gospodarstwo Sebastiana Wołowskiego Ekologiczna Kozia Farma Strzegowo, które położone jest w miejscowości Strzegowo. W gospodarstwie uprawiane są: owies, seradela oraz trwałe użytki zielone (TUZ) wykorzystywane głównie na skarmienie zwierząt. Hodowane są wyłącznie kozy - 37 szt., od których pozyskiwane jest certyfikowane mleko do produkcji serów.

2. Promocja i realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych.

Brak realizacji zadania.

3. Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu mławskiego występują zapisy związane z ochroną gleb

4. Wprowadzenie obowiązku umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów, na których zostały przekroczone standardy jakości gleb.

Gmina Radzanów

W raportowanym okresie sporządzono plany zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem obszarów, na których zostały przekroczone standardy gleb. Z budżetu Gminy wydatkowano na ten cel 599 392,00 zł.

Koszt dotyczy również zadania 1 w rozdziale 3.9.

Miasto Mława

Gleby położone w granicach administracyjnych miast posiadają zgodę na wyłączenie z produkcji rolnej w związku z czym nie określa się standardów jakości gleb. Ustalanie jakości gleb wynika bezpośrednio z przepisów odrębnych u jest stosowane wyłącznie na terenach wiejskich zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. Wydawanie decyzji o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

6. Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia scalania, wymiany lub podziału gruntu.

Działania wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

7. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym i leśnym.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej. Osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest zobowiązana do zrekultywowania gruntów na własny koszt w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności. W myśl obowiązujących przepisów w stosunku do działalności przemysłowej prowadzący ją jest

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

zobligowany planować, projektować i realizować rekultywację oraz zagospodarowanie gruntów na wszystkich jej etapach.

Na terenie powiatu w ostatnich latach powadzono rekultywacje. Szczegółowe dane zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 77. Dane dotyczące gruntów wymagających rekultywacji oraz gruntów zrekultywowanych

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość			
		2018	2019	2020	2021
Grunty wymagające rekultywacji					
Ogółem	ha	996,76	996,76	995,32	995,32
Zdewastowane	ha	996,76	996,76	995,32	995,32
Zdegradowane	ha	-	-	-	-
Grunty w ciągu roku					
Zrekultywowane	ha	0,70	-	1,4443	-
Zagospodarowane	ha	-	-	-	-
W tym na cele					
Rolne	ha	0,70	-	-	-
Leśne	ha	-	-	1,4443	-

źródło: Starostwo Powiatowe w Mławie

8. Uzgodnienie dokumentacji projektowych do wydania decyzji rekultywacji terenu.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

9. Wydanie decyzji uwzględniającej kierunek rekultywacji o charakterze zadrzewionym, leśnym lub przeznaczonym pod zielen publiczną.

10. Określanie warunków rekultywacji i zagospodarowania gruntów przemysłowych.

Zadanie realizowane na bieżąco według potrzeb.

W latach 2020-2021 wydano decyzje rekultywacyjne ustalające kierunki:

- rolny ze zbiornikami wodnymi - 2 decyzje – łączna powierzchnia – 7,64 ha;
- rolny – 4 decyzje – łączna powierzchnia – 42,51 ha;
- infrastrukturalny – 1 decyzja – 3,46 ha.

Wszystkie decyzje dotyczą rekultywacji wyrobisk po wydobyciu kopaliny.

11. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizacjach dokumentów planistycznych.

Miasto Mława

Na terenie miasta nie występują osuwiska oraz obszary narażone na osuwiska, w związku z czym w MPZP brak jest zapisów w ww. zakresie.

3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 7 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 78. Zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.	Zadanie własne: JST	↔
2.	Opracowanie i przekazanie rocznych/ półrocznych sprawozdań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym także z PSZOK.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔
3.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w siwz, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↓
4.	Zadania związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
5.	Przeprowadzanie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz pozostałych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymogów prawnych i kontrola w zakresie przestrzegania warunków decyzji.	Zadanie monitorowane: JST	↔
6.	Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
7.	Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑

1. Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.

2. Opracowanie i przekazanie rocznych/ półrocznych sprawozdań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym także z PSZOK.

Gminy powiatu mławskiego na bieżąco realizują zadania z zakresu sprawozdawczości dotyczącej gospodarki odpadami komunalnymi Marszałkowi Województwa Mazowieckiego. Wykonywane to jest za pośrednictwem systemu BDO. Zgodnie z przepisami ustaw o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przedsiębiorcy znajdujący się na terenie powiatu, również raz w roku wykonują sprawozdanie z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Gminy na bieżąco prowadzą rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (wpis/zmiana wpisu/wykreślenie) oraz wydawanie zezwoleń na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. W ramach swojej bieżącej działalności również corocznie sporządzają sprawozdania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i przekazują je do Marszałka Województwa Mazowieckiego.

3. Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w siwz, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów.

Brak realizacji zadania.

4. Zadania związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów.

Miasto Mława

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Burmistrz Miasta Mława prowadził działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Rozdawano wśród mieszkańców miasta ulotki edukacyjne na temat poprawnej segregacji odpadów komunalnych. Prowadzono również spoty edukacyjne w mediach społecznościowych.

5. Przeprowadzanie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz pozostałych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymogów prawnych i kontrola w zakresie przestrzegania warunków decyzji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w okresie 2020-2021 r. WIOŚ w Warszawie nie wydał decyzji administracyjnych.

6. Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Gmina Stupsk

W 2021 r. utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Opadów Komunalnych w Stupsku. Koszty związane z utworzeniem PSZOK-u poniosła firma odbierająca odpady na terenie Gminy Stupsk.

7. Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych.

W 2021 r. w Gminie Strzegowo rozpoczęto rekultywację zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, położonego na działkach o numerach ewidencyjnych 97/4, 97/5, 98/1, 99/1, 100/1, 100/4 obręb Konotopa.

Dodatkowe zadania

Dodatkowo Gmina Dzierzgowo w 2020 roku uczestniczyła w programie usuwania folii rolniczych z gospodarstw rolnych w ramach programu „Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi”. Gmina otrzymała dofinansowanie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na kwotę 52 361,23 zł.

3.9. Zasoby przyrodnicze

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 19 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zasoby przyrodnicze.

Tabela 79. Zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.	Zadanie monitorowane: JST	↑
2.	Zachowanie bioróżnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów w ramach programów rolno – środowiskowo- klimatycznych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔
3.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, mieszkańcy	↑
4.	Aktualizacja/ opracowanie programu ochrony środowiska.	Zadanie własne: JST	↑
5.	Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska.	Zadanie własne: JST	↑
6.	Realizacja zapisów ustawy o ochronie przyrody w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.	Zadanie własne: JST	↔
7.	Realizacja zapisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz rozporządzenia w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.	Zadanie własne: JST	↔
8.	Wydawanie pozwoleń zintegrowanych.	Zadanie własne: JST	↔
9.	Lokalizacja krajobrazów priorytetowych.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	→
10.	Wskazanie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazu.	Zadanie własne: JST	↔
11.	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody.	Zadanie własne: JST	↔
12.	Wskazanie lokalnych form architektonicznych zabudowy w obrębie krajobrazów.	Zadanie własne: JST	↔
13.	Wdrożenie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo oraz uwzględnieniem pojemności turystycznej tych obszarów wraz z tworzeniem obiektów infrastruktury turystycznej.	Zadanie własne: JST	↔
14.	Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury.	Zadanie własne: JST	↔
15.	Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów.	Zadanie monitorowane: JST	↔
16.	Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
17.	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów, objętych sukcesją leśną.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔
18.	Realizacja zapisów ustawy o lasach w tym wydawanie pozwoleń/zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.	Zadanie własne: JST	↔
19.	Zalesienie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔

1. Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.

Gmina Radzanów

W latach 2019-2021 sporządzono plany zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zapewnienia właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych. Z budżetu Gminy wydatковано na ten cel 599 392,00 zł. Koszt dotyczy również zadania 4 w rozdziale 3.7.

2. Zachowanie bioróżnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów w ramach programów rolno – środowiskowo- klimatycznych.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności.

3. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Zadania zostało wykonywane w latach 2019-2022. Na ten cel przeznaczono 1 518 626,36 zł. Środki pozyskano z Funduszy Europejskich oraz Budżetu Państwa.

4. Aktualizacja/opracowanie programu ochrony środowiska.

Gmina Szydłowo

Uchwałą Nr XXVII/221/2021 Rady Gminy Szydłowo z dnia 25 listopada 2021 roku został przyjęty Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szydłowo na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

5. Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska.

W 2020 r. przystąpiono do sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Mławskiego do 2022 za lata 2018-2019. Został on przyjęty uchwałą Nr XVIII/139/2020 Rady Powiatu Mławskiego z dnia 27 sierpnia 2020 roku.

6. Realizacja zapisów ustawy o ochronie przyrody w tym wydawanie pozwoleń/zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.

Powiat Mławski

W raportowanym okresie wpisano do rejestru zwierzęta podlegające ograniczeniom przewozowym:

- w 2020 r. 8 dokumentów rejestracyjnych zwierząt egzotycznych;
- w 2021 r. 4 dokumentów rejestracyjnych zwierząt egzotycznych.

W latach 2020-2021 wydano 44 zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów dla Gmin Powiatu Mławskiego art. 90 ustawy o ochronie przyrody.

7. Realizacja zapisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz rozporządzenia w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.

Starostwo Powiatowe w Mławie prowadzi powyższe zadanie w ramach swojej bieżącej działalności.

W 2020 r. wydano 144 kart wędkarskich, natomiast w 2021 r. 100 kart.

8. Wydawanie pozwoleń zintegrowanych.

Zadanie realizowane na bieżąco przez Starostę Mławskiego oraz Marszałka Województwa.

Pozwolenia wydane przez Marszałka Województwa w latach 2020-2021:

- w 2020:
  - instalacja do ściółkowego chowu kur rodzicielskich o łącznej obsadzie początkowej 120 000 sztuk/cykl i łącznej wydajności 120 000 sztuk/rok znajdującej się w obrębie fermy drobiu w miejscowości Cegielnia Ratowska, zlokalizowana pod adresem Cegielnia Ratowska 15, gm. Radzanów, powiat mławski;
  - instalacja do ściółkowego chowu drobiu – brojlera kurzego o łącznej liczbie stanowisk 793 800 sztuk i rocznej zdolności produkcyjnej 5 556 600 szt., zlokalizowana w obrębie Fermi Drobiu w miejscowości Bońkowo Kościelne 63C, gm. Radzanów, powiat mławski, w granicach działki o nr ew. 35/9;
- w 2021:
  - instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów, zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewid. 71/11 w miejscowości Kosiny Bartosowe, gmina Wiśniewo, powiat mławski;
  - w gospodarce odpadami dla odpadów innych niż niebezpieczne do odzysku o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, zlokalizowana na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 71/9 w miejscowości Kosiny Bartosowe, gmina Wiśniewo, powiat mławski;
  - instalacja do chowu i hodowli kur reprodukcyjnych zlokalizowanej na działkach o nr ew. 569/1, 569/2, 569/3, 569/4, 569/6 i 569/7 obręb 0002 Bogurzynek, gmina Wiśniewo;
  - instalacja do odchowu drobiu stada rodzicielskiego w systemie ściółkowym o łącznej liczbie stanowisk 100 000 sztuk zlokalizowana w miejscowości Gradzanowo Włościańskie 48, gmina Radzanów;

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

- instalacja do ściółkowego chowu drobiu – brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 1 254 800 sztuk, zlokalizowana w miejscowości Stare Łączyńno 15, 06-520 Dzierzgowo, powiat mławski;
- instalacja do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 74 950 szt. zlokalizowana na terenie Fermi Drobiu na działkach o nr ew. 385/1, 385/2, 385/3, 385/4, 385/5 i 386/1 w miejscowości Wyszyny Kościelne 133, gmina Stupsk, powiat mławski;
- instalacja do chowu trzody chlewnej o wadze ponad 30 kg w obsadzie 7350 szt., zlokalizowana w miejscowości Zgliczyn Glinki 13A, na działkach o nr ew. 195, 196, 197, 198 obręb Zgliczyn Glinki, gm. Radzanów, pow. Mławski.

Pozwolenia zintegrowane wydane przez Starostę Mławskiego w 2020 r.:

- instalacja do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 49 300 szt. zlokalizowanej na terenie Fermi Drobiu na działkach o nr ewi. 160/2 i nr 161/2 w m. Trzcianka Kolonia, gmina Szydłowo;
- instalacja do ściółkowego chowu drobiu – kur wylęgowych o łącznej liczbie stanowisk 40 800 szt. zlokalizowanej na terenie Fermi Drobiu na działkach o nr ewi. 385/1, 385/3, 385/4 i 385/7 w m. Turza Mała, gm. Lipowiec Kościelny;
- instalacja do ściółkowego chowu kur rodzicielskich o łącznej obsadzie początkowej 42 400 szt./rok i łącznej wydajności 42 400 szt./rok zlokalizowanej na terenie Fermi Drobiu na działkach o nr Ew. 143/3, 143/5, 143/6, 143/8 i 142 w m. Modła, gmina Wiśniewo.

9. Lokalizacja krajobrazów priorytetowych.

W 2021 r. Zarząd Województwa rozpoczął opracowywanie Audytu Krajobrazowego Województwa Mazowieckiego. Powyższy dokument zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U.2019.394) zawiera mapę przedstawiającą lokalizację krajobrazów priorytetowych.

10. Wskazanie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazu.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności.

11. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności.

12. Wskazanie lokalnych form architektonicznych zabudowy w obrębie krajobrazów.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

13. Wdrożenie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo oraz uwzględnieniem pojemności turystycznej tych obszarów wraz z tworzeniem obiektów infrastruktury turystycznej.

Powiat Mławski

Działanie wykonywane w ramach bieżącej działalności. W raportowanym okresie nie wystąpiła konieczność wykonania.

14. Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury.

Powiat Mławski

Brak wykonania zadania.

15. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasów.

Zgodnie z ustawą o lasach uproszczony plan urządzenia lasu sporządzany jest:

- dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty;
- dla pozostałych lasów – na zlecenie i koszt właścicieli.

Powiat nie sporządzał uproszczonych planów urządzenia lasu, gdyż ma wszystkie aktualne.

16. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.

Działanie prowadzone w przypadku wystąpienia konieczności. Lasy w okresach wzmożonego ryzyka pożarowego wynikającego z długofalowego występowania suszy zostają zamknięte w celu ograniczenia oddziaływania antropogenicznego. Ponadto, w ramach bieżącej działalności utrzymuje się dojazdy pożarowe wyznaczone w planie urządzenia lasu.

17. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów, objętych sukcesją leśną.

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności. W 2020 r. wydano 15 decyzji zmiany lasu na użytek rolny, natomiast w 2021 r. wydano 32 decyzje.

18. Realizacja zapisów ustawy o lasach w tym wydawanie pozwoleń/zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów.

Działanie prowadzone w ramach bieżącej działalności.

W 2020 r. wydano 2 zezwolenia na pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa niezgodnie z planem uproszczonym urządzenia lasu lub decyzją (tzw. decyzje losowe na zrąb zupełny), natomiast w 2021 roku wydano 13 zezwoleń.

19. Zalesienie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.

Zadanie realizowane w ramach bieżących potrzeb zgodnie z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.

W 2020 r. na terenie powiatu mławskiego zalesiono grunty rolne i inne niż rolne na powierzchni 15,82 ha, natomiast w 2021 r. na terenie powiatu mławskiego zalesiono grunty rolne i inne niż rolne na powierzchni 3,14 ha.

3.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 4 zadania środowiskowe w ramach obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 80. Zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↔
2.	Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↓
3.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi w przypadku wystąpienia poważnych awarii.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	↑
4.	Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt.	Zadanie własne: JST	↑

1. Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Na terenie powiatu funkcjonuje 12 zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej z uwagi na magazynowanie substancji niebezpiecznej gazu propan oraz jeden zakład wpisany do bazy potencjalnych sprawców poważnych awarii tj. WIPASZ S.A., który eksploatuje instalację chłodniczą o pojemności ok. 8 Mg amoniaku.

Zgodnie z art. 243 i 244 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm) zobowiązany jest do opracowania informacji o sposobach zapobiegania zdarzeniom mogącym powodować poważną awarię przemysłową oraz informacje o sposobach ograniczania jej skutków dla ludzi i środowiska.

Zgodnie z art. 251 Prawa Ochrony Środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j.) prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku sporządza program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym.

Prowadzący również są zobowiązani do opracowania i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem.

2. Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe.

Brak realizacji zadania.

3. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi w przypadku wystąpienia poważnych awarii.

Gmina Radzanów

W 2021 r. opublikowano na stronie Urzędu Gminy informacje o zagrożeniach oraz o sposobach ostrzegania.

4. Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt.

Miasto Mława

W raportowanym okresie doposażono jednostkę OSP. Na ten cel wydatkowano 50 118,31 zł. Środki pochodziły z budżetu Gminy oraz z dofinansowania o wartości 20 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego.

Gmina Radzanów

W latach 2019-2021 doposażono OSP w sprzęt specjalistyczny na kwotę 82 120,00 zł z środków Województwa Mazowieckiego oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Gmina Dzierzgowo

W 2021 roku doposażono w ramach zadania „OSP-2021” jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierzgowie oraz jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Rzęgnowie. W ramach zadania zakupiono 7 kompletów odzieży ochronnej strażaka (3 komplety dla OSP Dzierzgowo oraz 4 komplety dla OSP Rzęgnowo) zakupiono również prądownicę, narzędzie ratownicze hooligan, potrójny rozdzielacz kulkowy, 2 szt. mostka przejazdowego oraz radiotelefon dla OSP Dzierzgowo. Urząd Gminy Dzierzgowo dla OSP Rzęgnowo pozyskał dofinansowanie w kwocie 10 000,00 zł, a całkowity koszt zadania 20 000,00 zł. W przypadku OSP Dzierzgowo uzyskano dofinansowanie w kwocie 9 395,00 zł, a całkowity koszt zadania 18 790,00 zł. W 2021 roku korzystano również z dotacji celowej w ramach zadania „Mazowieckie strażnice OSP-2021” W ramach dotacji została wyremontowana strażnica Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrogostach. W ramach remontu dokonano wymiany instalacji elektrycznej, stolarki drzwiowej, ułożono szpachle gipsowe na ścianach wraz z malowaniem oraz wykonano posadzkę z płytek gresowych wraz z cokołem. Kwota uzyskanej dotacji to 25.000,00 zł. Wyremontowano i modernizowano również Strażnicę OSP Dzierzgowo. W ramach remontu oraz modernizacji zaplecza socjalnego w dobudowanej części strażnicy OSP Dzierzgowo wykonano następujące prace:

- wykonano przyłącze wodociągowe wraz z dodatkowym hydrantem przeciwpożarowym,
- wykonano centralne ogrzewanie,
- przeprowadzono roboty wykończeniowe polegające na położeniu gładzi, pomalowaniu ścian oraz położeniu glazury i terakoty,
- wyposażono pomieszczenie kuchni w meble kuchenne,
- w łazience wykonano montaż biały.

Łączny koszt zadania 19.619,86 zł. Środki pochodziły z budżetu Gminy Dzierzgowo.

W ramach remontu garażu remizy OSP w Rzęgnowie przeprowadzono prace remontowe polegające na zaadoptowaniu części garażu na łazienkę oraz pomieszczenie gospodarcze. Prace remontowe obejmowały położenie glazury i terakoty, montaż biały w łazience oraz odświeżenie ścian garażu. Położono również płytki na całej powierzchni posadzki w części garażowej. Zakupiono i zamontowano nagrzewnicę. Ponadto zostało wykonane przyłącze wody do garażu OSP jak również zakupiono i zamontowano zbiornik na nieczystości płynne

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

wraz z kanalizacją sanitarną. Zakupiono i zamontowano okno szczytowe wraz z halogenem oświetleniowym. Łączna wartość zadania wyniosła 29 307,90 zł, w tym: 12 500, 00 zł to środki pochodzące z dofinansowania KSRG oraz 16 807, 90 zł środki pochodzące z budżetu Gminy Dzierzgowo.

W ramach zadania „Remont placu oraz wjazdu do straźnicy OSP w Rzęgnowie” wymieniono starą, zniszczoną nawierzchnię betonową na kostkę brukową. Koszt realizacji zadania 16 209,99 zł – środki własne Gminy Dzierzgowo.

Gmina Stupsk

W poniższej tabeli zestawiono inwestycje realizowane przez Gminę Stupsk.

Tabela 81. Wykaz zadań zrealizowanych w latach 2020-2021 w ramach doposażenia jednostek OSP w niezbędny sprzęt

Nazwa inwestycji	Koszt całkowity [brutto zł]	Dofinansowanie
2020 rok		
Zakup gaśnic, środków ochrony indywidualnej przeciw COVID, kominiarki niepalne, toporów strażackich, elementów umundurowania	3 014,83	środki własne
Remont straźnicy OSP Stupsk	25 700,00	20 000,00 – budżet województwa mazowieckiego
Udzielenie dotacji OSP Rosochy na remont straźnicy	15 586,02	środki własne
Udzielenie dotacji OSP Wyszyny Kościelne na remont straźnicy	10 000,00	środki własne
Bieżące utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP	103 572,45	środki własne
2021 rok		
Zakup przecinarki do stali, radiotelefonów, sygnalizatorów bezruchu i temperatury, szelek bezpieczeństwa, wentylatora oddymiającego	12 017,10	6 008,50 zł budżet WM
Zakup przecinarki do stali i betonu	4 549,00 zł	(w tym 2 274,50 budżet WM)
Zakup prądownic wodnych	1 749,99	środki własne
Zakup zestawów odzieży ochronnej 8 szt.	40 000,00	20 000,00 zł budżet WM
Rozbudowa garażu przy remizie OSP Wyszyny K.	25 927,13	środki własne
Zakup nożyco-rozpieracza dla OSP Konopki	21 648,00	10 824,00 zł budżet WM
Modernizacja remizy OSP Rosochy	24 919,09	24 764,30 zł budżet WM
Instalacja fotowoltaiczna na remizie OSP Rosochy	29 900,00	26 910,00 WFOŚiGW
Udzielenie dotacji OSP Konopki na zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego	248 333,50	100 000,00 zł budżet WM
Udzielenie dotacji OSP Konopki na zakup agregatu hydraulicznego V 400 ECO	3 312,50	środki własne
Bieżące utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP	156 308,49	środki własne

źródło: Urząd Gminy w Stupsku

Gmina Wieczfnia Kościelna

W 2020 r. wykonano remont budynku OSP Wieczfnia Kościelna. Koszt wyniósł 22 957,88 zł. Na ten cel pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 20 000,00 zł. Natomiast w 2021 r. zakupiono:

- umundurowanie bojowe dla OSP Wieczfnia Kościelna na kwotę 9 000,00 zł, pozyskano 100% dofinansowanie z KSRG;
- umundurowanie bojowe dla OSP Wieczfnia Kościelna i OSP Uniszki Zawadzkie (dwa komplety dla każdego). Koszt wyniósł 5 000,00 zł, pozyskano 100% dofinansowanie z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19;
- sprzęt pożarniczy na kwotę 3 200,00 zł, pozyskano 100% dofinansowanie z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19
- wyposażenie dla OSP w Wieczfni Kościelnej. Koszt wyniósł 39 948,00 zł. Pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 19 973 zł.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego wyznaczył 114 zadań w 10 obszarach interwencji. W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. podjęto się realizacji 103 zadań. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły.

Stopień realizacji zadań dla powiatu mławskiego wynosi 90%.

Poniżej zestawiono ilość zadań wyznaczonych i zrealizowanych w poszczególnych obszarach interwencji. Część zadań posiada charakter administracyjny i jest realizowana w ramach bieżącej działalności podmiotów.

Tabela 82. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Lp.	Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych / realizowanych	% realizacji POŚ
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	30	30	100
2.	Zagrożenie hałasem	10	7	70
3.	Pola elektromagnetyczne	3	2	33
4.	Gospodarowanie wodami	17	14	82
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	8	8	100
6.	Zasoby geologiczne	5	4	80
7.	Gleby	11	10	91
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	7	6	86
9.	Zasoby przyrodnicze	19	19	100
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	4	3	75
Razem		114	103	90

4.1. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021

W poniższej tabeli zestawiono łączne koszty poniesione na zadania, które opisano we wcześniejszym rozdziale.

Tabela 83. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2020-2021
		RAZEM [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Gminy Powiatu Mławskiego	15 601 504,44
	Powiatowy Zarząd Drów w Mławie	13 348 287,51
	Urząd Marszałkowski	3 267 544,00
	Województwo Mazowieckie	139 380,43
	Budżet Państwa	1 887 682,71
	WFOŚiGW	983 157,57
	Czyste Powietrze	33 600,00
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020	4 801 744,56
	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	1 251 839,00
	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	5 895 942,83 zł
	Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw	50 000,00
	Mazowiecki Instrument Wsparcia Ochrony Powietrza	379 800,00
	Fundusz Dróg Samorządowych	13 495 240,87
	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	13 401 325,29
	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	1 522 621,73
	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	154 813,61
	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	799 703,98
	Rezerwa subwencji ogólnej	5 413 693,00
	Towarzystwo Budownictwa Społecznego	62 515,35
	Środki inwestora prywatnego	517 000,00
Inne	27 373 599,87	
	RAZEM	106 059 426,75 zł
Zagrożenie hałasem	Gminy Powiatu Mławskiego	599 392,00
	Województwo Mazowieckie	527 606,56
	Inne	743 452 895,26
	RAZEM	744 579 893,82 zł
Pola elektromagnetyczne	-	Brak możliwości oszacowania kosztów.
Gospodarowanie wodami	Powiat Mławski	47 976,00
	Gminy Powiatu Mławskiego	270 929,06
	Zarząd Województwa Mazowieckiego	81 994,00
	Inne	997 932,79
	RAZEM	1 398 831,85 zł
	Gminy Powiatu Mławskiego	666 926,99

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2020-2021
		RAZEM [zł]
Gospodarka wodno-ściekowa	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2 339 754,30
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020	1 153 473,75
	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	308 061,00
	RAZEM	4 468 216,04 zł
Zasoby geologiczne	-	Brak możliwości oszacowania kosztów.
Gleby	-	Brak możliwości oszacowania kosztów.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	-	Brak możliwości oszacowania kosztów.
Zasoby przyrodnicze	Gminy Powiatu Mławskiego	7 000,00
	Inne	1 518 626,36
	RAZEM	1 525 626,36 zł
Zagrożenia poważnymi awariami	Gminy Powiatu Mławskiego	633 241,87
	Urząd Marszałkowski	59 973,00
	Budżet Państwa	183 871,30
	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy	21 500,00
	WFOŚiGW	26 910,00
	Fundusz Przeciwdziałania Covid-19	8 200,00
	inne	126 515,00
	RAZEM	1 060 211,17

źródło: opracowanie własne

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie powiatu mławskiego zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan w latach 2020-2021.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 84. Wskaźniki monitoringu.

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakość powietrza							
1.	Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe	GUS	GJ/rok	111 818	107 083	brak danych	spadek
2.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	GUS	gosp.	4 297	4 387	brak danych	wzrost
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	GUS	t/r	2	2	3	wzrost
4.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	GUS	t/r	10 133	9 699	11 615	wzrost
5.	Liczba zanieczyszczeń, które otrzymały klasę C ze względu na przekroczenie normy	WIOŚ	szt.	2	3	4	wzrost
6.	Długość dróg dla rowerów	GUS	km	22,3	23,5	brak danych	wzrost
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem							
7.	Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ²	GUS	km	79,7	80,4	brak danych	wzrost
8.	Drogi gminne i powiatowe o gruntowej nawierzchni na 100 km ²	GUS	km	22,8	22,4	brak danych	spadek
Obszar interwencji: Pole elektromagnetyczne							
9.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	WIOŚ	os.	0	0	0	bez zmian
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami							
10.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³ /rok	GUS	813	821	744	spadek
11.	Nawadnianie użytków rolnych i leśnych oraz napełnianie i uzupełniania stawów	dam ³ /rok	GUS	560	550	800	spadek
12.	Zużycie wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej	dam ³ /rok	GUS	4 855,8	4 939,1	4 929,2	wzrost
13.	Liczba zbiorników bezodpływowych	GUS	szt.	8 052	8 419	brak danych	wzrost
14.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	GUS	szt.	1 311	1 317	brak danych	wzrost
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa							
15.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	GUS	dam ³ /rok	5 766,5	5 692,2	5 392,0	wzrost
16.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	GUS	%	14,1	14,4	12,5	spadek
17.	Długość sieci wodociągowej	GUS	km	1 152,5	1 159,5	1 167,0	wzrost
18.	Długość sieci kanalizacyjnej	GUS	km	243,1	246,1	254,6	wzrost
19.	Liczba oczyszczalni ścieków	GUS	szt.	9	9	10	wzrost
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne							
20.	Punkty niekoncesjonowanego wydobycia kopalin	Starostwo	szt.	0	0	0	bez zmian

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika
21.	Grunty zabudowane i zurbanizowane – użytki kopalne	Starostwo	ha	29	31	31	wzrost
Obszar interwencji: Gleby							
22.	Grunty rolne zabudowane	Starostwo	ha	2716	2757	2771	wzrost
23.	Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych poddana rekultywacji	Starostwo	ha	0	1,4443	0	wzrost
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
24.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	GUS	tys. Mg	20,5	18,8	32,0	wzrost
25.	Liczba PSZOK	GUS	szt.	10	8	9	spadek
26.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	GUS	kg	321	295	322	spadek
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze							
27.	Obszary chronione ogółem	GUS	ha	59 391,94	60 330,60	60 349,16	wzrost
28.	Liczba pomników przyrody	GUS	szt.	56	56	56	bez zmian
29.	Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	GUS	%	50,26	51,05	51,1	wzrost
30.	Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem	GUS	ha	0,14	0,14	brak danych	bez zmian
31.	Lesistość	GUS	%	21,0	21,0	21,0	bez zmian
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami							
32.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	WIOŚ	szt.	0	0	0	bez zmian

źródło: Urzędy Gmin, WIOŚ, GIOŚ, GUS

*Gdzie:

	Znaczenie pozytywne
	Znaczenie negatywne
	Znaczenie neutralne

6. Podsumowanie

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego na lata 2020 - 2021 wyznaczono 114 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. W raportowanym okresie wykonano 103 zadania.

Realizacja Programu kształtuje się na poziomie **90 %**, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Spora zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Nakłady poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021 wyniosły ponad 859 mln zł.

Władze powiatu oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe, ponad 106 mln zł, przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu.

Inwestycje te to przede wszystkim modernizacje kotłowni węglowych, wymiana pieców oraz termomodernizacje budynków. Przedsięwzięcia te związane są z osiągnięciem i utrzymaniem standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne.

Zostały wybudowane oraz przebudowane drogi wewnętrzne, gminne, powiatowe oraz wojewódzkie. Zmodernizowano również oświetlenie uliczne oraz wykonano nowe oświetlenie energooszczędne.

Inwestycje związane z wrażaniem OZE na terenie powiatu mławskiego przyczynia się to do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza co pozytywnie wpływa na zdrowie i jakość życia mieszkańców powiatu. Ograniczenie zużycia energii i wzrost produkcji energii z OZE przekłada się również na poprawę stanu bezpieczeństwa energetycznego, co w przyszłości pozwoli osiągnąć całej społeczności lokalnej długookresowe korzyści środowiskowe, ekonomiczne i społeczne.

W celu ochrony przed hałasem i utrzymaniem jak najlepszej jakości stanu środowiska przebudowywano, modernizowano oraz budowano drogi na terenie powiatu mławskiego.

W obszarach pola elektromagnetyczne oraz zagrożenia poważnymi awariami prowadzono działania monitoringowe i kontrolne.

W obszarze gospodarki wodno-ściekowej wybudowano kilka kilometrów sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej. Podjęte zostały modernizacje urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania osadów ściekowych.

W celu skutecznej realizacji gminnych programów usuwania azbestu, gminy należące do powiatu mławskiego systematycznie usuwały i unieszkodliwiałały azbest z nieruchomości.

Na bieżąco wykonywane są prace pielęgnacyjne i utrzymujące tereny zieleni oraz prowadzona jest edukacja ekologiczna dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony powietrza czy gospodarki odpadami komunalnymi.

Powiat wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak: Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundusz Dróg Samorządowych, Unia Europejska, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych czy Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie powiatu wskazuje m.in. na wzrost długości sieci kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej, powierzchni obszarów chronionych oraz długości dróg dla rowerów.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla powiatu mławskiego za lata 2020-2021 ocenia się pozytywnie.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne Powiatu Mławskiego	12
Tabela 2. Liczba ludności powiatu mławskiego w latach 2010-2021	13
Tabela 3. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci ciepłowniczej.....	14
Tabela 4. Podstawowe dane techniczne dotyczące źródła ciepła	14
Tabela 5. Podstawowe dane dotyczące instalacji ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza	15
Tabela 6. Emisja zanieczyszczeń i zużycie paliw	15
Tabela 7. Długość sieci gazowej na terenie gmin powiatu mławskiego.....	15
Tabela 8. Podmioty posiadające pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydane przez Starostę Powiatu Mławskiego.....	16
Tabela 9. Podmioty posiadające pozwolenie zintegrowane prowadzące działalność na terenie powiatu mławskiego	17
Tabela 10. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2019-2021 z terenu powiatu mławskiego	22
Tabela 11. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)	24
Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 i 2020 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	29
Tabela 13. Klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019, 2020 oraz 2021 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	30
Tabela 14. Wartości stężeń średniorocznych na obszarze powiatu mławskiego w latach 2018-2020 .	36
Tabela 15. Ilość wypłaconych dofinansowań do przedsięwzięć polegających na zakupie i montażu urządzeń i instalacji grzewczych w ramach Programu „Czyste Powietrze” w latach 2019-2021.....	42
Tabela 16. Zestawienie przedsięwzięć dofinansowanych w latach 2019-2021 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda”, dotyczących nieruchomości położonych na terenie powiatu mławskiego	42
Tabela 17. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.	44
Tabela 18. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie mławskim w latach 2017-2021	45
Tabela 19. Wyniki pomiarów i ocena hałasu w roku 2020	46
Tabela 20. Wykaz odcinków dróg krajowych, objętych przedmiotowym opracowaniem, na których klimat akustyczny oddziałują analizowane odcinki dróg na terenie powiatu mławskiego	47
Tabela 21. Procentowy udział poszczególnych rodzajów terenów dla obszarów, na których klimat akustyczny oddziałują analizowane odcinki dróg na terenie powiatu mławskiego	47
Tabela 22. Zestawienie liczby mieszkańców i lokali mieszkalnych eksponowanych na hałas oceniany wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N na terenie powiatu mławskiego	48
Tabela 23. Zestawienie liczby lokali oraz osób eksponowanych na hałas oceniany wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N emitowany przez poszczególne odcinki dróg krajowych na terenie powiatu mławskiego	48
Tabela 24. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.	50
Tabela 25. Zestawienie linii zasilających teren powiatu mławskiego	52
Tabela 26. Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu	53
Tabela 27. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych przeprowadzanie w latach 2008-2020 na terenie powiatu mławskiego	57
Tabela 28. Wykaz cieków znajdujących się na terenie powiatu mławskiego.....	58
Tabela 29. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu których leży powiat mławski	59
Tabela 30. Klasyfikacja i ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego badanych w latach 2018-2021	65
Tabela 31. Współrzędne punktów pomiarowo-kontrolnych jcw badanych na obszarze powiatu mławskiego	67

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Tabela 32. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu mławskiego.....	69
Tabela 33. Charakterystyka GZWP.....	70
Tabela 34. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu mławskiego.....	71
Tabela 35. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków „Wod-Kan” Sp. z o.o. w Mławie.....	72
Tabela 36. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Radzanowie.....	73
Tabela 37. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie.....	73
Tabela 38. Charakterystyka sieci zarządzanej przez Zakład Komunalny w Strzegowie.....	74
Tabela 39. Ujęcia podziemne wód na terenie powiatu służące do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę.....	75
Tabela 40. Charakterystyka aglomeracji – stan na koniec roku 2020.....	77
Tabela 41. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu mławskiego.....	82
Tabela 42. Dane dotyczące gruntów wymagających rekultywacji oraz gruntów zrehabilitowanych....	84
Tabela 43. Charakterystyka punktu pomiarowego nr 145.....	85
Tabela 44. Lista funkcjonujących instalacji komunalnych prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 38b ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, z późn. zm.) Stan na 16 listopada 2021 r.....	86
Tabela 45. Masa odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny oraz zmieszany z terenu powiatu mławskiego w tonach.....	89
Tabela 46. Informacja o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2019-2020.....	92
Tabela 47. Informacja o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2021 roku.....	93
Tabela 48. Zestawienie zakładów posiadających pozwolenia na wytwarzanie odpadów na terenie powiatu mławskiego.....	94
Tabela 49. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenie na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów na terenie powiatu mławskiego wydanych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego	95
Tabela 50. Programy usuwania azbestu z terenu gmin powiatu mławskiego.....	96
Tabela 51. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu mławskiego.....	97
Tabela 52. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego w 2020 r.....	101
Tabela 53. Wykaz przedsiębiorców posiadających koncesje Marszałka Województwa Mazowieckiego na wydobywanie kopalin ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego aktualnych na 31.12.21 r.....	106
Tabela 54. Wykaz przedsiębiorców posiadających koncesje Starosty Mławskiego na wydobywanie kopalin ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego.....	106
Tabela 55. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu mławskiego.....	108
Tabela 56. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu mławskiego.....	109
Tabela 57. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie powiatu mławskiego.....	113
Tabela 58. Rezerваты przyrody na terenie powiatu mławskiego.....	114
Tabela 59. Charakterystyka stanowiska dokumentacyjnego Morena Rzęnowska.....	115
Tabela 60. Użytki ekologiczne na terenie powiatu mławskiego.....	116
Tabela 61. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu mławskiego.....	118
Tabela 62. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu mławskiego.....	122
Tabela 63. Zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza.....	126
Tabela 64. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci ciepłowniczej.....	130
Tabela 65. Długość sieci gazowej na terenie gmin powiatu mławskiego.....	131
Tabela 66. Zestawienie prac realizowanych przez Starostwo Powiatowe w Mławie.....	136

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego” za lata 2020-2021

Tabela 67. Wykaz inwestycji zrealizowanych w latach 2020-2021	137
Tabela 68. Zadania w obszarze interwencji zagrożenie hałasem	144
Tabela 69. Wyniki pomiarów i ocena hałasu w roku 2020	146
Tabela 70. Zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne	147
Tabela 71. Zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami	148
Tabela 72. Zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa	152
Tabela 73. Inwestycje zrealizowane przez Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków "WOD-KAN" Sp. z o.o. w Mławie w latach 2020-2021	153
Tabela 74. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu mławskiego	154
Tabela 75. Zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne	155
Tabela 76. Zadania w obszarze interwencji gleby	156
Tabela 77. Dane dotyczące gruntów wymagających rekultywacji oraz gruntów zrehabilitowanych ..	158
Tabela 78. Zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	159
Tabela 79. Zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze	161
Tabela 80. Zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami	166
Tabela 81. Wykaz zadań zrealizowanych w latach 2020-2021 w ramach doposażenia jednostek OSP w niezbędny sprzęt	168
Tabela 82. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	169
Tabela 83. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021	170
Tabela 84. Wskaźniki monitoringu.	172

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Powiatu Mławskiego na tle województwa mazowieckiego	6
Rysunek 2. Powiat Mławski na tle Gmin	7
Rysunek 3. Położenie powiatu mławskiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski	7
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu mławskiego	9
Rysunek 5. Dni o dużym zachmurzeniu, słoneczne i z opadami na terenie powiatu mławskiego	10
Rysunek 6. Róża wiatrów powiatu mławskiego	10
Rysunek 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	13
Rysunek 8. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem na terenie powiatu mławskiego	22
Rysunek 9. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem na terenie powiatu mławskiego	23
Rysunek 10. Układ głównych dróg na terenie powiatu mławskiego	25
Rysunek 11. Układ linii kolejowej przebiegającej przez teren powiatu mławskiego	25
Rysunek 12. Podział województwa mazowieckiego na strefy ochrony powietrza	28
Rysunek 13. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa mazowieckiego	30
Rysunek 14. Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze województwa mazowieckiego (źródło danych: KOBIZE) w 2021 roku	31
Rysunek 15. Obszar przekroczeń B(a)P w województwie mazowieckim w roku 2021	31
Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu zawieszzonego PM2,5 w województwie mazowieckim w 2021 roku, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2021 wykonanego przez IOŚ-PIB	31
Rysunek 17. Zasięg obszaru przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie mazowieckim w 2021 roku	32
Rysunek 18. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 (śr. 24-godz.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2018 roku	33
Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM2,5 (faza I obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2018 roku	33
Rysunek 20. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM2,5 (faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2018 roku	34

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mławskiego”
za lata 2020-2021

Rysunek 21. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM _{2,5} (faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2019 roku.....	34
Rysunek 22. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM ₁₀ (śr. 24-godz.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2020 roku	35
Rysunek 23. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM _{2,5} (faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.), określonego ze względu na ochronę zdrowia na terenie powiatu mławskiego w 2020 roku.....	35
Rysunek 24. Mapa lokalizacji punktów pomiarowych na terenie powiatu mławskiego firmy Airly	37
Rysunek 25. Strefy energetyczne warunków wiatrowych	39
Rysunek 26. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.....	40
Rysunek 27. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.....	40
Rysunek 28. Mapa nasłonecznienia Polski	41
Rysunek 29. Napowietrzne linie energetyczne na tle powiatu mławskiego	52
Rysunek 30. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych na terenie powiatu mławskiego	56
Rysunek 31. JCWP na terenie powiatu mławskiego	60
Rysunek 32. Obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami na terenie powiatu mławskiego.....	61
Rysunek 33. Mapy klas zagrożenia suszą	63
Rysunek 34. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat mławski	69
Rysunek 35. Lokalizacja GZWP, w zasięgu których leży Powiat Mławski	71
Rysunek 36. Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych na terenie powiatu mławskiego	76
Rysunek 37. Instalacje do odzysku odpadów	91
Rysunek 38. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu mławskiego.....	111
Rysunek 39. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie powiatu mławskiego	117
Rysunek 40. Rezerваты przyrody, użytki ekologiczne oraz stanowisko dokumentacyjne na terenie powiatu mławskiego	117
Rysunek 41. Pomniki przyrody na obszarze powiatu mławskiego.....	122
Rysunek 42. Lasy na terenie powiatu mławskiego	123